

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2018
VIII. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu

Schválený pořad 18. schůze Poslanecké sněmovny

1. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 120/6/- vrácený Senátem
2. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 167/ - prvé čtení
3. Uctění památky obětí k padesátiletému výročí invaze a okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy v roce 1968
4. Odpovědi členů vlády na písemné interpelace
5. Ústní interpelace

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2018

VIII. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 18. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané dne 22. srpna 2018

Obsah:

22. srpna 2018

Schůzi zahájil předseda PSP Radek Vondráček.

Usnesení schváleno (č. 308).

Řeč poslankyně Markéty Pekarové Adamové	8
Řeč poslance Ivana Bartoše	8
Řeč poslance Jaroslava Faltýnka	9
Řeč místopředsedy PSP Tomia Okamury	9
Řeč poslance Jana Bartoška	10
Řeč poslance Pavla Kováčika	11
Řeč místopředsedy PSP Tomia Okamury	11
Řeč poslance Jakuba Michálka	12
Řeč poslance Pavla Kováčika	13
Řeč poslance Radima Fialy	13
Řeč poslance Jana Bartoška	14
Řeč poslance Ivana Bartoše	14
Řeč poslance Pavla Kováčika	14

Schválen pořad schůze.

1. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 120/6/ - vrácený Senátem

Řeč ministryně práce a sociálních věcí ČR Jany Maláčové	16
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	17
Řeč ministryně financí ČR Aleny Schillerové	19
Řeč místopředsedy PSP Tomia Okamury	21

Další část schůze řídil místopředseda PSP Petr Fiala.

Řeč poslance Petra Gazdika	24
Řeč ministryně práce a sociálních věcí ČR Jany Maláčové	25
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	26
Řeč senátora Miloše Vystrčila	28
Řeč poslance Romana Sklenáka	31
Řeč poslance Mikuláše Ferjenčíka	31
Řeč poslankyně Lucie Šafránkové	33
Řeč poslankyně Hany Aulické Jírovcové	34
Řeč poslance Ondřeje Benešika	36
Řeč poslance Marka Výborného	36

Další část schůze řídil místopředseda PSP Tomio Okamura.

Řeč poslankyně Markéty Pekarové Adamové	37
Řeč poslance Petra Pávka	39
Řeč poslankyně Aleny Gajdůškové	39
Řeč poslance Jana Bauera	41
Řeč poslance Lea Luzara	43
Řeč poslance Jakuba Michálka	46
Řeč senátora Miloše Vystrčila	48
Řeč poslance Zbyňka Stanjury	50

Usnesení schváleno (č. 309).

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Píkal.

2. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 167/ - první čtení

Řeč ministryně práce a sociálních věcí ČR Jany Maláčové	54
Řeč poslance Jana Volného	55
Řeč místopředsedy PSP Tomia Okamury	55
Řeč poslance Mikuláše Ferjenčíka	56
Řeč poslance Ivana Bartoše	57
Řeč poslance Marka Bendy	57
Řeč poslance Ivana Bartoše	59
Řeč poslance Jakuba Michálka	59
Řeč poslance Marka Bendy	60
Řeč poslance Mikuláše Ferjenčíka	60
Řeč poslance Pavla Plizáka	60

Řeč poslance Vlastimila Válka	61
Řeč poslance Marka Bendy	61
Řeč poslance Mikuláše Ferjenčíka	61
Řeč poslankyně Miroslavy Němcové	62
Řeč poslance Jakuba Michálka	62

Usnesení schváleno (č. 310).

3. Uctění památky obětí k 50. výročí invaze a okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy v roce 1968

Řeč poslance Jana Bartoška	64
Řeč poslance Jiřího Valenty	65
Řeč poslance Lea Luzara	66
Řeč poslance Jana Bartoška	67
Řeč poslance Ondřeje Benešika	68
Řeč poslance Lea Luzara	68
Řeč poslance Pavla Žáčka	69
Řeč poslance Víta Rakušana	70
Řeč poslance Radima Fialy	71
Řeč poslance Ondřeje Veselého	72
Řeč poslance Jana Bartoška	73

Usnesení schváleno (č. 311).

Řeč poslance Jana Bartoška	74
----------------------------------	----

Závěrečná řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Pikala

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny
22. srpna 2018
Přítomno: 175 poslanců

(Schůze zahájena v 10.00 hodin.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády. Zahajují 18. schůzi Poslanecké sněmovny a všechny vás tu vítám. Poprosím vás, abyste se už všichni usadili na svých místech a přihlásili se svými identifikačními kartami.

Organizační výbor Poslanecké sněmovny stanovil návrh pořadu 18. schůze ve středu dne 8. srpna tohoto roku. Pozvánka vám byla rozeslána ve čtvrtek 9. srpna tohoto roku.

O hlasování s náhradní kartou mě informoval pan poslanec Farhan a hlasuje s náhradní kartou číslo 5. Pan poslanec Kasal hlasuje s náhradní kartou číslo 6. Pan poslanec Michálek s náhradní kartou číslo 11. Pan poslanec Bartoš s kartou číslo 8. Pan poslanec Vymazal s náhradní kartou číslo 2.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, poprosím ještě jednou o klid. Jak asi víte, jmenoval prezident republiky 30. července tohoto roku ministryni práce a sociálních věcí paní Janu Maláčovou. Dovolte tedy, abych novou členku vlády mezi námi přivítal a popřál jí mnoho úspěchů v její práci. Tak, je to na potlesk. (Potlesk.)

A nyní přistoupíme k určení dvou ověřovatelů této schůze. Navrhuji, abychom určili poslance Stanislava Berkovce a poslance Jiřího Miholu. Má někdo jiný návrh? Nevidím nikoho. V tomto případě zahájím hlasování.

Ptám se, kdo je pro takto navržené ověřovatele? Kdo je proti?

Je to hlasování číslo 1. Přihlášeno je 149 poslanců, pro 143, proti nikdo. Tento návrh byl přijat.

Konstatuji, že jsme ověřovateli 18. schůze Poslanecké sněmovny určili poslance Stanislava Berkovce a poslance Jiřího Miholu.

Sděluji, že do zahájení schůze požádali o omluvení své neúčasti na jednání tito poslanci: Dana Balcarová z rodinných důvodů, Pavel Bělobrádek z rodinných důvodů, Jan Čižinský z rodinných důvodů, Lenka Dražilová z rodinných důvodů, Vojtěch Filip z osobních důvodů, Miroslav Grebeníček ze zdravotních důvodů, Jaroslav Holík z důvodu zahraniční cesty, Milan Chovanec z důvodu zahraniční cesty, Miloslav Janulík bez udání důvodu, František Kopřiva z osobních důvodů, Jan Krutáková z rodinných důvodů, Helena Langšádlová z osobních důvodů, Zuzana Ožanová z rodinných důvodů, Miloslava Rutová do 12 hodin z pracovních důvodů, Martin Stropnický ze zdravotních důvodů, Helena Válková z osobních důvodů, Miloslava Vostrá ze zdravotních důvodů.

Z členů vlády se omlouvá Jan Kněžínek z pracovních důvodů a Miroslav Toman od 11 hodin z pracovních důvodů.

S náhradní kartou číslo 14 hlasuje pan poslanec Profant a s náhradní kartou číslo 16 pan poslanec Okleštěk.

Nyní přistoupíme ke stanovení pořadu 18. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce.

Ještě před zahájením schůze požádala o vystoupení v nepřítomnosti pana předsedy Kalouska s přednostním právem paní poslankyně Markéta Pekarová Adamová, které tímto dávám slovo.

Poslankyně Markéta Pekarová Adamová: Dámy a pánové, dobrý den. přečtu teď tři jména. Rotný Martin Marcin, desátník Kamil Beneš, desátník Patrik Štěpánek. Tito tři muži zemřeli 5. srpna 2018 jako vojáci České republiky a myslím si, že by bylo důstojné, protože se scházíme od té doby poprvé, abychom zahájili naši schůzi uctěním jejich památky minutou ticha, o kterou vás teď žádám.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já této žádosti rád vyhovím a poprosím vás, abyste povstali. (Poslanci povstávají a minutou ticha uctívají památku zemřelých vojáků.) Děkuji.

Další s přednostním právem se chce vyjádřit k pořadu schůze, případně navrhnout její doplnění, pan předseda Bartoš. Poté s přednostním právem pan předseda Faltýnek. Poté se přihlásil pan místopředseda Okamura. Prosím.

Poslanec Ivan Bartoš: Dobré ráno, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vládo, vážený pane předsedající. Já jsem si dovolil se písemně přihlásit, protože chci navrhnout další bod na dnešní jednání schůze. Je to pevné zařazení tisku 167. Chtěl bych ho zařadit ihned po probrání tisku 120. Je to ten už zde ve Sněmovně známý a několikrát neprobraný vládní návrh zákona, kterým se mění zákon číslo 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů, soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů.

Ano, je to ten návrh, který má zabránit skokovému navýšení platu politiků o 20 %. Tento návrh jsme měli v Poslanecké sněmovně už několikrát na programu. Bohužel nebyla vůle nebo čas nebo energie tento bod projednávat. My jsme s Piráty navrhovali již historicky i jeho předřazení, pevné zařazení, na program schůze a měl být i jedním z bodů, který jsme měli probírat na poslední schůzi před sněmovními prázdninami. Ale tady nebyla evidentně úplně vůle se k tomuto bodu dostat, protože bylo odhlasováno řadou poslanců předčasné ukončení poslední schůze.

My bychom chtěli, aby tento návrh byl probrán. Myslíme si, že jak v rovině faktické, kdy se bavíme o průměrném růstu platů v České republice okolo třeba i 10 %, v některých oblastech ani to ne, není dobrým vzorem ze strany poslanců, aby od prvního následujícího roku byly platy poslanců a dalších činitelů zvýšeny skokově o 20 %. Chceme tento bod zařadit dnes pevně také zejména proto, že pokud se nestačí tento bod projednat, tak samozřejmě k navýšení i našich platů dojde automaticky, a

toto téma by bylo vlastně na stole až zase za rok. Není to dobrý vzkaz ani občanům České republiky. A my jsme pod drobnohledem.

A to neberu v potaz momenty, kdy jsou někteří poslanci kvůli mrzké docházce nebo třeba nějakému malému výkonu a účasti hodnoceni tak, že málo pracují. Ale pokud zde projednáváme, a i třeba na úrovni tripartity probíhá velký boj o navyšování minimální mzdy, kdy se bavíme, jestli těm či oněm přidat, lidem pracujícím ve zdravotnictví, lidem pracujícím v sociální oblasti, a handrkujeme se vlastně o věc, která je občanům daleko bližší než my, kteří zde sedíme v Poslanecké sněmovně, myslím si, že podpořit jednak projednávání, zařazení tohoto bodu dnes, ale zároveň podpořit i tento vládní návrh a zabývat se jím, je důležitý vzkaz občanům, že jsme na stejné úrovni jako občané a jako zaměstnanci v dalších sférách komerčního nebo státního sektoru, a nechceme si zablokovat, nebo nechceme udržet stav, kdy najednou by mělo dojít k tomuto přidání.

Musím pozitivně kvitovat vyjádření, které jsem dnes zaznamenal v souvislosti s jednáním vlády, kdy předseda vlády pan Andrej Babiš podpořil, nebo řekl do médií, že zařazení tohoto bodu dnes na schůzi, že je pro toto zařazení. A doufám, že poslanecké kluby, zejména poslanecké kluby, které jsou v tuto chvíli součástí vládní koalice, budou hlasovat pro zařazení tohoto bodu. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji. Nyní s přednostním právem pan předseda Faltýnek.

Poslanec Jaroslav Faltýnek: Děkuji za slovo, pane předsedo. Dobré ráno, nebo dopoledne, vážené kolegyně, kolegové. Já jsem chtěl vystoupit po jednání našeho poslaneckého klubu v podstatě s totožným návrhem. Náš poslanecký klub dneska tuto záležitost projednal. Já bych chtěl zdůraznit, že to je vládní návrh. To je vládní návrh, který vláda poslala do Sněmovny, mám pocit, v průběhu měsíce května. Čili my jsme se dneska dohodli na tom, že podpoříme zařazení tohoto bodu na pořad dnešní schůze jako druhého bodu. Náš poslanecký klub bude hlasovat pro toto zařazení, tak aby se tento zákon stihl projednat do konce letošního roku. Děkuji. (Potlesk z lavic ANO.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Dále se s přednostním právem přihlásil pan místopředseda Okamura.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové. Navrhují zařazení nového bodu s názvem Projednání základního parametru důchodové reformy. A nyní mi dovoluji náš návrh zdůvodnit.

Naše hnutí Svoboda a přímá demokracie dlouhodobě považuje za jeden z klíčových problémů zajištění důstojného života lidem, kteří svůj produktivní věk pracovali, kteří celý svůj produktivní věk pracovali, a tedy odváděli státu daně a pojištění. Dnes jsou v chudobě statisíce důchodců, jejichž důchod objektivně nestačí na základní životní potřeby. Opakuji – na základní potřeby důstojného života. Tedy

nájemné, energie a služby, potraviny a náklady spojené s udržením zdravotního stavu. Ještě tíživější je situace seniorů, kteří ztratí životního partnera.

Snad všechny dosavadní vlády deklarovaly zájem na realizaci důchodové reformy, ale vždy to byla nakonec jen prázdná slova a činy chyběly.

Naše hnutí SPD prosazuje kroky, které povedou k úpravám některých nedostatků současného systému. Především odmítáme zpochybnění zásadní úlohy prvního pilíře důchodového systému. Ten musí zajistit garanci důstojného života pro lidi s nejnižším důchodem. K tomu je nutné jeho případné vícezdrojové financování. Právě nejnižší důchod je zásadní pro posouzení životní situace důchodců a kvality důchodového systému. Jsme pro vysokou míru sociální solidarity v prvním pilíři a jsem přesvědčen, že tento princip akceptují i lidé s vyšším příjmem.

Chceme prosadit princip, že nejnižší důchod je nutné pevně svázat s výší minimální mzdy. To znamená, například v letošním roce by to bylo 12 200 korun pro všechny důchodce minimálně a od této částky zásluhově. Podle našeho názoru jak nejnižší důchod, tak minimální mzda, v obou případech jde o podobnou sociální garanci státu.

V případě zařazení tohoto námi navrhovaného bodu navrhujeme následující usnesení Sněmovny: "Poslanecká sněmovna považuje za nutné při řešení důchodové reformy zajistit výši minimálního důchodu na úrovni minimální mzdy."

Děkuji za pozornost.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji. Další s přednostním právem pan předseda Bartošek. Poté pan předseda Kováčik.

Poslanec Jan Bartošek: Děkuji za slovo, pane předsedo. Dámy a pánové, já bych vás chtěl požádat o zařazení nového bodu na program jednání Poslanecké sněmovny. Návrh tohoto bodu je Uctění památky obětí k padesátiletému výročí invaze a okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy v roce 1968.

Rozhodli jsme se požádat o zařazení tohoto bodu z důvodu, že ať už komunistická strana v rámci České republiky, tak i Rusko se chová tak, že znevažuje a překrucuje to, co se odehrálo tehdy v roce 1968. Myslím, že Poslanecká sněmovna se má jasným způsobem vyjádřit, že v roce 1968 se jednalo o invazi a následně o okupaci naší země. Chci vás požádat o zařazení tohoto bodu na program schůze s tím, že klub KDU-ČSL navrhuje toto usnesení: "Poslanecká sněmovna deklaruje, že vtrhnutí vojsk pěti států Varšavské smlouvy v srpnu 1968 do Československa bylo aktem invaze a následné okupace a bylo v rozporu s mezinárodním právem."

Jsme přesvědčeni, že Poslanecká sněmovna musí mluvit jasnou řečí a dát na srozuměnou, že pro Československo – tehdejší Československo – to byla invaze a okupace. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Nyní pan předseda Kováčik. Poté pan předseda Okamura.

Poslanec Pavel Kováčik: Děkuji za slovo, pane předsedo. Paní a pánové, vážená vládo, kolegyně a kolegové, přeji hezký dobrý den. Máme dvě věci, které vám chci sdělit v rámci programu.

Co se týká návrhu pana poslance Bartoška na zařazení nového bodu, není to nic nového pod sluncem. Odkazují na usnesení vysočanského sjezdu KSČ, mimořádného čtrnáctého. Obsahuje, je to téměř totéž, takže se dobývá do poměrně dost otevřených dveří. Nevím, proč v této souvislosti mluví o Komunistické straně Čech a Moravy. Ale to je možná jenom z neznalosti.

Ta druhá věc. Komunistická strana Čech a Moravy, její poslanci a poslankyně jsou připraveni podpořit onen návrh zákona, který opět upravuje otázku platů ústavních činitelů. Učiní tak v okamžiku, kdy bude jisté, že bude měřeno všem, kteří jsou podle tohoto zákona placeni, stejně. Má-li být koeficient 1,5, nebo 2,5, nebo 1, nebo to je jedno jaký, zachován, musí být zachován jak pro poslance, senátory, soudce a všechny ostatní. V okamžiku, že tomu tak nebude, tak jenom upozorňuji, že se vzdalujeme spíše od ústavního principu dělby moci a rovnosti jednotlivých složek moci než k. V tomto okamžiku deklaruji, že pokud bude jisté, že v takové podobě zákon bude projednáván, pak s tím poslanecký klub KSČM nejen že nemá žádné problémy, ale jako jeden muž a jedna žena konečně znění tohoto zákona podpoří. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Pan místopředseda Okamura.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, dovoluji mi, abych se také vyjádřil k tomu návrhu na zařazení návrhu zákona o platech ústavních činitelů na tuto schůzi. No, nám to vzbuzuje v SPD úsměv. Piráti navrhuji zvýšení platů politiků, ANO navrhuje zvýšení platů politiků. No, samozřejmě, že navrhuje zvýšení platů politiků. Ovšem menší, než by byla tato původní valorizace. Vy navrhuje zvýšení platů politiků. Vy navrhuje zařadit na program schůze zákon, který zvyšuje platy ústavních činitelů. A my s tím nesouhlasíme v SPD.

Já připomenu, že před čtyřmi lety my jsme navrhli zamrazení platů politiků. Tady o tom hlasovala celá Sněmovna. My jsme navrhli pozměňující návrh právě k tomuto zákonu o platech ústavních činitelů, kde jsme navrhli zamrazení platů politiků až do roku 2018. Jediní, kdo hlasovali pro zamrazení, jsme tady byli tenkrát my. Já, Jaroslav Holík a Radim Fiala. Všechny ostatní strany, a bylo to hnutí ANO, ČSSD, KDU-ČSL, ODS, TOP 09 – ano, Piráti tady nebyli tenkrát – tak hlasovali proti zamrazení platů politiků. Je to i v záznamech ve Sněmovně. Podívejte se pod moje jméno u návrhů zákonů pozměňujících na www.psp.cz.

Takže náš návrh tady už byl hlasován a my v SPD chceme zamrazit platy politiků. Ale protože je tady většinová... vy, tady ostatní strany, které i v tomto volebním období jste vlastně většinově zamítly tento náš návrh, proto jsme s tímto návrhem teď nepřišli, protože to by byl opravdu populismus. Ale už tady byl, už se o něm hlasovalo. Vy všichni jste si odhlasovali zvýšení (platů) politiků. Teď i Piráti dokonce navrhuje zvýšení platů politiků podle stávajícího zákona.

Proč, vážení Piráti, nenavrhnete zamrazení platů politiků a nepřidáte se k našim programovým návrhům? Tak navrhněte zamrazení, jako navrhovalo SPD. Ale o tom už se hlasovalo, o našem návrhu. To už není váš návrh, už by to nebyla žádná novinka. Takže to bych chtěl připomenout, že se tady bavíme o dvou návrzích na zvýšení platů politiků, ústavních činitelů. A Piráti si tady hrajou nějakou polivčičku, jako když nechťejí zvyšovat platy. Tak já nevím, jestli tady neumíme počítat, jestli neumíme matematiku. Asi jste ten zákon nečetli, nebo novináři ho nečetli. Ale vážení, jsou tady dva návrhy na zvýšení platů politiků. My nesouhlasíme jako SPD ani s jedním. A už jsme to projevili konkrétně našim návrhem zákona, o kterém se tady hlasovalo.

Takže jestli tedy tady chce někdo přestat být populistou, třeba Piráti, tak prosím navrhněte ten náš návrh. Přidejte se k našemu návrhu. My to máme napsáno. Ostatně je to napsáno i na stránkách Sněmovny. Ten návrh pozměňováku je tam hotov. Můžeme si ho jenom vzít, je to pod stejným zákonem a můžeme ho tady hned předložit. Můžeme o něm hned hlasovat ve druhém čtení. A pojďme se přidat k návrhu SPD na zamrazení platů politiků do konce tohoto volebního období, například. Takže to bych chtěl uvést na pravou míru, aby to tady nevypadalo, že Piráti jsou proti zvyšování platů. Je to přece přesně naopak, ten jejich návrh. (Potlesk z řad poslanců SPD.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji. O omluvu z dnešního jednání požádal pan poslanec Jiří Kohoutek na celý den z důvodu nemoci a pan poslanec Vít Kaňkovský na celý jednací den z rodinných důvodů.

Nyní přednostní právo, pan předseda Michálek. Omlouvám se, ještě omluva pana Miroslava Kalouska ze zdravotních důvodů.

Poslanec Jakub Michálek: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, vážená vládo, já se musím podívat nad tímto groteskním vystoupením. Já jsem ještě neviděl takhle groteskní vystoupení, pane Okamuro, který právě odcházíte ze sálu, prostřednictvím pana předsedajícího. Taková snůška nesmyslů a lží, které mají manipulovat diváky a prezentují skutečnost naprosto opačným způsobem, je skutečně zarážející. My musíme bojovat proti takovýmhle fake news, jako šíří SPD. A šíří je všude. I v tomhle případě je realita úplně jiná. Když jsme seděli na jednání předsedů klubů, my jsme říkali, že podpoříme tento vládní návrh, byť tam byl určitý, řekněme, rezervovaný postoj ze strany hnutí ANO, a pan Okamura tam naopak říkal, že podporují náš návrh, Pirátů, že se taky chtějí připojit k vládě, k tomu, aby nedocházelo k plánovanému zvýšení platů politiků.

Takže my samozřejmě žádné zvýšení platů politiků nenavrhujeme. My navrhujeme jedinou věc, a to je to, že vládní návrh zastaví ten už plánovaný růst o dalších 10 %, který je tam naplánovaný. A jestli se to neschválí tady v prvním čtení na Poslanecké sněmovně, tak už se to nestihne schválit ani v průběhu volebního období a ten zákon nenabude účinnosti. A SPD tohle velmi dobře ví. Takže v okamžiku, kdy teď říkají, že z toho vycouvávají a že pro to nebudou hlasovat, si myslím, že naprosto popírají základy svého programu. Já jsem proti tomu musel

vystoupit, protože to opravdu nedovedu snášet. Chápu, že lidi mají různé názory a prezentují svoje různé pohledy, ale nebudu určitě snášet to, aby se tady bezuzdně lhalo, aby se lhalo jako ve volební kampani SPD. (Potlesk z řad Pirátů.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. S přednostním právem pan předseda Kováčik, poté pan předseda Fiala.

Poslanec Pavel Kováčik: Ještě jednou dobrý den, paní a pánové. Teď vidíme, k čemu to možná všechno má sloužit. Já jsem osobně přesvědčen, že když už jsme se tady v tento horký čas sešli, tak se máme především zabývat tím, co motivovalo naši dnešní schůzi. Máme před sebou dva návrhy, jeden, který opustil Sněmovnu směrem k Senátu a který se nějakým způsobem chová ke zvyšování, valorizaci, nebo chcete-li nějakému pohybu v důchodovém zabezpečení našich seniorů, druhý, který po projednání v Senátu zdá se být poněkud o něco jiný, na první pohled možná lepší, možná neproveditelnější a tak dále, tím se pojdme zabývat. Proto tady jsme! Ne proto, abychom od Šumavy k Tatrám natáhli program, a to hlavní, a to jest péče o to, jakým způsobem v příštích letech budou financovány potřeby našich seniorů, to zůstává opět na druhé koleji. Věřme, že tomu tak nebude. Věřme, že sebereme poté, co jsme si mnozí možná trochu odpočinuli, tu odvalu k tomu sebrat se a projednávat to, proč tady jsme. K tomu vyzývám a o to prosím. Děkuji. (Potlesk z řad poslanců KSČM.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Ještě mi dovoluňte přednést omluvu pana poslance Schwarzenberga, který se omlouvá z dnešního jednání ze zdravotních důvodů.

Prosím, pane předsedo, máte slovo. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Radim Fiala: Dobrý den, dámy a pánové, dovoluňte, abych zareagoval na pana poslance Michálka prostřednictvím předsedajícíchho.

Pan Okamura tady řekl, že jsme v minulém volebním období předložili pozměňovací návrh na zamrazení platů politiků, to je pravda. Já jsem pro ten pozměňovací návrh hlasoval. Dále tady pan Okamura řekl, že tento návrh, který teď jde do Poslanecké sněmovny, zvyšuje platy politiků. Ne sice o tolik, o kolik se zvyšovat měly, ale pořád zvyšuje. To je pravda. To znamená, že to, co tady pan Michálek říká, že někdo lže, vůbec nemohu brát vážně, a jsem přesvědčen o tom, že jde o další pokračující kampaň Pirátů proti SPD. Jinak si to prostě neumím vysvětlit. (Výbuch smíchu z lavic Pirátů. Potlesk z řad poslanců SPD.)

Předseda PSP Radek Vondráček: S přednostním právem pan předseda Bartošek.

Poslanec Jan Bartošek: Děkuji. Vaším prostřednictvím k panu předsedovi Kováčikovi. Scházíme se na řádné schůzi, to znamená, kdokoliv má právo předložit návrh na nový bod, nebo zařazení nového bodu. Teď nikdo nejedná v rozporu s jednacím řádem. Já rozumím tomu, že schůze byla svolána především z důvodu toho, abychom vyřešili důchody. Lidovci tady deklarovali to, že chceme, aby se zvedly důchody, a budeme pro to hlasovat. Ale současně respektujeme jednací řád. Přece každý má možnost navrhnout doplnění programu.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Ptám se, zda ještě někdo má zájem? Pan předseda Bartoš.

Poslanec Ivan Bartoš: Já bych chtěl jenom krátce reagovat na pana kolegu Kováčika prostřednictvím pana předsedajícího. Já jsem samozřejmě ten bod zařadil jako druhý bod po projednávání právě těch důchodů. Takže říkat, že se tím snažíme o nějaké natažení schůze, kde by nevybyl čas na to, kvůli čemu jsme se dneska sešli primárně, prostě není pravda. Já jsem tento tisk navrhl zařadit po projednání tisku, kvůli kterému jsme se dneska sešli. Takže jestli budeme něco natahovat, tak to spíše bude to, že tady budou uváděny takové věci, které nejsou v kontextu, nejsou pravda. Zdržujeme se tím. Můj návrh zněl pouze: zařadme tento bod na jednání schůze jako druhý bod. O tom můžeme hlasovat prakticky bez debaty. A pokud si z toho někdo potřebuje dělat kampaň, jak jsem tady slyšel, nemyslím si, že to je věc, kterou bychom potřebovali. My jsme podporu vládnímu návrhu vyjádřili už na začátku. I tady pan kolega Faltýnek se vyjádřil, že o tom budou chtít jednat. Pojdme tedy hlasovat o zařazení bodu na program schůze a všechny tyto věci si klidně můžeme říkat i zítra, pokud se to dneska nestačí probrat. Já s tím nemám nejmenší problém. Děkuji. (Potlesk z lavic Pirátů.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Pan předseda Kováčik s přednostním právem.

Poslanec Pavel Kováčik: Děkuji. Jenom upřesnění. Já jsem neřikal něco o tom, že se něco zařazuje proto, já jsem říkal, že se zdržujeme už předtím, než jsme začali hlavní věc projednávat. A co se týká té kampaně, všichni samozřejmě vidíme a občané prostřednictvím kamer též, že kampaň přece už dávno běží. Proto i tento bod dnes a nejen tento, v podstatě všechny, které jsou navrhovány navíc nad důchody. Děkuji. (Potlesk z řad poslanců KSČM.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji. A znovu se ptám, zda má ještě někdo zájem o vystoupení k pořadu schůze. Jestliže tomu tak není, budeme hlasovat o jednotlivých návrzích.

Výjimečně nemáme žádný návrh z grémia, budeme tedy jako první hlasovat návrh pana předsedy Bartoše na zařazení sněmovního tisku 167 po bodu sněmovního tisku 120, to znamená jako druhý bod této schůze.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? (Hlasování nefunguje.) Omlouvám se. Teď. Kdo je pro? Kdo je proti?

Přihlášeno je celkem 168 poslanců, pro 111, proti nikdo. Tento návrh byl přijat. Zařadili jsme tedy nový bod.

Dále je tady návrh pana místopředsedy Okamury, aby byl zařazen bod Projednání parametrů důchodové reformy, jak jej přednesl.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti? Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 3. Přihlášeno 171, pro 50, proti 19. Tento návrh přijat nebyl. Nedošlo tedy k zařazení nového bodu.

A konečně je zde návrh pana předsedy Bartoška, zařazení nového bodu, Uctění obětí invaze 21. srpna 1968, jestli to tak mohou říct.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro tento návrh. Kdo je proti?

Hlasování číslo 4, přihlášeno 173, pro 165, proti nikdo. Tento návrh byl přijat. Pan předseda nenavrhl nějaké zařazení toho bodu, ale logicky je to bod číslo 3 této schůze.

Nyní budeme hlasovat o celém návrhu pořadu 18. Schůze, tak jak byl písemně předložen a jak byly přijaty další návrhy.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 5, přihlášeno je 173 poslanců, pro 168, proti 1. Návrh byl přijat. Takže konstatuji, že pořad schůze byl schválen.

Než přistoupíme k projednání návrhu zákona vráceného Senátem, navrhuji na žádost předsedy Senátu umožnit vystoupení senátorům Miloši Vystrčilovi a Jiřímu Voseckému v Poslanecké sněmovně. Informace k pozměňovacímu návrhu Senátu vám byly rozdány do vaší pošty.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo souhlasí s vystoupením senátorů. Kdo je proti?

Jedná se o hlasování číslo 6, přihlášeno je 173 poslanců, pro 158, proti nikdo, návrh byl schválen. Poprosím tedy pány senátory, které tu vítám, aby usedli u stolu k zapřodajů.

Otevírám bod

1.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 120/6/ - vrácený Senátem

Senát vrátil návrh zákona s pozměňovacím návrhem, jeho usnesení jsme obdrželi jako sněmovní tisk 120/7. Ještě jednou vítám pana senátora Vystrčila a prosím, aby se za navrhovatele k usnesení Senátu a k předloženému pozměňovacímu návrhu vyjádřila ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová. Prosím, paní ministryně, máte slovo.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová: Děkuji, pane předsedo. Vážené poslankyně, vážení poslanci, pane předsedo, dovoluji mi uvést sněmovní tisk 120/6, což je návrh novely zákona o důchodovém pojištění vrácený Senátem s jediným pozměňovacím návrhem.

Pozměňovací návrh Senátu podstatně mění podmínky pro přiznání zvýšení důchodů o tisíc korun měsíčně, neboť podmínka dosažení věku 85 let se ruší a nahrazuje podmínkou, že od první splátky důchodu vyplacené požitavatelí uplynulo 25 let. K této navrhované změně mám vážné výhrady, které pramení z důsledné analýzy, kterou provedlo Ministerstvo práce a sociálních věcí ve spolupráci s Českou správou sociálního zabezpečení, zejména pokud jde o technologické zabezpečení zvýšení důchodů.

Ve stručnosti: V následujících hodinách budete rozhodovat o tom, kdo vlastně dostane důchod, kdy ho dostane, a s tím je zmiňován často kolaps výplaty důchodového systému, a zda toto rozhodnutí bude spravedlivé. Nyní ale dovoluji, abych přednesla jednotlivé důvody.

Za prvé, proč jsme proti sněmovní verzi. Podle vládního návrhu zákona by zvýšení o tisíc korun obdrželi všichni současní důchodci, kteří dosáhli 85 let, zatímco podle senátní verze by dostalo zvýšený důchod pouze 97 % důchodců starších 85 let. Trestali bychom tedy ty, kteří zůstali na trhu práce déle, a to si myslím, že je velmi nespravedlivé.

Za druhé. Pozměňovací návrh Senátu byl odůvodňován především tak, že je potřeba odměnit ženy, které celý život pečovaly a vychovávaly své děti, zvýšeným důchodem. Já se domnívám, že dostat zvýšený důchod o tisíc korun 25 let poté, co nastoupí tyto ženy do starobního důchodu, není systémové řešení. Domnívám se, že problematiku nižších důchodů – a upozorňuji na to, že ženy mají v České republice nižší penze o jednu pětinu – je potřeba řešit systémově a od začátku nastoupení do starobního důchodu. Domnívám se také, že by toto opatření mělo být součástí důchodové reformy.

Za třetí. Pozměňovací návrh rozšiřuje dvojnásobně, tzn. na celkem 400 tisíc osob, ten okruh, který zvýšení obdrží. Protože se vztahuje na požitavatele všech důchodů bez zřetele na jejich věk a druh důchodu, vedl by tento nárok na zvýšení i k tomu, že by nárok na tisíc korun navíc měli i mladší důchodci.

Dovolte, abych to ilustrovala na konkrétních příkladech. Například by zvýšení obdržel pracující požitavatel invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně, to je při nejmínějším stupni invalidity, kdy postačuje pokles pracovní schopnosti aspoň o 35 %, a kdy se proto předpokládá další výdělečná činnost již při dosažení věku 50 let, pokud by mu byl tento důchod přiznán ve věku 25 let. To znamená, že by na tu tisícovku navíc měl např. nárok 50letý člověk, který pobírá nejnižší stupeň invalidního důchodu. Toto nemá žádné logické a věcné zdůvodnění. Při vysokém věku by zvýšení tomu 85letému seniorovi nenáleželo, ale 50letému invalidnímu důchodci při značně nižším věku a schopnosti pracovat a schopnosti se o sebe postarat by zvýšení náleželo. To je opravdu velmi nesystémové.

Čtvrtý důvod, proč podporuji vládní verzi návrhu. Podle nově navrhovaného přechodného ustanovení má zvýšení důchodcům, kteří splnili stanovené podmínky,

náležet od splátky důchodu splatné v lednu 2019, a to bez žádosti. Upozorňuji ale – protože plátcí důchodů neevidují první splátku důchodu, protože zákon a důchodový systém tento pojem nezná, nemůžeme zvýšení v lednu automatizovaně provést. To znamená, že plátcí důchodu budou muset každý případ vyplaceného důchodu posoudit individuálně, tj. samostatně posoudit každý jednotlivý důchodový spis, a manuálně. Nejedná se o elektrizované informace. Zvýšení tak v žádném případě nebude moci být vyplaceno v zákonem požadovaném termínu v lednu 2019. To bude též znamenat, že plátcí důchodů nebudou stíhat vyřizovat v daných lhůtách ani běžné žádosti o přiznání důchodu, například při dosažení důchodového věku.

Jenom pro vaši informaci, Česká správa sociálního zabezpečení vydává ročně přes 330 tisíc rozhodnutí. Pokud by prošel senátní návrh, tak bychom museli dodatečně během několika málo týdnů vydat dalších 400 tisíc rozhodnutí o zvýšení důchodů o tisíc korun. Pokud plátcí důchodů budou muset individuálně posuzovat u každého pojištěnce nárok na zvýšení důchodu o tisíc korun podle podmínek pozměňovacího návrhu, nelze objektivně tento nápor zvládnout a domníváme se, že by došlo ke kolapsu důchodového systému.

Na závěr mi tedy dovoluji, abych vás požádala o schválení návrhu zákona ve znění, které schválila Poslanecká sněmovna a které bylo postoupeno Senátu. K pozměňovacímu návrhu vyslovuji tedy zásadní nesouhlasné stanovisko, a to z věcných i právních důvodů, které jsem právě rozvedla, a které, jak jistě věřím, pečlivě a objektivně zvážíte. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji. Teď, abych byl korektní – s přednostním právem se již dříve přihlásil pan předseda Gazdík, ale až jako první v rozpravě, chápu to správně? Pan předseda Stanjura se přihlásil teď ještě před rozpravou. Takže teď pan předseda Stanjura.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Děkuji za slovo, pane předsedo, hezký den, milé kolegyně, milí kolegové. Já myslím, abychom vedli debatu racionálně, k čemuž my jsme samozřejmě připraveni, tak si myslím, že bychom měli dát na stůl nejprve fakta, a pak se je pokusit interpretovat a buď se shodnout, nebo neshodnout na těchto faktech. Proto jsem vystoupil tak brzo a byl bych rád, kdyby mi paní ministryně odpověděla na několik základních otázek, které se bytostně dotýkají tohoto návrhu zákona, protože ta odpověď taky záleží na tom, jak budeme postupovat ve finálním hlasování.

První dotaz je, jak vláda – a já vím, že v ní nebyla, že to zdědila – ale jak vláda nebo dnešní paní ministryně zdůvodňuje, že je tam věk 85. Že tam je věk 85. Říká, že to je spravedlivé. Já nevím, existuje nějaká analýza, která říká, že 85 je spravedlivější než 84 nebo 80? Takže první otázka zní, jak vláda přišla k číslu 85, jestli je nějaká analýza, z čeho to vychází.

Druhý dotaz – a ten není překvapivý, protože vím, že se kolegové senátoři na to ptali i České správy sociálního zabezpečení nebo přímo Ministerstva práce a sociálních věcí: kolika důchodců se týká schválená vládní verze – to se dočteme dokonce v důvodové zprávě, takže berme to, že to je verifikované – a kolika

důchodců se týká senátní verze. Slyšel jsem tady, jak je to nespravedlivé, protože 3 %, říká paní ministryně, je těch, kterým je 85, nejsou 25 let v penzi. Ale zapomíná na těch zhruba 140 tis. lidí, kteří v tom vládním návrhu nejsou vůbec. Takže jestli vyjdeme z toho, že vládní verze říká, že to je zhruba 195 tis. penzistů, kterých se týká jejich návrh, zhruba zaokrouhleno 60 tis. mužů a necelých 140 tis. žen, z toho 3 % je zhruba 6 tis. penzistů. (Ministryně komunikuje z lavice mimo mikrofon.) Řekla jste 3, paní ministryně, před chvilkou, jestli říkáte 5 %, tak dobře... 3 % 5 tis. (Komunikace mimo mikrofon k poslanci Stanjurovi.) Tak já jsem předpokládal, že z 200 tis. 1 % je 2 tis. a 3 % je 6 tis., no ale dobře, 5 nebo 6 tis., ať se nepřeme.

Senátní návrh zvyšuje penze zhruba 140 tis., v zásadě ženám, podle čísel, které dalo MPSV nebo ČSSZ (řečeno česká strana sociální). Takže z toho, že je minus 6 tis., ale plus 140 tis., paní ministryně dedukuje, že to je nespravedlivé. No, já nevím. Když si vezmu tu sumu těch lidí, tak mně přijde spravedlivější těch plus 134, pokud říkám ta čísla přesně, ale poprosil bych paní ministryni, kolika mužů a žen se týká senátní verze.

Já bych se chtěl zeptat, protože se to týká vlastně lidí ročníku 1933 a starších, kolik z nich vlastně nastoupilo až po roce 1993 do penze, a ti, kteří nastoupili později, zda jsou ti, kteří mají vyšší penze než průměrné, nebo nižší. Z mých zkušeností, které mám, tak většinou ti, kteří zůstávali déle, byli ti, kteří měli kvalifikovanější práci, zastávali významnější, např. Manažerské, pozice. To nejsou ti, kteří dneska jsou primárně s nejnižšími důchody. Věřím, že taková analýza existuje. Takže těch 6 nebo 5 tis. lidí, kterých se to týká, mají jak velkou penzi dneska? To bychom přece měli vědět, než se rozhodneme, jestli těch tisíc korun přidáme, nebo ne, protože ten vládní návrh, nebo sněmovní verze, abych byl přesný, a senátní verze je v jednom shodný, že nezohledňuje stávající výši penze konkrétního důchodce. Je tam jiná podmínka. Buď 85 let, nebo 25 let v penzi. Paní ministryně kroučí hlavou, tak já jsem tam nenašel, že ten návrh sněmovní či senátní verze je navázán na stávající výši penze. Možná se pletu, vy říkáte, že to tam není, ale já myslím, že tam žádná podmínka není, je tam buď věk, nebo délka pobírání důchodu.

Přijde mi komické, když stát i podle stanoviska kontrolního nálezu NKÚ vynakládal miliardy a miliardy na informační systémy, aby mi někdo v roce 2018 vážně tvrdil, že IT systém nezna datum nástupu do penze! Pokud ano, pak je to fatální selhání těch, kteří tam ty IT systémy nakupovali. Přijde vám to normální v roce 2018, že nevíme, kdy někdo nastoupil do penze? Paní ministryně říká, že by se to muselo projít individuálně. Já s tím nesouhlasím, já myslím, že to není tak velká úprava softwaru. Možná tím, že jsem původní profesí programátor, ale otestovat jedno datum a rozhodnout ano, nebo ne, plus tisíc, nebo plus nula, není tak komplikované a není to zakázka za miliony nebo desítky milionů. Je to poměrně triviální. Pokud je pravda, že to ty systémy neumožní.

Další dotaz... To je potom složité, když paní ministryně neslyší dotazy... Jaká je průměrná délka pobírání starobního důchodu v České republice? Když paní ministryně tu odpověď řekne, tak pochopíte logiku návrhu senátní verze. Pokud je vám to jedno, tak samozřejmě můžete technokraticky říct – je to vlastně úplně jedno, náš systém to neumožní. Ten senátní návrh vychází i z parametrů pomoci zejména ženám, které naprostou většinu svého produktivního pracovního života strávily

v komunistické éře a neměly a nemohly mít reálnou šanci si vydělat a získat vysoké peníze. Paní ministryně říká, že to není systémové. No, to není. To se nebudeme přít. Ale lepší něco než nic a lépe později než nikdy. Paní ministryně těmto ženám, které by mohly pobírat tisíc korun měsíčně od ledna, říká: Milé dámy, jste sice už 20 let v penzi, já vnímám velký problém, že máte nízké peníze, mohly jste dostávat tisíc korun měsíčně víc, ale ne, milé dámy, já mám pro vás lepší řešení, budeme na tom pracovat systémově a přijdeme se skvělou důchodovou reformou. – Otázka je kdy. Kdy s ní vláda přijde, pro jakou reformu získá politickou podporu v obou komorách. A opět paní ministryně, když bude odpovídat na tuto otázku, by měla uvést průměrnou dobu pobírání starobního důchodu a říct, kdy odhadne, kdy by prosadila, kdy by mohla být schválena důchodová reforma, koho reálně ze stávajících žen, které pobírají tyto nízké důchody, by se to mohlo týkat a koho už bohužel ne.

Takže samé výmluvy. Paní ministryně zapoměla říct ten hlavní důvod. Hlavní nedostatek senátního návrhu. A ten je jednoznačný – nepřišel s tím nikdo ani z ČSSD, ani z hnutí ANO. A to se neodpouští. (Potlesk zprava.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji. S přednostním právem paní ministryně financí, poté s přednostním právem pan předseda Okamura a poté s přednostním právem pan Gazdík. Ještě připomínám, neotevřel jsem ještě rozpravu a nejsou možné ani technické připomínky, jenom faktické poznámky. Prosím, paní ministryně.

Ministryně financí ČR Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane předsedo. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení vládní kolegové, dámy a pánové, před necelými dvěma měsíci jste v tomto sále drtivou většinou 130 ze 132 přítomných poslanců schválili důchodovou novelu, která počítá s meziročním navýšením průměrného důchodu o 918 korun měsíčně, tedy 11 016 korun ročně a která navíc seniorům nad 85 let přináší ještě dalších tisíc korun měsíčně. Zdálo se, že historicky nejvyššímu navýšení důchodů tak už mnoho nebrání, a ačkoliv jako ministryně financí plně vnímám tíhu 38 mld. korun, kterou tento návrh pro státní rozpočet představoval, odcházela jsem ze sálu s pocitem, že se podařilo něco nezpochybnitelně dobrého, užitečného a potřebného. Nepochybuji, že podobné pocity si odnesla naprostá většina z vás, neboť ze 130 pánů poslanců a poslankyň, kteří pro vládní návrh hlasovali, je tady přítomna většina i dnes.

Hlasování o podobě důchodů patří nepochybně k nejexponovanějším okamžikům jednání Poslanecké sněmovny. Nestává se zase tak úplně často, aby rozhodnutí učiněná v tomto sále měla tak bezprostřední, srozumitelný, jednoduše kvantifikovatelný a poměrně rychlý dopad na životní úroveň milionů občanů, seniorů žijících v České republice. Každý z nás je v tomto ohledu v přirozeném střetu zájmů, protože každý z nás se bude za své rozhodnutí zpovídat svým rodičům, prarodičům, sousedům či přátelům, kteří patří mezi 2,5 mil. těch, o jejichž měsíčním příjmu budete hlasovat.

Možná právě ty zaostřené objektivy, ta mimořádná exponovanost tématu, ta příležitost být u toho je tím skutečným důvodem, proč se tady po necelých dvou

měsících scházíme nad stejnou novelou znovu. Přála bych si, abychom dnes mohli z tohoto sálu odejít s tím, že jsme nepodlehli na první pohled líbivé zákonodárné tvořivosti a vládní novela zůstala zachována v podobě, ve které odešla do Senátu, který ji sem vrátil s návrhem na několik zásadních úprav. Přijetí těchto úprav by však ve výsledku vedlo k řešení jen velmi obtížně realizovatelnému, k řešení dražšímu a hlavně k řešení méně – opakují – méně spravedlivému.

Proč k řešení obtížně realizovatelnému? Senátní pozměňovací návrh má legislativní nedostatky a je v zásadě neproveditelný. Rozhodující okamžik pro vznik nároku na zvýšení důchodu o dalších tisíc korun dle senátního návrhu je 25 let od první splátky důchodu, a to bez jakéhokoli upřesnění. Naopak vládou navrhovaná hranice vychází z věku seniora, konkrétně dosažení 85 let. Zásadní rozdíl z hlediska provedení spočívá v tom, že zatímco věk seniora je v IT systému MPSV sloužícím k výplatám důchodu sledovanou veličinou, jejímž přenastavením je možné relevantní soubor vygenerovat, první splátka důchodu ve stávajícím systému sledovanou veličinou není, a proto podle tohoto parametru nelze vyhledávat, jak uvedla ministryně práce a sociálních věcí. Nejde o nepřehlédnutelnou maličkost, ale o nedomyšlený důsledek kreativity zákonodárce, v jehož důsledku by pracovníci České správy sociálního zabezpečení museli procházet miliony jednotlivých spisů a vyhledávat toto datum ručně. A pokud Ministerstvo práce a sociálních věcí považuje tento problém za tolik závažný, že by to vedlo – cituji – ke kolapsu důchodového systému, který by postihl jak vyřizování nových žádostí o důchody, tak i žádostí o jejich úpravy, domnívám se, že je na místě zpozornět a zamyslet se, jestli našim seniorům přece jen více nepomůže souhlasit s vládní předlohou, kterou už Poslanecká sněmovna schválila.

Tyto závažné technické problémy však nejsou tím hlavním důvodem, proč nemůžeme vyslovit, nebo já doufám, že nevyslovíte, s navrženými změnami souhlas. Není tím dokonce ani rozpočtový dopad, který by představoval zhruba navýšení o částku dvě miliardy korun, a to říkám i s vědomím toho, že dvě miliardy nejsou tak malá suma, kterou lze mávnutím pera připsat na vrub mandatorním výdajům státního rozpočtu.

Přejdu tedy k tomu nejzávažnějšímu, o čem by dnešní diskuse měla být. Návrh Senátu je totiž oproti Sněmovnou schválenému znění méně spravedlivý. V některých případech by způsoboval opravdu velmi obtížně obhajitelné sociální situace a distorze. Cílem vlády od začátku je kompenzovat nejstarším důchodcům zvýšené životní náklady, které přicházejí přirozeně s vyšším věkem, jako jsou zejména náklady na dopravu či lékařskou péči. Proto jsme navrhli zvýšení starobních důchodů o tisíc korun měsíčně všem seniorům starším 85 let. Senátní návrh naproti tomu zcela nelogicky a nesystémově chce zvýšení o tisíc korun pro ty, kterým uplynulo od první splátky důchodu více než 25 let. Došlo by tak například k potrestání všech, kteří pracovali či pracují déle i po dosažení důchodového věku a do systému tak přispívají více prostředky a čerpají z něj kratší dobu, tedy všech těch, kteří se rozhodli svůj odchod do starobního důchodu odložit. Je zjevné, že senátní návrh podporuje tedy přesně opačné uvažování a chování občanů než to, k jakému stát chce motivovat.

Dle pozměňovacího návrhu by měla být u všech důchodců sledovaná pouze doba, která uplynula od první splátky, a nerozlišuje typ zvyšovaného důchodu. Zvýšení

důchodu by se dočkal například 45letý příjemce invalidního důchodu prvního stupně, který mu byl přiznán ve 20 letech. Naopak mnozí by na zvýšení dosáhli ve věku mnohem vyšším, než je 85 let. Dovolte mi příklad z praxe a ze života. Obrátil se na mě svým dopisem občan, kterému je 91 let. Vzhledem k tomu, že pracoval do 68 let, tak by na zvýšení o tisíc korun nedosáhl. Jde přitom právě o člověka, který tyto prostředky potřebuje nejvíce, protože jak víme, náklady zejména na léky se v takto pokročilém věku zpravidla radikálně zvyšují. Je na každém z nás, aby si odpověděl na otázku, jak mnoho má takováto podoba novely s proklamovanou spravedlností skutečně společného.

Vážené dámy a pánové, já vůbec nepochybuji, že každý si přeje pro naše spoluobčany v důchodovém věku co nejdůstojnější podmínky. Mnoho našich důchodců dává většinu své penze na léky a nájem a pak už jim nezbyvá dostatek peněz na uspokojení základních životních potřeb. Přitom si za svoji celoživotní práci a péči o rodinu a blízké zaslouží důstojný život. Cesta, kterou navrhuje vláda, tedy valorizaci v průměru o 918 korun znamená, téměř dvakrát větší valorizaci, než k jaké došlo v roce 2018, ta byla 475 korun, třikrát větší valorizaci, než k jaké došlo k 1. lednu 2017, to bylo 308 korun, a pro připomenutí, 25krát větší valorizaci, než k jaké přistoupila Nečasova vláda od 1. ledna 2014, to bylo 45 korun. Je to cesta správná, odpovědná, spravedlivá a funkční. Je to cesta, která nebyla ušita horkou jehlou, za kterou se nikdo z nás nemusí stydět a která není jen tím laciným gestem, které možná na první pohled zaujme, ale zanechá po sobě více hořkosti než skutečného dobra.

Děkuji vám za pozornost. (Potlesk několika poslanců z hnutí ANO.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji vám. Znovu zopakuji, že jsme vlastně ještě před vyjádřením zpravodajů. Nicméně každý s přednostním právem má samozřejmě právo na své vystoupení. Nyní přednostní právo pana poslance Okamury, poté pana poslance Gazdika a potom pan Stanjura pustil před sebe paní ministryni. Takže nyní pan Okamura. Připraví se pan Gazdík, poté paní ministryně.

Dovolte mi přečíst omluvy. Z rodinných důvodů se omlouvá Martin Kolovratník. Bez udání důvodu se omlouvá paní poslankyně Pavla Golasowská.

Prosím, pane místopředsedo, máte slovo.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, jsem rád, že se dnes ve Sněmovně scházíme opět nad návrhem, který principiálně vychází z programu SPD, tedy nad návrhem zvýšit důchody pevnou částkou. Poslanci hnutí SPD podpoří senátní verzi, jelikož přidává většímu množství seniorů. To horší ale je, že tu ostatní řeší, zda důchody zvýšit jen těm, co dosáhli 85 let, anebo také těm, co jsou v důchodu 25 let. My v SPD jsme pro každé zvýšení důchodu. Ale samozřejmě jako obvykle, když dva dělají totéž, nemusí to být totéž. SPD navrhuje zavést minimální důchod ve výši minimální mzdy, to znamená, letos by to bylo například 12 200 Kč, a od této částky dále zásluhově, a to pro všechny typy důchodců, tedy i pro ty invalidní, kteří dodnes žijí v bídě doslova jako žebráci. To, co chceme, je, aby se v první řadě zvýšily nejnižší důchody. Samozřejmě mluvím o slušných lidech,

nikoli o těch, kteří byli v produktivním věku práceschopní a záměrně dlouhodobě nepracovali.

Naše hnutí Svoboda a přímá demokracie považuje za jeden z klíčových problémů zajištění důstojného života lidem, kteří celý svůj produktivní věk pracovali, a tedy odváděli státu daně a pojištění. Dnes jsou v chudobě statisíce důchodců, jejichž důchod objektivně nestačí na základní životní potřeby. Opakují, na základní životní potřeby – tedy nájemné, energie, služby, potraviny a náklady spojené s udržením zdravotního stavu. Ještě tíživější je situace seniorů, kteří ztratí životního partnera.

Snad všechny dosavadní vlády deklarovaly zájem na realizaci důchodové reformy, ale vždy to byla nakonec jen slova a činy chyběly. Podívejme se na statistiku. Statisticky mají nejnížší důchody tzv. starodůchodci. O tento rozdíl, tedy že ti starší mají méně peněz, se postarala vláda ODS za ministrování pana Vodičky. Díky špatně nastavenému systému valorizace, který neřešily ani další vlády ČSSD, KDU-ČSL, TOP 09 a dalších, se s léty rozdíl mezi důchody prohluboval. Díky preventivnímu navyšování se přidávalo nejvíce peněz těm, co měli nejvíc peněz, a nejméně peněz dostávali ti, co měli nejmenší důchody. Tento absurdní systém pokračuje dodnes, i když po našem letitém volání po nápravě vlády občas nárazově přidávají důchodcům i pevnou částkou. Valorizace důchodů jsou nesystémové a nepředvídatelné, to je bohužel současný stav, záleží pouze na náladě politiků, a jsou samozřejmě hloupé a nespravedlivé.

My v SPD prosazujeme změnu a žádáme jasnou důchodovou reformu. V minulém volebním období jsme se o ni marně pokoušeli, ale ukázala se totální neschopnost tehdejší ministryně Marksové za ČSSD, která nejprve sestavila důchodovou komisi, která měla reformu připravit a projednat, ale tato komise se nebyla schopna dobrat žádného závěru a nakonec se rozpadla. Připomenu, že to bylo za vlády hnutí ANO, ČSSD a KDU-ČSL, a plně se tak ukázala totální neschopnost těchto tří stran vyřešit problematiku nízkých důchodů.

To, o co by nám mělo přece jít, je navýšit nejnížší důchody v první řadě a klíčem pro zvyšování důchodů by neměl být jen věk anebo doba strávená v penzi, ale také výše důchodu, a to nejen starobního, ale také invalidního. Navzdory zažitě tradici je starobní důchod v principu sociální dávka, kterou garantuje stát, a jejím účelem je, aby lidé měli zajištěno důstojné stáří. I proto má princip zásluhovosti dnes své meze. Výše důchodu totiž nevychází pouze z bývalého příjmu důchodce, ale primárně z možností státu, protože stát ho platí a bude platit z toho, co má, a úkolem státu je, aby lidem zaručil minimálně slušný život, aby lidé měli na bydlení, jídlo, teplo a léky. Miliony lidí u nás žijí ze dne na den. Nemají šanci se připojistit, nemají šanci nějak výrazně investovat. Tito lidé – prodavačky, pošťáci, zdravotní sestry, ale také třeba knihovnice, školníci, tisíce lidí v dělnických profesích, v kultuře a dalších podfinancovaných oblastech – vydělávají strašně málo, ale naši zemi dávají sakra hodně! Dnes a denně tuto zemi zvelebují a pracují pro nás všechny. Za odměnu, a to říkám v uvozovkách, mají pak nejnížší důchody a hloupé kecy mnoha politiků, že se mohou připojistit. A také veškeré jinými politiky navrhované pseudoreformy důchodového systému stojí na bláznivém předpokladu, že lidé si prostě na důchod

příplatí. Nepříplatí, protože tu máme statisíce lidí, kteří každý den poctivě pracují, vychovávají děti a žijí přítom na hraně svých příjmů. Je to naopak. Před námi je velká sociální katastrofa. Například až do důchodu začnou ve větším množství odcházet živnostníci, tzv. OSVČ, kteří si platili zákonné minimum. Velká část z nich – drobní řemeslníci, nádeníci – nemají žádné úspory a důchod, který je čeká, jim nebude stačit ani na jídlo, natož na bydlení. V tomto ohledu je nutné udělat mnohem víc než jen tu a tam před volbami přihodit dva tisíce stoletým a tisíc korun pětadesátiletým seniorům.

Co s tím? Jak jsem již říkal, SPD navrhuje zavést minimální důchod ve výši minimální mzdy, to znamená, například letos by to bylo 12 200 korun minimálního důchodu a od této částky dále zásluhově, a to pro všechny typy důchodců, tedy i pro ty invalidní. A opakuji, že mluvím o slušných lidech, nikoliv o těch, kteří byli v produktivním věku práce schopní a záměrně dlouhodobě nepracovali.

Kde na to vzít? Stát se musí naučit vydělávat. Podívejme se třeba na Budvar, a třeba OKD panu Bakalovi vydělalo sto miliard. Ty peníze mohl mít stát. Každý den vysávají Českou republiku nadnárodní firmy, které odklánějí miliardy do zahraničí, a vládní politici s tím odmítají cokoli dělat a zároveň před lidmi pláčou, že nejsou peníze. Stamiliony tečou také do politických neziskovek, které mají nulový přínos. O další miliardy stát přichází špatným hospodařením na ministerstvech. To jsou zjištění Nejvyššího kontrolního úřadu. Například jen v několika zkoumaných IT zakázkách ve výši nejméně 1,3 mld. korun zadaných za ministryně Marksově z ČSSD na MPSV přichází stát kvůli špatně uzavřeným IT smlouvám každý den o milion korun. A paní exministryně nemá žádnou přímou hmotnou odpovědnost. To je to, po čem my v SPD voláme – přímá hmotná odpovědnost těch, kteří hospodaří s veřejnými prostředky.

Ano, ČR je bohatá, ale nadnárodní firmy a další z ní tahají miliardy, a namísto aby se vláda postarala, aby tyhle peníze zůstaly u občanů, aby stát mohl zajistit slušný život starým lidem, invalidům a dalším slušným potřebným lidem, rodinám s dětmi, tak žebříme o dotace v Bruselu, které nakonec rozeberou jen ti bohatí. Firmy v ČR, stát i naši občané umí vydělat na slušné důchody. Problém je, že v dnešní realitě EU vyděláváme na slušný důchod Němcům, Francouzům a dalším, kteří nepracují více než Češi a Moraváci, ale mají to štěstí, že jejich firmy a země jim umí přidat z peněz za práci lidí v ČR. A to je tvrdý ekonomický fakt, se kterým bychom měli něco dělat, a měli bychom si uvědomit a měli by si ho v první řadě uvědomit naši drazí, a to doslova drazí, vlezbruselisté.

Naše hnutí SPD prosazuje kroky, které povedou k úpravám nedostatku současného systému. Především odmítáme zpochybnění zásadní úlohy prvního pilíře důchodového systému. Ten musí zajistit garanci důstojného života pro lidi s nejnižším důchodem. K tomu je nutné jeho případně vícezdrojové financování. Právě nejnižší důchod je zásadní pro posouzení životní situace důchodců a kvality důchodového systému. Jsme pro vysokou míru sociální solidarity v prvním pilíři a jsem přesvědčen, že tento princip akceptují i lidé s vyšším příjmem. Znovu opakuji, že SPD chce prosadit princip, že nejnižší důchod je nutné pevně svázat s výší minimální mzdy. V obou případech jde o podobnou sociální garanci státu a doufám, že přesvědčíme i vás poslance jiných politických stran, abyste nám tento náš návrh pomohli prosadit.

Děkuji za pozornost. (Potlesk poslanců SPD.)

Místopředseda PSP Petr Fiala: S přednostním právem nyní vystoupí pan předseda Gazdík, po něm paní ministryně Maláčová. Proším, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Petr Gazdík: Vážený pane předsedající, milé kolegyně, milí kolegové, scházíme se k mimořádnému jednání Sněmovny kvůli velmi závažné věci. Věci, která ovlivní jak ty nejchudší a nejslabší, což jsou občané důchodového věku, tak ovlivní v mnohém případě budoucí generace. Je dobře, že jsme se dostali k nějakému návrhu, který skutečně přidá v době ekonomického růstu výrazným způsobem důchodcům.

A já si dovoluji poděkovat senátorům, kteří přišli také s tím pozměňovacím návrhem, protože z mého pohledu, a hnutí STAN pro něj zvedne ruku, jednomyslně je ten senátní návrh mnohem spravedlivější. Je mnohem spravedlivější zejména k ženám. Kdo z vás zná ženy důchodkyně ve svém okolí, tak ví, že jednak se průměrně dožívají vyššího věku než my muži, jednak jsou na tom právě v tom vyšším věku sociálně mnohem hůře než zbývající skupina důchodců. Velmi mě překvapuje, že právě za tuto změnu neplédují dvě ženy ve vládě, a to ministryně – jak ministryně práce a sociálních věcí, tak ministryně financí. Ministryni financí bych ještě rozuměl, protože skutečně jsou to dvě miliardy navrch, ale je to jakési skutečně, byť malé, napravení té nespravedlnosti, která na ženách důchodkyních je páchána už mnoho let. Paní ministryně, byť je ve vládě nová, práce a sociálních věcí, používá už stejné argumenty jako většina: když něco nechceme, tak řekneme, že připravíme nové řešení, systémovější řešení, lepší – a moje mnohaletá zkušenost ze Sněmovny je, že se pak nestane vůbec nic. Žádné řešení nebude a v 99 % případů na něj nedojde.

My se nacházíme v době, kdy je rekordně nízká nezaměstnanost, ekonomika doposud rekordně rostla a to poprvé po mnoha letech způsobilo přebytek i důchodového účtu. Toto zvýšení důchodového účtu vlivem velmi nízké nezaměstnanosti a vlivem ekonomického růstu ale nemusí trvat věčně. A každý, kdo zná trochu ekonomické cykly, tak ví, že jistě trvat věčně nebude, a nechci být špatným prorokem, ale možná již brzy to přebytek skutečně nebude.

To, co my, Starostové, požadujeme, je, aby vláda přišla ne s tím systémovým řešením, ale se skutečnou důchodovou reformou. Předchozí vláda jednu důchodovou reformu zrušila. Slíbila, že za ni předvede v té komisi náhradu. Nestalo se. Dokonce pan ministr Babiš, dnes pan premiér Babiš, kdysi slíbil, že do půl roku přijde se svým řešením důchodové reformy. Dodnes jsme ji neviděli.

Není mnoho, v čem se s panem kolegou Okamuroou shodují, ale v jedné věci, kterou řekl, se s ním shodují. Před námi je skutečně velká sociální katastrofa. Moje generace čtyřicátníků a generace třicátníků, když si vezmete počty lidí v té generaci, je před velkou katastrofou, a vláda vypadá, že ji chce odsunout někdy na dobu, kdy už jí to vůbec zajímat nebude, kdy každá další vláda to bude řešit jenom mnohem hůř a hůř.

A proto se vás, paní ministryně práce a sociálních věcí, i vás, pane premiére, ptám: Jaký je termín předložení důchodové reformy do Sněmovny? Prosím, řekněte nám termín, kdy tu důchodovou reformu chcete v tomto volebním období předložit – jasně a konkrétně! Prosím, kdy to je? Je to za měsíc? Za půl roku? Za rok? Stihneme ji v tomto volebním období schválit?

A pak vás chci požádat ještě o jednu věc. Byla tady jedna důchodová reforma, kterou vláda Petra Nečase prosadila ve Sněmovně, a pak přišla jiná vláda a bez náhrady ji zrušila. Prosím, pojďme o té důchodové reformě diskutovat. Přivzvěte opozici, která je dnes opozicí, ale příště může být vládní koalicí, přispějte k diskuzi. Protože to, co důchodový systém potřebuje nejvíc, je stabilita. A není možné, aby jedna vláda něco zaváděla a jiná to rušila. Proto vás vyzývám, pojďme ty otázky společně s opozicí řešit. My Starostové jsme na to kdykoliv připraveni.

A znovu vás žádám, pane premiére či paní ministryně, prosím, jaký je termín předložení důchodové reformy do Sněmovny? Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. S přednostním právem nyní paní ministryně Maláčová, po ní s přednostním právem pan předseda Stanjura. Prosím, paní ministryně, máte slovo.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová: Děkuji, pane předsedající. Já si myslím, že se tady – prostřednictvím pana předsedajícího na pana předsedu Stanjuru – míchají jablka a hrušky dohromady a že se tady hází čísla, která tady spolu ale vzájemně nesouvisí. Proto bych ráda tu debatu strukturovala a upozornila na to, že IT systémy na Ministerstvu práce a sociálních věcí jsou funkční. K čemu ale došlo? Senátoři si spletli pojmy, vymysleli si nové a místo toho, aby začali pracovat s pojmy, s kterými naše IT systémy běžně pracují, jako je datum přiznání penze, tak si vymysleli datum první splátky důchodu. To je potřeba uvést na pravou míru. Když chci nějakým způsobem měnit kompletní systém, tak nebylo by nic jednoduššího, než přijít za Českou správou sociálního zabezpečení, zeptat se, s jakými pracuje pojmy, a potom od těchto pojmů odvést těch 25 let. To by bylo velmi jednoduché řešení, funkční, a pak by nemohl nikdo říct ani slovo.

Druhá věc. Vládní návrh je spravedlivější, už jsem to zmiňovala. Je odvinut od těch 85 let, protože to je hranice věku, kdy i podle mezinárodních měřítek lidé potřebují více péče, mají větší náklady a výdaje na zdravotní pomůcky a také léky. A samozřejmě je to věková skupina obyvatel, takzvaných starodůchodců.

Další věc. Velmi oceňuji, že ODS v sobě objevila sociální citlivost a stará se o naše důchodkyně a důchodce. Škoda jen, že se tak nechovala, když byla u vládní odpovědnosti.

Takže bych to shrnula. Ten úmysl byl dobrý, bohužel je špatně napsaný. Senátní pozměňovací návrh je nespravedlivý k těm, co déle pracovali, neřeší postavení žen a jejich nižší důchody a může způsobit kolaps výplaty důchodů všem důchodkyním a důchodcům. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Pan předseda Stanjura. Prosím máte slovo.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Paní ministryně je ve funkci pár dnů, ale vystoupila jako zkušená politička. Všimněte si, že jsem jí dal pět konkrétních dotazů – a kolik jsme se dozvěděli odpovědí? Nula. Zato se stará o politiku mé politické strany. Ale proč ne? Možná poloviční odpověď proč 85 let a proč ne 84. I podle mezinárodních srovnání. Jakých? Kde je nějaká statistika, kde je nějaká studie, proč je 85 spravedlivější než 84? Já tomu nerozumím.

Na ty počty žen, kterých by se to týkalo, těch 25 let – vy jste říkali, že se to týká pouze starodůchodců. Takže paní ministryně, ti, kteří jsou 25 let v penzi, nejsou starodůchodci? Nejsou starodůchodci ti, kteří šli do penze v roce 1993? Podle toho, co jste řekla, ne.

Paní ministryně financí odchází. Je to hrozná škoda. Ona tady řekla několik věcí. (Ministryně se vrací.) Jsem rád, že se rozmyslela. Děkuji, paní ministryně.

Jedním z argumentů, které padaly v Senátu, byly rozpočtové dopady a jsem rád, že se shodujeme s paní ministryní, že ten rozpočtový dopad není v této chvíli významný. Mnohem větší rozpočtový dopad má zvýšení z 9 % na 10 % základní výměry starobního důchodu. Takže jsem rád, že to padlo. Ale obě paní ministryně tady říkaly větu, která není pravdivá. Já bych chtěl, aby mi ji vysvětlily. Paní ministryně financí řekla, že penzisté mají velké výdaje na ty doplatky na léky. Paní ministryně financí, můžete nám říct, kolik je maximální roční doplatek pro seniory nad 65 let ročně a kolik nad 70 let? To je řečnická otázka. Nad 70 let je to 500 korun ročně. A o tomhle, o těch 500 korunách ročně, řekne paní ministryně financí úplně vážně v rozpravě o penzích, že to tvoří jednu z významných částí výdajů seniorů, 500 korun ročně nad 70 let. A ten návrh Senátu se jistě týká seniorů nad 70 let. Já to nezpochybňuji, že tito naši senioři mají zdravotní problémy a musí čerpat zdravotní péči. Ale to je dávno ošetřeno, tak neříkejte, že mají vysoké náklady, když to prostě není pravda. 500 korun ročně paní ministryni práce a sociálních věcí možná připadá hodně, ale není to v této debatě relevantní.

Pak jsem se tady od obou ministryň dozvěděl, jak práce a sociálních věcí – a u té je to zejména pikantní –, jak je nespravedlivé, že senátoři navrhuji někomu, kdo je v invalidním důchodu, je mu 45 let, přidat tisíc korun, že je to nespravedlivé. Opravdu? Ti, kteří jsou v invalidním důchodu, nejsou to ti, kterým okolnosti nepřejí to, aby mohli mít vyšší příjmy? Těm máme říkat, že je to nespravedlivé, když jsou 25 let v invalidním důchodu? Já bych s nimi neměnil, i tak mají těžký život. A říct, že se zvedne důchod těmto lidem o tisíc korun, že je nespravedlivé? Vůči komu, vůči čemu? Když to není rozpočtově významné, podle slov Ministerstva financí. To jsou neuvěřitelné věty. Protože se hledají zástupné argumenty.

Miliony spisů budou muset ručně procházet pracovníci správy sociálního zabezpečení. To prostě není pravda. Pomínu to, že se to dá softwarově upravit. Vyjdu z předpokladů, které říkají obě ministryně. Máme sice IT systémy za miliardy, ale neumíme to, musíme to dělat ručně. Ale to nejsou miliony. Tam je ta podmínka 25 let v penzi. A neříkejte, že nejsou spisy k těm jednotlivým penzistům. Nevedeme spisy pro jednotlivé penzisty? No vedeme spisy, ne? Takže to nejsou všichni penzisté.

Všichni, kteří jsou 24 roků a méně penzisty, těch se to netýká. A těch je naprostá většina. Takže použijeme racionální argumenty. Ale zatím jsem žádné neslyšel kromě toho, že IT systémy – a vaše stranická kolegyně, bývalá paní ministryně Markšová, nám tady roky říkala, jak všechny systémy dala do kupy po tom Drábkovi, kterému to nešlo. Ona to dala za ty čtyři roky do kupy. Všechno! Pak si přečtu zprávu NKÚ, která je trošku jiná, v kterém mimochodem v čele stojí taky bývalý člen sociální demokracie, tak těžko může být obviňován někdo, že je to z politických důvodů. A najednou slyším, že to nejde, že IT systém to neumí. Ale to je fakt triviální věc. A pokud to neumí, tak se to určitě dá do programu ještě do konce roku.

Takže když to shrneme. Rozpočtové dopady jsou zhruba 2 miliardy, což v rozpočtu ne že to je zanedbatelná částka, ale je to částka, s kterou si rozpočet poradí. Když se podíváte zatím na pracovní verze státního rozpočtu, které projednává vláda, dáte si tu práci a podíváte se to toho eKLEPu, tak zhruba o 100 miliard se zvyšují odhadované příjmy, zatím. Souhlasím, že je to návrh, ale určitě to nebude 10 miliard v rámci projednávání. Spíš si myslím, že vláda použije standardní metody, aby dodržela plánovaný deficit a současně uspokojila některá ministerstva. Pak ještě do toho 30. září zvýší odhad příjmů, aby pak řekli ano, ten 50miliardový deficit jsme dodrželi. Ale uvidíme. Možná se pletu a možná budu příjemně překvapený.

Pak jsme se dozvěděli, že je to nespravedlivé, protože bychom pomohli invalidním důchodcům, kteří jsou v invalidním důchodu už 25 let. Pak jsme se dozvěděli, že to není spravedlivé. Že to sice dopadne především na ženy, ale že příště to bude lepší a systémovější.

A já zopakuji ty dotazy, paní ministryně práce a sociálních věcí. Kolik je průměrná doba čerpání starobního důchodu? Kolika důchodců, mužů i žen, se týká sněmovní verze a senátní verze? A proč si myslíte, že když se přidá tisíc korun zhruba 140 až 160 tisíc seniorům, že je to nespravedlivé? Takže čím méně přidáme, tím je to spravedlivější? Čím užší bude ta skupina lidí...

Paní ministryně financí tady bojovala, jako by někdo navrhoval zamítnout sněmovní verzi. Senátní verze vylepšuje sněmovní verzi. Nezaznamenal jsem, že by kterýkoliv klub avizoval, že když neprojde senátní verze, nepodpoří sněmovní. Máte pravdu. Ta většina byla opravdu významná. Větší než ústavní. A také jste zapoměla říct, já myslím, že je to třeba připomenout, že podobné návrhy, 25 let či 20 let, se hlasovaly jako pozměňující. A tam k přijetí chybělo pár hlasů, méně než deset, aby ty pozměňující návrhy... A my jsme je přednášeli už ve Sněmovně, ale současně jsme říkali, že pokud neprojdou, neznamená to, že nepodpoříme zbytek. To platí i dneska. Takže není pravda, jak tady říkala paní ministryně financí, že je ohroženo rekordní zvýšení. Není. Buď se to bude týkat 200 tisíc lidí, těch tisíc korun navíc, nebo 350 tisíc. To je to, o čem jednáme. Nejednáme o tom, že by nebylo zvýšení z 9 na 10 procent základní výměry. To akceptovala naprostá většina Sněmovny. Akceptoval to Senát. Takže to není ohroženo.

Místo 85 let je podle mě spravedlivější návrh, který schválil Senát. Nedozvěděli jsme se ta čísla od paní ministryně práce a sociálních věcí. Ona ví, že to je nespravedlivé, a není schopná nebo ochotná... Ona je schopná, není ochotná ta čísla říct na mikrofon. Tak já se ptám podruhé. Proč 85 let? Obecný – počkejte, jak to říct

slušně, abych použil nespisovné slovo, slangové. Obecné tvrzení, že podle mezinárodních srovnání je to ta správná doba, mně nestačí. Stačí mně třeba odkaz ně nějakou studii Světové banky, nebo něčeho. Já si to pak vyhledám, podívám se, že v 84 jsou ještě v pohodě senioři. Nebo dáma, která šla v 53 do důchodu, 25 let je starodůchodcem, je jí 78 a je v pohodě. A není spravedlivé jí přidat, jak navrhuje Senát. Naproti tomu muž, který byl v 65 v manažerské pozici, má vysoce nadprůměrný důchod, dostane tisíc korun navíc měsíčně proti této ženě. A to je spravedlivé. No, mně to přijde absurdní. Nevím, jak vám. Myslím si, ale kdyby je to napadlo a přišla s tím vláda nebo sociální demokraté, tak to paní ministryně obhajuje. A říká, jak je to spravedlivé. Protože současně říkat, existuje problém, že ženy mají nižší důchody, a já souhlasím s tím, že problém je v tom, že mají nižší mzdy, to je samozřejmě logické, ale pro ty dámy, které už v té penzi jsou, to už nevyřešíme tím, že budeme řešit odměňování těch, které dneska pracují. Ale milé dámy, počkejte, paní ministryně někdy přijde se systémovým řešením v rámci důchodové reformy. Slibem nezarmoutíš, ale pro tyto dámy je to úplně k ničemu.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Ještě nejsme v rozpravě, abychom se k ní... Zatím mluvili jenom kolegyně a kolegové s přednostním právem. Abychom se k ní dostali, tak se ptám, zda se chce k předloženému pozměňovacímu návrhu Senátu vyjádřit zpravodaj garančního výboru, což byl výbor pro sociální politiku pan poslanec Jan Bauer v této fázi. Nemá zájem, vyjádří se až v rozpravě. Stejnou otázku kladu zpravodaji rozpočtového výboru, který se tím také zabýval, panu poslanci Kamalu Farhanovi, zda chce v této fázi vystoupit. Není tomu tak.

Takže mohu otevřít rozpravu, což právě činím. A v rozpravě jako první vystoupí pan senátor Miloš Vystrčil. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Miloš Vystrčil: Vážený pane premiére, vážený pane předsedající, vážené poslankyně, vážení poslanci, děkuji za to obsáhlé entrée, ale úlohu jste mi nezjednodušili.

Na začátku řeknu jednu věc, kterou potom možná ještě budu několikrát opakovat. Kdo bude hlasovat pro senátní návrh zákona, ten podpoří ty, nebo většinu těch, co mají dneska nejnižší důchody. Nejnižší důchody. Ten, kdo bude hlasovat pro vládní verzi zákona, tak z té skupiny těch, co mají nejnižší důchody, vyjme zhruba 130 tisíc důchodkyň matek, které mají v této zemi vůbec nejnižší důchody. Aby bylo jasno, o čem se bavíme a o čem budeme hlasovat.

A nyní k některým argumentům. Když jsme do Senátu dostali vládní verzi zákona, tak jsme se rovněž zabývali tím, co tady říkal pan předseda poslaneckého klubu občanských demokratů Stanjura. Proč 85 let? Je to tak, že žádný racionální reálný důvod neexistuje. Nikde jsem nenašel studii, že ti, co jim je 85 nebo 86 let, už sociální služby potřebují a musí více platit a ti, co mají 84 nebo 83 roků, že je již nepotřebují. To je jinak. Tuto věc, jak kdo a jak intenzivně potřebuje sociální služby nebo zdravotní péči, mají řešit zákony a pravidla, která se týkají těch služeb a jejich dotací. To máme zpracováno. A řešit to tím, že řekneme: těm, co je 85 let a více, těm budeme přidávat, protože potřebují více sociálních a zdravotních služeb, a těm, co je

méně, nebudeme přidávat, protože to nepotřebuji, je nesmysl, absurdita, viz vysvětlení ohledně např. zastropování příplatků na léky.

Teď k tomu, když se podíváte a přijmete 85 let, my jsme v Senátu žádnou jinou možnost neměli, tak člověk, kterému je dnes 85 let, se narodil v roce 1933. Když to byl muž, tak šel do důchodu v šedesáti letech. To znamená, šel do důchodu v roce 1993. Jinými slovy, jeho důchod se vypočítával podle zákona, který jednak vzal v úvahu to, co bral za socialismu, a potom část těch let, to, co bral po roce 1989. Ten důchod, který má, je poměrně nízký. A ještě nižší důchod má žena, která šla do důchodu v roce 1993, protože ženy měly už tehdy menší mzdy než muži, a ženy, které šly do důchodu v roce 1993, většinou měly kratší dobu, která se započítala do výpočtu důchodu, a pro ně nevyhodnějši. V průměru řekněme vezměme si ženu, která šla do důchodu v 55 a vychovala tím pádem dvě děti. To znamená, je to žena, které je dneska 80 let a narodila se v roce 1938. Ta žena, protože vychovala dvě děti, šla do důchodu v 55, čili v roce 1993. Protože část doby byla na mateřské dovolené, tak ten její důchod byl nižší v průměru prosím o dva tisíce korun. Čili my dneska jsme v situaci, kdy máme osmdesátiletou ženu, která vychovala dvě děti, šla do důchodu v roce 1993, a pětáosmdesátiletého muže, který možná také vychoval, ale je mu dneska pětáosmdesát a má vyšší důchod, protože bral více a šel také do důchodu v roce 1993. A my teď říkáme, ty milý muži, kterému je pětáosmdesát let a více, my ti přidáme tisícovku, a on bude mít ne o dva, ale už o tři tisíce korun více, než má ta žena, které je dneska osmdesát let, vychovala dvě děti a šla do důchodu ve stejný okamžik jako ten muž, protože šla v pětápadesáti. To je ten princip. A to je ta nespravedlnost. To je absurdita!

A těch žen, když se zeptáte, kolik jich je, to se dá dohledat z veřejných zdrojů, tak je jich zhruba 130 až 135 tisíc v průměru. To číslo 145 tisíc potom vysvětlím, to je... Tak to vypadá a tuhleto skupinu lidí, důchodkyň matek s nejnižšími příjmy, s nejnižšími měsíčními důchody, tato vláda při svém zákoně naprosto vynechala a ignorovala a zdůvodňuje to tím, že ona ví, že těm, co je více než pětáosmdesát, tak ti mají větší výdaje na zdravotní výlohy a větší výdaje na sociální služby. To je přece naprosto absurdní situace.

Co my jsme tedy mohli jediné udělat. My jsme řekli dobře, jestliže je to tak, že tato vláda chce přidat těm, co mají nejnižší důchody, tak to udělejme tak, že tam dáme takovou skupinu lidí, aby to bylo co možná největší množství těch, kteří jsou takto postiženi. A protože vlastně ten důchodce, který se narodil v roce 1933 a šel do důchodu v šedesáti, šel do důchodu v roce 1993, tak je teď v důchodu přesně 25 let. Ten je přesně v důchodu 25 let a je mu dneska 85. Proto jsme řekli ano, všem, co jsou v důchodu 25 a více let, přidejme tu tisícovku, a tím do toho dostaneme i ty ženy, matky důchodkyně, které šly do důchodu také v roce 1993, ale ještě nejsou v důchodu... ještě jim není 85 let, protože šly v 54, 55, 56, 57. Takhle to je a to je systém senátní změny toho zákona. A když tady někdo vykládá, jak je to nespravedlivé, tak to prostě je pro mě naprosto nepochopitelné, nerozumím tomu.

Druhá věc je argument, že to neumíme zůřadovat. Podívejte se. Já jsem hledal a našel jsem zákon, který se nazývá zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. A v tom zákoně se vyskytuje pojem – doufám, že mě paní ministryně poslouchá – první splátka invalidního důchodu. Čili první splátku důchodu neznáme,

první splátku invalidního důchodu známe? Tu používáme v zákoně, a dokonce k této splátce v § 118 odst. 2 zákona vážeme případně nějaké další povinnosti těch, co mají brát nebo nemají brát důchod. Můžu to zacitovat: Odst. 2 písmeno b): Byl-li dítěti, které má nárok na sirotčí důchod, přiznán invalidní důchod, přestává být občan uvedený v odst. 1 písm. b) zvláštním příjemcem dne, který předchází dni, od něhož náleží dítěti – a teď pozor – první pravidelná měsíční splátka invalidního důchodu. – Čili tady to najednou náš zákonný systém zná, tady najednou to není problém, tady to umíme, a když jde o neinvalidní splátku, tak to neumíme. To skutečně má být ten hlavní argument? To mi připadá docela směšné.

Já bych tady teď mohl reagovat na některé věci, které tady říkala paní ministryně. Znovu opakuji, senátní návrh zákona se soustředil na to, abychom postihli maximální počet lidí, kteří mají nejnížší důchod. Pokud paní ministryně říká, že z těch lidí, kterým je 85 let a více, zhruba 3 % vypadnou, tak se to může stát. Ale to jsou lidé, kteří dělali na důchod, a třeba to jsou lidé, kteří dělali do 75, 80 let a nebyli v důchodu, nepobírali důchod. Jinými slovy je velmi pravděpodobné, že ten jejich současný důchod je mnohem vyšší, než je průměrný důchod – 15, 17, 18, 19 tisíc. Ano, je pravdou, že v senátním návrhu zákona tito lidé vypadnou a nedostanou tisícikorunu. Možná je to vůči nim nespravedlivé, protože oni byli odpovědní. Mě to také mrzí. Ale my jsme nebyli schopni to napravit úplně celé. To by vládní návrh musel nějak vypadat a musel by se někdo pořádně starat a snažit a nevytvářet nějaké polotovary. Takže jsme řekli dobře, toto si myslím, že tito lidé, kteří si pracovali na důchod, přežijí, unesou, neboť to rozhodně nejsou ti, co mají nejnížší příjmy. O ty by nám mělo jít. A mě tedy velmi mrzí, že paní ministryně špičkovala, že se v ODS probudilo sociální citění. Prostě kdyby nebylo pravice, tak už dávno není na důchody vůbec. (Veselost v levé části sálu.)

Nyní k dalším věcem, které říkali. 400 tisíc osob. Nevím, jak paní ministryně přišla na 400 tisíc osob. Nám vychází, že to navýšení by bylo zhruba okolo 145 tisíc osob. A dostávám se k té další věci, kterou řeknu. Ano, kromě zhruba 135 tisíc důchodkyň žen matek, které v průměru vychovaly dvě děti, se ten náš návrh týká ještě některých dalších skupin. Někdy je to v pořádku, někdy to je méně v pořádku. Každý si to může přeložit podle sebe. Týká se to například horníků, pracovníků v hutnictví, pracovníků v uranových dolech. Těch se také týká to, že pokud jsou 25 let a více v důchodu, dostanou přidáno, byť jim není 85. To si myslím, že špatně není. Týká se to i některých policistů a vojáků z povolání. To je pravda. My jsme se snažili dopočítat, kolik jich je. Maximálně, maximálně jsou to 2 tisíce lidí. Maximálně 2 tisíce lidí. Tak si porovnejte 135 tisíc důchodkyň matek s nejnížšími příjmy a 2 tisíce možná těch, kteří nemají nejnížší příjmy, a také jim bude přidáno. A podle toho hlasujte. Je to na vás.

Rozhodně to ale není tak, že by to dneska bylo uděláno tím způsobem, že to je nesystémové a nespravedlivé. Je to možná obtížně realizovatelné. Ale jak jsem řekl, ten pojem první splátka důchodu se používá a známe ho v právním řádu, byť se týká invalidních důchodů, a neměl by být problém pro Českou správu sociálního zabezpečení tuto věc zvládnout tak, aby to mohlo být vyplaceno.

Co se týká menší spravedlnosti, k tomu jsem tady toho řekl dost. Kdybyste potřebovali podrobnější čísla, máme je k dispozici. Bohužel ne od MPSV, ale veřejně

dohledatelné zdroje nám umožňují provést velmi přesnou a kvalifikovanou analýzu, kolika lidí, na které se tato vláda vymlouvá, se to vlastně týká. A o invalidech už tady všechno řekl Zbyněk Stanjura.

Děkuji za pozornost. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji, pane senátore. S přednostním právem, pardon – je zde faktická poznámka. Pan poslanec Sklenák má zájem vystoupit s faktickou poznámkou. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Roman Sklenák: Děkuji za slovo. Dobrý den, kolegyně a kolegové. Pan senátor Vystrčil se tady pere jako lev za svůj návrh. Podle počtu přihlášených se zřejmě v následujících hodinách budeme vzájemně přesvědčovat, jestli je spravedlivější a lepší sněmovní verze, nebo senátní. Ale popravdě řečeno my nemáme možnost volby, my máme povinnost schválit původní vládní sněmovní verzi, pakliže si chceme počínat zodpovědně. Já jsem přesvědčen, že Parlament nemůže schvalovat zákony, které přinesou aplikační problémy v praxi. A to je případ senátní verze. Bohužel, pane senátore, udělal jste chybu. Já tomu rozumím, já vím, jak je těžké psát pozměňovací návrhy bez aparátu, který je k tomu potřeba. Nicméně ten návrh, jak je napsán, skutečně operuje s termínem první výplata důchodu a v informačních systémech není možné takto s tím pracovat. Samozřejmě že každý důchodce má spis, že ten termín se dá dohledat, ale není možné, aby statisíce spisů teď byly procházeny a hledal se termín první výplaty důchodu.

Takže já jsem přesvědčen, že pokud bychom schválili senátní verzi, tak by to bylo od Poslanecké sněmovny krajně nezodpovědné. Takže pokud chceme, aby důchody byly zvýšeny, tak musíme schválit verzi sněmovní. To je skutečně faktická poznámka. A debaty, které budou následovat, a pře, který systém je spravedlivější, budou skutečně liché, protože si nemůžeme dovolit jinou cestu než schválit vládní návrh. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. S přednostním právem nyní vystoupí pan poslanec Ferjenčík, který je v této rozpravě pověřen přednášením stanoviska klubu Pirátů. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Mikuláš Ferjenčík: Děkuji za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, ten návrh zvýšení důchodů, ona to bohužel není důchodová reforma, je to jenom zvýšení důchodů, tady už diskutujeme poměrně dlouho. Bohužel hodně zapadla hlavní věc v návrhu a tou je zvýšení částky, podle které se vypočítávají důchody, z 9 na 10 % průměrné mzdy, to znamená té zaručené částky, co dostanou všichni důchodci, a v praxi tedy výrazné navýšení především těch nejnižších důchodů. Tato část, která je vlastně v rámci této Sněmovny nekontroverzní, podporují ji všechny strany a je součástí jak sněmovního, tak senátního návrhu, prochází prakticky bez povšimnutí. Přitom to je jádro návrhu. Dále se vlastně přeme jen o to, kterou z dvou cest se vydat u narovnání důchodů těch nejstarších důchodců.

Máme za to jako klub Pirátů, že sněmovní návrh 85 let dává větší smysl. Podrobně jsme tady rozebírali už tu chybu, kterou z našeho pohledu senátoři udělali tím zvoleným termínem. Ta první výplata není špatně zvolená jenom kvůli informačním systémům, to je jedna část problému, že by to vyžadovalo obrovskou byrokracii. Druhý problém je, že první výplata není nějaký termín, který by se odvíjel třeba od nároku na důchod. Když člověk požádá o důchod, tak mu pak Česká správa sociálního zabezpečení vylosuje termín první výplaty, nebo když jsou třeba spory o to, kdy člověk má do důchodu nastoupit, odkdy má nárok, tak výplatu dostane opožděně a zpětně se mu doplácí důchod, jak na něj má nárok, nicméně to ten návrh absolutně nereflektuje. Tady se pracuje s pojmem, který se neodvozuje od nároku na důchod, ale od první výplaty, což je nějaký byrokratický úkon, a v některých případech to může být třeba i deset let rozdíl. Nemá vůbec souvislost s tím právním rámcem, respektive jenom omezenou, a myslím si, že ostatně problém té první výplaty je už i u valorizací, ale k tomu se dostaneme, myslím, později. Každopádně tohle je jeden aspekt.

Druhý aspekt je, že to přidání by se časem posunulo až na 90 let. To je prostě fakt. Tady se celou dobu argumentuje jenom stávajícím stavem důchodového systému, argumentujeme se těmi důchodci, co odcházejí do důchodu v roce 1993, ale ten zákon platí dopředu. Kdyby se to týkalo jenom důchodců dozadu a skutečně by platil ten argument ODS, že chceme jednorázově narovnat situaci těch důchodců, kteří za socialismu si nemohli vydělat peníze, tak se o tom můžeme bavit. Nicméně tak ten návrh nestojí. Ten návrh bude pokračovat dál a postupem času dojde k zvýšení té hranice na 90 let ze stávajících 85, které jsou ve sněmovní verzi. To také nepovažujeme za správný princip. Dále těch 85 let je prostě daleko jednodušší pro občany, a jak s tím pracovat, protože si nemusí pamatovat termín té první výplaty a místo toho vědí, že v 85 dostanou tisícovku přidáno. Z hlediska jednoduchosti systému to je výrazně lepší.

Poslední věc. Z našeho pohledu je velmi nešťastné bonifikovat předčasně odchody do důchodu a penalizovat lidi, kteří do důchodu odcházejí později dobrovolně. Nám jde o celkovou udržitelnost důchodového systému. A zavádět mechanismy, které motivují lidi k předčasným odchodům do důchodu a naopak je odrazují od toho, aby odcházeli později, nám přijde velmi nezodpovědné, do budoucna to může přinést značné problémy, a jakmile se ten princip zavede, tak bude velmi těžké to měnit. Je extrémně obtížné někomu snížit důchody nebo změnit nějaká pravidla, jakmile se zavedou, a to vnímáme jako značné riziko toho senátního návrhu.

Jinak co se důchodů týče obecně, tak bych si dovolil vládě připomenout doprovodné usnesení, které přijala Poslanecká sněmovna, která uložila vládě, aby do konce příštího roku přišla s návrhem, jak řešit situaci, kdy my dnes celý důchodový systém financujeme ze zdanění práce, respektive ze sociálního pojištění, ale fakticky to je zdanění práce, a Sněmovna toto nepovažuje za dlouhodobě udržitelné. Vláda by podle nás měla hledat jiné, respektive další zdroje příjmů, jak do budoucna důchodovou reformu financovat. To je myslím asi hlavní důvod této vlády vůbec s tímto problémem pohnout. Velmi bych, stejně jako i další kolegové, žádal o informace, jakým způsobem vláda hodlá v této věci pokračovat, zda bude nějaká

odborná skupina, která se bude nějak pravidelně scházet, rád bych požádal o přivání Pirátů do těchto pracovních skupin. Děkuji.

Klub Pirátů samozřejmě podpoří sněmovní návrh, stejně jako už ho podpořil v předchozím hlasování v Poslanecké sněmovně.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Nyní v rozpravě vystoupí paní poslankyně Šafránková. Seznámím vás s omluvou. Pan poslanec Růžička se omlouvá v době od 12.00 do 19.00 hodin z rodinných důvodů. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Lucie Šafránková: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, poslanci SPD senátní návrh o důchodovém pojištění podpoří a kvůli našim seniorům chci o podporu toho návrhu požádat i vás, poslankyně a poslance napříč celým politickým spektrem zde ve sněmovně. Sociální situace našich důchodců je v tuto chvíli často nedůstojná jak pro muže, tak i pro ženy. O něco ohroženější skupinou u starobních důchodců jsou ovšem ženy, které se jednak dožívají vyššího věku a mezi nejstaršími seniory již je tak většina, především ale proto, že kvůli nižším platům v produktivním věku mají nyní průměrně o 2 000 Kč nižší důchody než muži. Ceny komerčních nájmu dosahují skoro ve všech oblastech celé České republiky takové výše, že i pro pracující je bydlení nejvyšší položkou rodinného rozpočtu. O možnosti hypotéky u starobních důchodců vůbec nemůže být řeč a čekací doba na bydlení v domově důchodců je ve větších městech až pět let. Přiměřené bydlení je jeden z podstatných parametrů kvality života a především pro ovdovělé seniorky je často zcela nedosažitelné.

Senátní návrh oproti vládní verzi návrhu zákona myslí navíc na tuto skupinu lidí a zajišťuje paušální zvýšení důchodů o 1 000 Kč i pro poživatele důchodů mladší 85 let, kteří důchod pobírají alespoň 25 let. Například ženám, které vychovaly alespoň jedno dítě, je dnes od 78 let a více a vládní návrh zákona by se na ně tak nevztahoval. Přitom patří k těm, kteří se o rozvoj naší společnosti zasloužily nejvíce. Celkově se jedná o několik set tisíc lidí, kterých by se tento návrh týkal. Jsou to statisíce různých příběhů a osudů a každému tato částka trochu usnadní placení nájmu nebo léků a umožní prožít stáří přece jen o trochu důstojněji.

Dámy a pánové, všichni si určitě uvědomujeme, že jako vyspělá společnost máme povinnost postarat se o nejohroženější skupiny lidí, jako jsou zdravotně hendikepovaní, matky samoživitelky, opuštěné děti v dětských domovech a náhradní péči anebo skupina osob, o nichž právě hovořím, seniory, kteří celý život řádně pracovali, vychovali děti nebo neměli tolik štěstí a jsou v invalidním důchodu. Z těchto důvodů vás chci požádat o podporu senátního návrhu zákona o důchodovém pojištění. Děkuji vám za vstřícnost. Ne za sebe, ale hlavně za naše seniory.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. V obecné rozpravě je nyní přihlášen pan poslanec Bauer, který ale nemůže být v tuto chvíli přítomen. Jeho přihláška zůstává v platnosti, ale v souladu s jednacím řádem ztrácí pořadí. Dále je na řadě pan

poslanec Luzar, který také není přítomen v jednacím sále, takže je to stejný případ. Nyní vystoupí paní poslankyně Aulická, další v pořadí, která je přítomna. Připraví se pan poslanec Výborný. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Hana Aulická Jírovcová: Děkuji, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, dovoluji, abych i já za KSČM shrnula dnešní projednávání obou návrhů. Na začátek mi dovoluji říci, jak se to má.

Co si budeme říkat, první důvod, proč byla předložena verze sněmovní, je, protože současný pan premiér při své předvolební argumentaci sliboval, že zvedne důchody našim seniorům. Proto po jednání nebo po výhrě atd. a po jednání s minulou paní ministryní udělali nejjednodušší možnou verzi, která bude mít ale i nejmenší dopad v rámci financí a na státní rozpočet. Proto se dal parametr i věk 85 let a proto se i řeklo, a to jste si schválili vy všichni kromě ČSSD a Komunistické strany Čech a Moravy, že budete připravovat reformu důchodovou a že chcete změnit systém. My, KSČM a ČSSD, tzv. průběžný systém v rámci důchodů měnit nechceme, protože jsme si vědomi, že v tuhle chvíli právě vy, ta většina, která jste schválili toto usnesení, ohrožujete výplatu a budoucnost všech seniorů a důchodců v této zemi.

No co, naše část pravice, a byl to, myslím, kolega Bauer, který tady teď bohužel není, předložil při projednávání poslanecké verze svůj poslanecký návrh, ale byl legislativou a i částečně si myslím Ministerstvem práce upozorněn, že je tam dostatek chyb, legislativně a technicky především, je to znemožněno. Nepodařilo se to projednat a vlastně se po nějaké dohodě napříč politickým spektrem prohlašovala verze, kterou dostali do Senátu a kterou jsme hlasovali napříč politickým spektrem, protože především mediálně si nikdo nedovolil říci, že by přece našim seniorům nezvyšil důchody, i když jsme všichni věděli, že parametr 85 let neavizuje a nedopadá na ty nejnižší důchody, které my potřebujeme právě zvednout.

No a co udělali senátoři za ODS? Samozřejmě se spojili s kolegou Bauerem a svůj záměr dostali do konce. Neudělali nic, jenom se snažili prosadit svůj záměr, který nevyšel v Poslanecké sněmovně. Ano, je to legislativně špatně, technicky je to špatně, ale otevřeně říkám, že mají pravdu, že to míří na daleko větší počet našich pojištěnců, kteří v jakékoliv podobě dostávají důchody. A byly tady všechny zmíněny, nebudu to opakovat. A potom chcete po KSČM, aby řekla: My nebudeme pro toto hlasovat, protože nám to zvyšuje dopady do státního rozpočtu a nejde to zrealizovat. Bude to trvat zhruba rok, než to Česká správa sociálního zabezpečení může zrealizovat a dojde k vlastnímu přidání těmto seniorům.

Po KSČM přece nemůžete chtít, aby nehlasovala pro tento návrh, pokud si neuvědomíte, že jsme to byli právě my, kteří jsme dlouhodobě říkali, že jsme pro dvojitou valorizaci. A právě u těch starodůchodců. Že jsme si vědomi, že nůžky se rozevírají, protože rozdíly jsou tam pět až osm tisíc mezi novodůchodci a starodůchodci. Jsme si vědomi, a proto jsme to po vás chtěli i dlouhodobě, že musíme najít systém, aby tzv. starodůchodci dohnali důchody, které jsou opravdu tak nízké. Ano, máte pravdu, jsou to především ženy, které odcházely do důchodu dříve, a musím říci, že paradoxně muži se toho často ani nedožijí, těchto let, a opravdu

převládají, a jsme si toho všichni vědomi, že nám převládají v tak pozdním věku spíše ženy.

Na druhou stranu, když si vezmu dnešní systém, co nám dnes předložili ze Senátu, tak je mi až líto České správy sociálního zabezpečení, protože, a já to nevím, jak probíhalo jednání v Senátu a zda se vůbec senátoři radili s některými zástupci, nebo ne, atd. Ale zavádění nových legislativních... jak to mám říct?... tak jak je to vlastně předloženo, názvosloví, kdy vlastně při stanovení a vydávání rozhodnutí o důchodu a výplatě, tak současná legislativa to nezná, tak si myslím, že je to opravdu velice špatné. A dovolte mi říct jednu myšlenku: Důchody nejsou na pozměňovací návrh! To byste si napříč politickým spektrem měli všichni rozmyslet.

A co jste si schválili? Že budete chtít udělat důchodovou reformu. Myslela jsem si, že pokud si toto schválíte, že si dokážete všichni sednout napříč politickým spektrem a budeme se o tom bavit. Ale za KSČM ani a možná za ČSSD budu teď hovořit – nechtějte po nás, abychom měnili průběžný systém. Protože to je opravdu ohrožení. Ale chtěli jsme, abychom dokázali zabezpečit do budoucna financování důchodů, na které mají pracující nárok. To je jedna z věcí. Proto jsme nechápali často, z pravice když přicházely návrhy, a měli to hodně před volbami, že budou snižovat odvody na sociální pojistné. Vždyť to je přece jeden ze základů, jak dostáváte do toho důchodového systému ty finance! Proč se nebavíme, jak ulehčit těm lidem, kteří pracují, v té daňové sféře? Proč bereme tyhle parametry, které jsou zásadním příjmem do důchodového účtu, na tzv. důchodový účet? Proč chceme, a co jsme zásadně proti, chtěli odtrhnout třeba důchodový účet od státního rozpočtu? Proč, když víme, že ze státního rozpočtu, kde je to zásadní dofinancování, i když momentálně, jak máme ekonomický růst, tak poslední dva roky máme i tzv. přebytkový účet. Ale proč jdeme cestou, kdy vlastně budeme do budoucna nutit naše občany, aby ze svých financí si museli ještě platit měsíčně minimálně 1 500 až 2 000 korun za každého? Myslíte si, že ty rodiny v současné době na to mají, když dvě třetiny zaměstnaných lidí nedosahují ani průměrné mzdy, aby dávali třeba čtyři, pět tisíc, aby si dávali každý měsíc od začátku jejich pracovního života na tzv. nějaký důchodový účet?

Stát, pokud ten zaměstnanec odvádí celoživotně za svoji činnost, tak stát by se měl adekvátně o něj postarat. A proto se na nás nezlobte, myslíme si, že tou cestou, kterou chcete jít, většina v Poslanecké sněmovně, tak to není ochrana pojištěnců a budoucích důchodců, ale je to spíše o tom, jak dostat co nejvíce peněz do komerční sféry. A spíše ohrozit celou budoucnost našich seniorů.

Každopádně bych možná chtěla říci – není to obrana Ministerstva práce a sociálních věcí, ale to, co jsme zažili za posledního půl roku na MPSV, chaos, změna ministrů, ministryň, tak si myslím, že, a to opravdu nevím, to možná pan senátor by nám mohl sdělit, že při projednávání té poslanecké verze v Senátu, nevím, kdo tam vystupoval za ministerstvo, ale myslím si, že je to chyba celé vlády k tomu, že nezaujala nějaké stanovisko a při té dohodě nebo při projednávání tam nevystupovala možná razantněji. Tak aby přesvědčila větší část senátorů k tomu, aby opravdu ty změny, které dnes tady máme na stole, tak aby se řešily jinou formou než tím pozměňujícím návrhem, který jsme dostali zpátky.

Myslím si, že se trošku spoléhalo na to, že to prostě neprojde a maximálně v Poslanecké sněmovně že to teda shodíme dolů atd. Ale to po KSČM opravdu nemůžete chtít, abychom se chovali tak, jako že celou dobu hlásíme, že chceme zvednout důchody, a pak budeme hájit státní rozpočet. To opravdu od nás nikdo nemůže chtít. Protože my v koalici nejsme.

Dovolte mi teda říci na závěr, a my jsme to řekli už na naší tiskové konferenci, že po jednání našeho klubu jsme dospěli k názoru, že samozřejmě budeme znovu hlasovat jednotně pro schválení poslanecké verze, ale u senátní verze nebude náš klub jednotně hlasovat. Někteří se zdrží a někteří budou hlasovat pro. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. S faktickou poznámkou bude reagovat pan poslanec Benešik. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Ondřej Benešik: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, vážená vládo, zaznívají tady slova jako zásluhovost a to, že často ženy jsou znevýhodněny, protože pobíraly menší platy. To je všechno pravda. A co se týká zásluhovosti, tak existuje velká skupina lidí, kteří prostě tu zásluhovost nemůžou mít takovou, protože z nejrůznějších důvodů když byli mladí, a dneska to jsou sedmdesátníci, byli znevýhodněni. Protože například z politických důvodů nemohli studovat, nemohli mít takové zaměstnání, jaké by chtěli, nemohli mít takové příjmy, nemohli do systému tolik přispívat, a dneska mají malé důchody. Na toto bychom se měli zaměřit také. To jsou lidé, kteří velkou část svého produktivního života prožili v socialismu a dneska díky tomu, že se nechtěli podvolit, mají malé důchody.

A pak tady máme další skupinu lidí a často tato skupina lidí je v kombinaci s tou první, kterou jsem jmenoval, a často to jsou opět ženy, které pracovaly. Nedostaly umístěnkou na školu ani na učební obor, z nejrůznějších důvodů, a šly v patnácti, v šestnácti do práce. Většinou do zemědělství. Ale ta evidence neexistuje. Ony pracovaly, nikdy nebyly zavřené ani stíhané pro příživnictví, ale ony nejsou schopny dokázat, že pracovaly, protože ta evidence neexistuje, anebo se nikdy ani nevedla. Prostě na jednoho pracovníka se v tehdejší době, v 60., dokonce i v 70. letech vedlo pět lidí. A oni dneska, i když pracovali, evidentně pracovali, podle našich dnešních parametrů nemají tzv. odpracovanou dobu a mají malé důchody. Jsou to lidé z mého okolí. Pokud máme ženu, která má 67 let, vychovala tři děti, celý život poctivě pracovala a díky tomuto šlendriánu 60. a 70. let má 7 500 korun, tak je něco špatné! Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Omlouvám se, pane poslanče, váš čas vypršel. Nyní v rozpravě vystoupí pan poslanec Výborný, po něm paní poslankyně Pekarová Adamová. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Marek Výborný: Vážený pane místopředsedo, vážená vládo, milé kolegyně, vážení kolegové, rád bych zde tlumočil stanovisko poslaneckého klubu KDU-ČSL k projednávanému tisku.

My jsme podporovali onu verzi už zde v Poslanecké sněmovně a celý senátorský klub KDU-ČSL a nezávislých senátorů podpořil pozměňovací návrh pana senátora Vystřčila. Já myslím, že tady už mnohé zaznělo o té míře spravedlnosti, zda navýšení bude směřovat k těm, kteří dnes pobírají ty vyšší penze, nebo naopak, což je předmětem senátního návrhu. Podpoříme právě tu skupinu, která má ty penze nejnižší. Takže tady bylo mnohé řečeno a je zbytečné to opakovat.

Rád bych připomněl, že pokud většinově podpoříme pozměňovací návrh Senátu, tak to jednak nezruinuje státní rozpočet, to jsme tady také slyšeli, a potom také podpoříme ženy matky, které odešly do důchodu před 60. rokem věku, a ty si to myslím zaslouží. Rád bych tady připomněl, že na půdě Poslanecké sněmovny jsme my jako klub KDU-ČSL předkládali pozměňovací návrh už při tom projednávání, který směřoval k navýšení penze o 500 korun na každé vychované dítě. A k tomu se podpora nenašla. Věřím, že dnes se najde většinová podpora pro senátní návrh. V případě, že by tomu tak nebylo, už to tady také zaznělo, samozřejmě jsme připraveni podpořit návrh původní, ale nedomníváme se, že by byl do té míry spravedlivý, jak by si naši senioři zasloužili.

A chtěl bych ještě přivítat také slova paní ministryně, která tady říkala, že si je vědoma disproporce mezi penzemi žen a mužů u nás, že ten rozdíl tam je až pětina. Věřím, že až předložíme opakovaně onen návrh na podporu žen matek, které vychovaly děti, aby jim byly penze navýšeny, vláda toto podpoří, protože argumentovat tím, že počkáme a dáme to systémově do důchodové reformy – tak na ni čekáme už dvacet let. Já bych nerad tady další čtyři roky, tři roky hovořil o tom, že budeme čekat na důchodovou reformu. Učíme to nyní a samozřejmě budeme to následně implantovat do důchodové reformy. To je správný postup. Ale podpoříme ženy matky tímto způsobem. Věřím, že i po slovech paní ministryně k tomuto se vláda následně přikloní.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Já děkuji panu poslanci. Přeji hezké poledne. A jako další v pořadí požádám o vystoupení paní poslankyni Pekarovou a připraví se pan poslanec Pávek. Paní poslankyně, prosím, máte slovo.

Poslankyně Markéta Pekarová Adamová: Děkuji za slovo. Vážené dámy, vážení pánové, já musím říci, že už tady zaznělo mnohé. Argumenty zazněly z obou stran, takže chci shrnout velice stručně stanovisko TOP 09, které zní, že chceme určitě podpořit senátní návrh, protože se domníváme, že opravdu vylepšil naši původní verzi. My jsme hlasovali pro pozměňovací návrh, který jsme tady měli už v průběhu projednávání ve Sněmovně. Samozřejmě stanovit naprosto spravedlivé řešení, které bude spravedlivé úplně pro všechny, v této oblasti není jednoduché, pokud je vůbec možné. Myslím, že by to bylo opravdu na nějakou ekonomickou cenu. Nicméně se domníváme, že nejméně šťastné je, když tady zaznívá kritika senátního návrhu od paní ministryně ať už financí, nebo Ministerstva práce a sociálních věcí v tom duchu, že snad stavíme skupiny seniorů proti sobě, že stavíme proti sobě starodůchodce, invalidní důchodce, kteří jsou taktéž už ve starobním

důchodu. Tohle mně přijde opravdu velmi nešťastné a myslím si, že bychom se toho měli vyvarovat a ti, kteří takto argumentují, by na to měli pomýšlet.

Pokud jsou technické problémy s tím, abychom byli schopni aplikovat ten návrh tak, jak je předložen, tak se domnívám, že kde je vůle, tam je cesta, že tady už také kvůli systémům, které zabezpečují, že jsou možnosti řešení. A opět argumentovat tím, že něco nejde kvůli systémům, které používají na Ministerstvu práce a sociálních věcí, resp. České správě sociálního zabezpečení, je jenom nedostatek právě projevení té vůle, že pokud by zájem to řešit byl, tak řešení určitě možné je, existuje a ani to není až tak náročné, jak je nám to prezentováno.

Chci se pozastavit samozřejmě, jak už to bývá zvykem pokaždé, když projednáváme jakýkoli bod, který se týká důchodů, také u toho, že je nutné se zaměřit na řešení, které bude dlouhodobé. My jsme velmi kritizovali tuto novelu pro bod, který se týká zvýšení výměry z 9 na 10 %, té základní, takže už tehdy zaznívala od nás výzva vůči vládě, abychom na budoucí peníze, na které bude potřeba čím dál více prostředků – připomenu čísla OECD, Světové banky a dalších renomovaných organizací – že jsou předpoklady, že třeba v roce 2060 už budeme dávat z výdajové složky rozpočtu na důchody více jak 45 %, dneska je to 33 a něco, tzn. bude to skoro už polovina. A když k tomu ještě přičteme zvýšené výdaje na sociální péči, která určitě taktéž bude zažívat větší nápor, tak to už bude 50 %. A já se ptám, na úkor čeho to bude v té době řešeno, resp. pokud to opravdu nezačneme řešit dnes, tak se to projeví na kvalitě veřejných služeb, projeví se to na výši penzí, projeví se to na dalších a dalších složkách a budeme muset tady stát před otázkou, jak vysvětlit občanům, že na to či ono prostě už peníze nebudou, nebo se budeme muset mnohem více zadlužovat.

K tomu má sloužit samozřejmě reforma penzijního systému. Minulá vláda se k tomu stavěla velmi zdrženlivě, jestli mám být takto hodně eufemistická, protože opravdu v jejím případě se o žádné snaze ani mluvit nedalo. Komise, která byla vedena panem Potůčkem, dokonce ani neměla zadání nějakou reformu jako takovou připravit, spíše to byly všechno parametrické změny toho současného systému a zrušení původní reformy penzí. Tudíž si myslím, že teď úplně na začátku tohoto období, kdy už máme vládu, my už máme období skoro tři čtvrtě roku za sebou, ale máme konečně vládu, která má legitimitu, bychom měli chtít znát právě ten konkrétní termín.

Už tady ty otázky zazněly od kolegů, stále jsme neslyšeli odpověď. Takže doufám, že paní ministryně ještě vystoupí a řekne nám svoji představu o tom, jak by to mělo být řešeno. Pokud nechce přistoupit k tomu, aby zřídila další pracovní skupinu nebo komisi, tak my jsme připraveni tento úkol vzít za ni. Musím říci, že to je věc, která určitě pro opozici není snadná. V tomto případě vřdycky mnohem větší možnosti má samozřejmě vláda s ministerstvy a s odborníky, kteří by na těch ministerstvech měli být, a s těmi, které si k tomu může přizvat. Ale my jsme už několikrát nabídli pomocnou ruku. Znovu ji tady nabízím. Paní ministryně je ve funkci teď velice krátce a je tady mezi námi dnes v této funkci poprvé, takže to říkám speciálně pro ni, že jsme připraveni své odborníky, které máme, k tomuto nabídnout a spolupracovat, protože by měla být takováto reforma přijata napříč politickým spektrem, aby opravdu to nebylo řešení jenom na pár let, ale na dlouhá desetiletí

dopředu. Proto tedy prosím, abychom k tomuto kroku přistoupili co nejdříve, času není nazbyt. Volební období utíká poměrně rychle, a než se nadějeme, tak budeme na jeho konci. A projednat tak zásadní věc, jako je důchodová reforma, určitě potrvá dlouhé měsíce.

Tolik k našemu stanovisku. TOP 09 podpoří senátní návrh. V případě, že ten nebude schválen, budeme hlasovat pro návrh, který vzešel ze Sněmovny. Nicméně byli bychom velmi rádi, abychom pamatovali na seniory starodůchodce a abychom v tomto případě zvolili to spravedlivější řešení z těch možných. Byť, jak jsem říkala v samotném úvodu, najít stoprocentně spravedlivé řešení, se asi těžko může někdy povést.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Děkuji, paní poslankyně. A jako dalšího v pořadí požádám o vystoupení pana poslance Petra Pávka a připraví se paní poslankyně Alena Gajdůšková. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Petr Pávek: Děkuji, pane předsedající, za slovo. Dobrý den, vážené kolegyně, vážení kolegové, vážená vládo. Mě samozřejmě velmi mrzí, že tady dneska nediskutujeme reformu důchodového systému, že tady před volbami diskutujeme dvě verze návrhu zákona na navýšení. Ale protože k oběma verzím bylo již řečeno téměř vše, tak já tuto diskusi nehodlám protahovat.

Ve svém příspěvku bych rád rozptýlil vaše eventuální obavy o státní rozpočet, který bezostyšně živí armádu úředníků, neuvěřitelně velkou armádu úředníků, která jako kobylky vyžírá tuhleto zemi a nic jí nevrací. Podle předsedy vlády mají na centrálních orgánech státní správy 16 500 mrtvých duší, na které pobírají peníze, které si mezi sebe rozdělují ti úředníci, kteří tam jsou. Domnívám se, že to je obrovská rezerva, ve které by eventuálně vláda mohla hledat pro ty nejpotřebnější, a být v tomto smyslu trošku velkorysejší na úkor těch, kteří ty zásluhy nemají.

Děkuji vám.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Děkuji, pane poslanče. Nyní bych požádal o vystoupení paní poslankyni Alenu Gajdůškovou a připraví se pan poslanec Jan Bauer. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Alena Gajdůšková: Dobrý den, vážený pane předsedající, vážená vládo, pane senátore, paní poslankyně, páni poslanci. Dovolím si k tomuto tématu jenom jedno připomenutí a pak možná pár poznámek. Pro pořádek připomínám, že zvýšení přibližně o 700 Kč důchodu od 1. 1. 2019 je vlastně důsledkem změny valorizačního mechanismu, který navrhla sociální demokracie ve vládě Bohuslava Sobotky a byl výsledkem dohody samozřejmě s tehdejšími koaličními partnery ANO a KDU. Upřímně řečeno jsme rádi, že poté paní ministryně Němcová z ANO k tomuto ještě přidala tu mimofádnou valorizaci, protože my jsme si už původně

přáli, aby to bylo vyšší, a i ten návrh na tisíc korun pro seniory po 85 letech věku. To jsou věci, o kterých se tady bavíme.

Za sebe ale říkám, že bych si přála, aby dostali senioři mnohem víc, a to všichni. Ale všichni mají dostat toto navýšení, které je připraveno a které je ve vládním návrhu od 1. 1. 2019. A o to nám jde. Proto předseda sociální demokracie pan Hamáček požádal za nás za všechny, abychom se dneska sešli netradičně v prázdninovém období, abychom vládní návrh projednali a pokud možno schválili tak, aby skutečně všichni důchodci se dočkali toho navýšení v první lednové výplatě důchodu.

To ale ohrožuje aplikace technicky nedokonalého pozměňovacího návrhu z pera ODS. O tom jsme se bavili, už když jsme projednávali ten návrh ve Sněmovně. A jak řekla paní ministryně Schillerová, je prostě neproveditelný, nebo velmi obtížně proveditelný, vedl by k chaosu, vedl by ke zpoždování výplaty důchodů. Doporučuji všem, kteří o tom pochybují, aby se šli podívat na Českou správu sociálního zabezpečení, podívali se do archivu, a tam by si lépe představili, co by to bylo za práci, kdyby měli ty první splátky důchodu vyhledávat v těch papírových podobách.

Víte, dámy a pánové, já jsem nezapomněla, co je to mít spočítáno, jestli můžete koupit pět rohlíků, anebo vám to vyjde jenom na tři. A to připomínám, že ten rohlík tenkrát stál 60 haléřů. (Ohlasy ze sálu: 30 haléřů.) Prostě nezapomněla jsem. Tricet? Já si pamatuji šedesát. Prostě nezapomněla jsem, a nikdo z nás by neměl zapomenout, co je to žít od výplaty k výplatě, co je to mít spočítanou každou korunu, kterou můžete vydat. A v takovém případě každé zpoždění o den, o dva, nedej bože o delší čas je prostě pro ty lidi problémem.

My nemůžeme ohrozit plynulost výplat důchodů. Proto je třeba podpořit vládní návrh.

Vnímám ale situaci žen, o kterých tady byla řeč, zejména těch, které zůstaly na starší samy. Tam samozřejmě problémy s nízkými příjmy jsou ještě výraznější. Prostě není dobře, že v průběhu času se jejich důchody dostaly pod úroveň životního minima. A vnímám také velmi citlivě, a myslím si, že všichni to tak musíme vnímat, problematiku lidí se zdravotním postižením. I oni by měli mít stanovené limity na léky, tak jak to mají senioři nad 65 let. To jsou věci k řešení. A my je musíme řešit pokud možno co nejrychleji. Za sociální demokracii říkám, že je řešit budeme. Ale návrh ODS, který v téhle chvíli zde máme v podobě senátního návrhu, to, o čem mluvím, neřeší. Je to prostě něco mimo celý ten systém. A znova říkám, ohrožuje to plynulost výplaty důchodu po tom 1. 1.

Ale musím říct, že jsem velmi ráda, že kolegyně a kolegové z ODS se tak velmi starají o ženy. Mluvím v této chvíli o seniorkách. Doufám, že nám tedy pomohou se zabývat problémem a hlavně vyřešit to, co je skutečnou příčinou nízkých důchodů nejenom těch starodůchodkyň, ale i těch, které do důchodu teprve půjdou. A tou zásadní příčinou jsou až snad o jednu pětinu nižší platy žen než mužů za stejnou práci a na stejné pozici. V tom tedy, dámy a pánové, bohužel máme smutné priority ve srovnání s ostatními evropskými zeměmi. Česká republika ve srovnání platů žen a mužů patří k nejhorším v Evropě.

Těším se tedy na spolupráci napříč politickým spektrem, určitě s TOP 09, ale i s ODS, v boji za nediskriminační odměňování žen od mezd až po důchody.

A ještě mi dovoluňte poznámku na adresu, nebo směřovanou na pana kolegu senátora Vystrčila. Dámy a pánové, ten, kdo nebude hlasovat pro senátní verzi, možná oddálí vyšší přidání jedné skupině seniorů. Ten, kdo bude pro senátní verzi hlasovat, ten ale ohroží plynulost výplat důchodů od ledna, od 1. 1. 2019, pro všechny seniory v České republice. Děkuji. (Potlesk poslanců ČSSD.)

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Děkuji paní poslankyni. Nyní bych tedy vyzval k vystoupení pana poslance Bauera. A jako poslední se připraví do obecné rozpravy pan poslanec Leo Luzar. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Jan Bauer: Vážený pane místopředsedo Poslanecké sněmovny, vážené dámy a pánové, milé kolegyně, já jsem pozorně poslouchal. Pro ty z vás, kteří se úplně nevěnujete sociální problematice, zopakují, že senátní návrh, o kterém tady teď hovoříme, je totožný s jedním z poslaneckých pozměňovacích návrhů, které jsme tady řešili v prvním, ve druhém i ve třetím čtení. Mám pocit, že nejenom tady na plénu Poslanecké sněmovny, ale i na půdě sociálního výboru všechny argumenty zazněly, tak se přiznám, že už ty zásadní argumenty, podle kterých vidím, že senátní návrh je lepší než ten, který byl schválen Poslaneckou sněmovnou, tak já se od toho oprostím, protože ty konkrétní věci a zásadní tady padly z úst kolegy senátora Miloše Vystrčila a pana předsedy Zbyňka Stanjury.

Musím tedy říct, že když jsem poslouchal některé své předřečníky, tak mě hodně překvapila ta argumentační proměnlivost, protože je pravdou, že zvyšování důchodů se věnujeme osm měsíců a je to už čtvrtý ministr nebo ministryně, který na toto téma vystupuje na plénu Poslanecké sněmovny, a pokud jste ty argumenty slyšeli jak na sociálním výboru, tak tady na plénu, tak pro každého ministra pravděpodobně to argumentační vyfytrování připravoval nějaký jiný tým lidí, protože jednou byl hlavní argument, že nejsou peníze, podruhé, že je to špatně připraveno nebo že je nedokonalá důvodová zpráva, a to mě trochu zarazilo.

To, co bych tady chtěl říci, je, že za těch 14 dnů jsem si poctivě psal důvody současné vládní koalice pro to, aby shodila ten senátní návrh, tak mi dovoluňte, abych to tady velice zkráceně shrnul.

První důvod. Návrh prosazený ODS prý znamená příliš velký náklad pro státní rozpočet. Já jsem ještě do dnešního dne, poté co jsem sledoval předsedy jednotlivých vládních stran, měl pocit, že hlavní důvod je opravdu ten dvoumiliardový náklad do státního rozpočtu, ale když jsem dnes slyšel paní ministryni financí, že a priori ty dvě miliardy nejsou tím hlavním důvodem, tak jsem se zarazil. Já si jenom dovolím připomenout, že jsou to tedy dvě miliardy – senátní návrh navíc, a pro porovnání se jedná o třetinu nákladů, které chce stát a vláda Andreje Babiše ročně věnovat na slevy na jízdě pro seniory a studenty do 26 let. Zatímco ze slev na jízdě se mohou radovat jen ti senioři, kteří jezdí vlakem či autobusem, tisícikoruna navíc v peněžence dle senátního návrhu navíc oproti vládní verzi přilepší 140 nebo 150 tisícům těch, kteří berou nejnižší důchody.

Druhý důvod, který jsem v médiích zaznamenal, je pro mě asi těžko, nebo nejméně pochopitelný. Senátní návrh prý nelze přijmout proto, že Česká správa sociálního pojištění nemá software, který by uměl vypočítat 25 let od nástupu do důchodu. I o tomto argumentu se tady dnes hovořilo. Jako první ho vyslovila paní ministryně Maláčová, a to těsně po svém nástupu do funkce ministryně práce a sociálních věcí. Tak věřím, že s pohledem zpátky možná i ona uzná, že tento argument není možná úplně relevantní, možná spíše zástupný, a hlavně si myslím, že ho bude těžko vysvětlovat svým voličům, protože ti právě se mohou ptát, jak je možné, že o něčem takovém nemá stát přehled, a myslím si, že přizpůsobit softwarové programy a vnitřní procesy na České správě sociálního zabezpečení není tak nepřekročitelný problém, jak by se na první pohled zdálo.

Třetí důvod. Návrh prosazený Občanskou demokratickou stranou a posvěcený Senátem prý není dostatečně zdůvodněn. K tomu mám, vážení kolegové, snad jediné. Podívejte se prosím zpětně do důvodové zprávy, která doprovázela původní vládní návrh, a připomeňte si, jakými plytkými argumenty úředníci zdůvodňovali, proč se má přilepšit pouze seniorům nad 85 let věku. Prý mají lidé nad 85 let věku vyšší náklady na zdravotní péči a nemohou se uplatnit na trhu práce. Tady prosím vyprávějte nemocné 80leté babičce, která nadto nemá jistotu, že se poželnaného věku 85 let věku vůbec dožije, tyto argumenty. Oproti tomuto formálnímu zdůvodnění vládního návrhu podle mého názoru představuje ten senátní naprosto systémové řešení.

Čtvrtý důvod. Senátní návrh prý zvýhodní lidi, kteří odešli do důchodu předčasně. K tomu mám následující argument. Nikdo jistě netvrdí, že ten návrh je ideální, ani nebude nikdo vyvracet, že v některých případech může změněný systém výplaty důchodů někoho někde propadnout, a to z různých individuálních důvodů, ale to je prosím pěkně problém každého zákona. Někdy, a o tom jsem přesvědčen, co politiku dělám, nelze přijmout zákon, který by pokrýl všechny životní situace, a je to daň za zobecnění, ke kterému v legislativě logicky dochází. Předložené zobecnění má navíc svou zásadní pozitivní stránku. Senátní návrh může pomoci ženám, které vychovaly děti a skutečně odešly do důchodu dříve a dnes pobírají nižší důchody než muži. Někdy to opravdu jsou pouze almužny. Měl jsem za to, že právě boj za vyšší důchody žen si za svou prioritu stanovila i nová paní ministryně práce a sociálních věcí. Alespoň to deklarovala ve svých dosavadních vyjádřeních.

Pátý a poslední důvod. Návrh by přinesl byrokracii spojenou s určením první výplaty důchodu. Jsou lidé, kteří se o výši důchodu soudí, a z toho důvodu ani první výplatu nedostanou. Tady mám pocit, že jsem citoval někoho z kolegů pirátů. Já se omlouvám, možná, že to je relevantní argument, ale já ho za příliš těžkého kalibru nepovažuji, mám pocit, že to je spíše snaha najít něco za každou cenu, aby se nějaký argument našel.

Vážené dámy a pánové, jiné věcné argumenty proti předloženému senátnímu návrhu zákona o důchodovém pojištění jsem neslyšel a myslím si, že také ani v té dnešní debatě nezazněly.

Možná závěrem. Chtěl bych vás proto vyzvat, abyste ještě jednou zvážili své rozhodnutí a podpořili senátní návrh zvyšování důchodů. Já jsem přesvědčen, že tady

nejde o politický střet. Jde o naši společnou snahu narýsovat pravidla, díky kterým bude mít z momentálního ekonomického růstu prospěch co největší skupina seniorů. Nevidím ani důvod, proč byste v nastávajícím hlasování měli za každou cenu projevovat loajalitu vůči současné vládě. Senátní návrh přeci není s původním záměrem vlády v rozporu. Naopak z něj vychází a pouze ho rozumným způsobem koriguje. S třetinovými náklady proti slevám na jízdném můžeme téměř okamžitě vyloučit 150 tisícům lidí s nejnižšími důchody.

Poslední dovětek nebo poslední poznámka, také už to tady dnes zaznělo. Já se odvolávám na usnesení Poslanecké sněmovny, které jsme přijali, když jsme tento návrh projednávali na plénu Poslanecké sněmovny ve třetím čtení. Ať dnes hlasování dopadne jakkoliv, je to pouze a pouze dílčí změna vládní novely zákona o důchodovém pojištění, nejedná se o žádnou reformu, o které tady tak často hovoříme, a proto bych si moc přál a vyzval tímto vládu, aby respektovala toto usnesení a na důchodové reformě začala neprodleně pracovat. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Děkuji, pane poslanče. A jako poslední přihlášený do obecné rozpravy je pan poslanec Leo Luzar. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Leo Luzar: Vážený pane předsedající, vážené paní ministryně, vážení páni ministři, vážený pane senátore, dámy a pánové, předpokládám, že stejně jako já, i vy jste byli v posledních 14 dnech bombardováni žádostmi o schůzky, dostávali jste mailly od našich důchodců. Tady chci zdůraznit, že to, co dneska projednáváme, není politický souboj, anebo aspoň by to neměl být politický souboj mezi pravíci a levíci, mezi vládou a opozicí, ale měla by to být debata nad faktickou věcí, a to je problém, který pociťují naši senioři.

Bohužel v tom týdnu předcházejícím této schůzi jsem vyslechl osudy lidí, kteří šli do starobního důchodu ještě před rokem 1989, v letech 1990 a dalších, slyšel jsem osobní zkušenosti lidí, kteří šli na invalidní důchod, kteří šli i na jiné typy důchodů, než jsou starobní důchody, a musím říct, že ač tou problematikou se nezabývám, bylo mi těch lidí osobně velice líto. Proto jsem se rozhodl, že jakoukoliv šanci, která povede ke zlepšení finanční situace našich seniorů, budu vždy podporovat. A tady si dovoluji říct, a omlouvám se paní ministryni financí, i bez ohledu na stav státní kasy, protože tu jde o ty lidi. A přežít s důchody, které pobírají tzv. starodůchodci, je opravdu v dnešní době velice, velice těžké. Nepřeji žádnému z vás poslouchat ty argumenty a to, jak vám ti lidé se slzami v očích vykládají, že prostě nemají na základní potraviny, protože si musí kupovat léky a chtějí nějak fungovat.

Zazněly tady argumenty, které hovoří o tom, že když přijmeme tento návrh, tak způsobíme kolaps. Kdyby to řekl někdo z kolegů, tak bych to pochopil. V rámci rétorické debaty u tohoto mikrofonu může zaznívat i kategorický výraz kolaps, ale řekne-li mi to ministryně, která je z titulu své funkce zodpovědná za sociální záležitosti, a řekne mi, že hrozí kolaps důchodového systému, když přijmeme návrh senátorů, tak toto je dle mého názoru buď vyslání poplašné zprávy mezi občany, že tady se senátoři rozhodli zablokovat výplatu důchodů a zkolabovat systém sociálních

dávek, to považují za docela problematické a byl bych velice rád, kdyby paní ministryně tady u tohoto mikrofonu uklidnila naše důchodce, že toto je dílčí návrh a skládá se ze dvou částí. A ta jedna část, o které se teď bavíme, je pouze ta dílčí část 85 let, nebo jiný systém navýšení důchodů. Ale v žádném případě – zdůrazňuji, v žádném případě – nenastane kolaps vyplácení starobních důchodů a důchodového systému České republiky. Ano, může nastat u této skupiny buď 25 let, nebo 85 let a více určitá prodleva s výplatou, než přejdou systémy, může být ta tisícikoruna vyplácena třeba se zpožděním po čtvrt roce zpětně, než se ten systém rozjede. To všechno jsem schopen akceptovat a chápat, ale určitě ne hovořit o kolapsu, že od 1. ledna naši senioři nedostanou své důchody.

Hovoří se tady o kvalitě legislativní práce. Ano, senátní návrh postrádá některé věci, které by obsahovat měl. A když tady zazněla otázka, jak funguje vládní legislativa vůči kolegům senátorům, ale i vůči nám poslancům – kolik z vás, kolegové, připravovalo pozměňovací návrh a jak dalece jste se setkali s ochotou úředníků ministerstev, aby vám s návrhem pomohli, aby byl legislativně v pořádku, aby odpovídal nějakému kontextu, a snažili se vás vést, i když věděli, že ten návrh je, řekněme, pro ně neprůchodný, nechtěný, nebo že budou dělat vše pro to, aby neprošel? Já se s tím bohužel setkávám a předpokládám, že i vy. S tím nezájmem pomoci, aby i návrh, který je nechtěný, byl legislativně v pořádku. Možná je to osud i tady tohoto senátního návrhu. Nevím, možná nám kolega senátor, popřípadě navrhovatel, řeknou, jak dalece s nimi úředníci legislativy ministerstva spolupracovali, aby ten návrh dopilovali a byl takový, aby odpovídal stávajícím podmínkám zákona a nečinil legislativní problémy.

Týká se to slov definice, definice toho systému. Já naopak, jak jsem si ten návrh vrácený ze Senátu přečetl, tak mě tam zaujalo právě to, že se hovoří o důchodech. Všichni tady debatíme a automaticky bereme důchody jako ty starobní důchody. Ale právě proto, že tam je jenom slovo důchod, tak se to netýká jenom starobních důchodů, ale jsou tam předčasné důchody, invalidní důchody a další typy důchodů. A to já oceňuji zase na rozdíl od předkladatelů původního návrhu, že se zaměřuje na podstatně širší okruh pobíraných dávek, které lze označit jako důchod, a že tedy není napsáno jenom starobní důchod od 25, nebo starobní důchod od 85 let.

Hovoří se tady o spravedlnosti. Bohužel každý systém je v určitém směru nespravedlivý a jde pouze o to, aby ta skupina, která by se mohla cítit nespravedlivě, byla co nejmenší. Nejsme schopni vymyslet systém, který by byl spravedlivý ke všem. Protože i v tom systému 85 let se budou ti, kteří mají 84,5 roku, zcela jasně cítit ukřivdění, proč zrovna oni ne, proč až od 85, proč ne od 84. Čili bude tu vždycky nějaká skupina, kterou je možno označit jako nespravedlivě postiženou.

Proto si myslím, že i ta odpověď, proč ministerstvo zvolilo 85 a ne 80, nebo naopak třeba 90 let – čím byla ovlivněna. Předpokládám, že financemi a finančním přepočtem možností státní kasy. Ale je třeba to teda říci. Že to není, že to je spravedlivý systém, on je daný pouze dle možností. A z tohoto pohledu argument, že původní návrh předkládaný jako vládní návrh je spravedlivější než ten návrh, který předkládají senátoři, nepovažuji za správný argument. Minimálně ne neférový. Protože oba dva návrhy jsou, alespoň v té míře snah, řekněme, spravedlivější než stávající systém.

Zaslechl jsem tady argumenty, proč to nejde, většinou technického rázu, tak jak bych se to já jako úředník snažil také zdůvodnit, proč něco nemohu udělat, proč mi to činí problémy. Přiznám se, že v relevantní diskuzi bych očekával argumenty, jak to udělat a jak náročné by bylo to udělat. Jinými slovy bych očekával relevantní argument, abychom zadali změny parametrů důchodového systému ve výpočetních systémech. Znamenalo by to tolik a tolik hodinočlověků práce, znamenalo by to tolik a tolik nákladů a trvalo by to tak a tak dlouho. Ověřili jsme si to u dodavatele našich systémů. Jste, milí poslanci, schopni a ochotni s tímto rizikem do toho jít? Znamenalo by to třeba zpětné vyplácení této dávky ne od ledna, jak je navrhováno, ale prostě by se to muselo posunout. Bude třeba jiná úprava vyhlášky, v legislativě toto posunout, abychom to zvládli.

Toto tady vůbec nezaznělo. Říká se, že to prostě nejde, jelikož stávající systém nemá kolonku, ve které by to bylo evidováno. Ale argument tady zazněl. Budou to muset dělat chudáci ručně! Každý si to představte! Budou muset do archivu. Tam někde hromady papírů a budou to muset ručně vypisovat. Vždyť je to nonsens. Tento argument nepovažuji za absolutně relevantní! To prostě je pouze argument, který má vyvolat obavy, že úředníci budou muset dělat na naše přání něco složitého, nemožného navíc.

Z tohoto titulu si myslím, že ten návrh, ač můžu mít výhrady jak legislativní k podobě toho návrhu, tak třeba k té faktické věci definování, je částečně výhodný pro – za ten výraz se omlouvám – ty starodůchodce a novodůchodce, nevím, jak jednodušeji to vysvětlit. Pro ty starodůchodce, kterým pomáhá.

A když se tady hovořilo o tom, že budou znevýhodněni ti, kteří déle pracují, nebo déle pracovali a nešli do toho důchodu, tak chci upozornit, že tento stav je hlavně stavem posledních pěti, možná deseti let, kdy lidé, kteří by měli jít do starobního důchodu, pokračují ve své práci, protože je to pro ně výhodnější. Ale tady se bavíme o lidech, kteří do důchodu šli před osmdesátým devátým rokem, nebo těsně po něm, kdy byla politika státu nastavena naopak úplně opačně. Říkal lidem: jděte do předčasných důchodu, umožňoval nastoupit do předčasných důchodů. Mnozí byli velice rádi, že mohou jít do důchodu.

Čili použijeme relevantní argumenty vysvětlení toho, proč se nám nějaký návrh nelíbí. Jak už tady zaznělo, KSČM jasně definuje, jak bude postupovat v hlasování k tomuto zákonu. Ale jak jsem již uvedl při projednávání toho původního vládního návrhu, prostě limit 85 let považuji za limit stanovený od zeleného stolu. A jakoukoli snahu pomoci starodůchodcům, srovnat ty nůžky, které tady jsou, považuji za snahu jdoucí dobrým směrem, a proto ji budu podporovat i aktivně v hlasování v rámci senátního návrhu.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Děkuji panu poslanci Luzarovi a jako poslední je přihlášen předseda poslaneckého klubu Pirátů pan poslanec Jakub Michálek. Pane poslanče, máte slovo. Prosím.

Poslanec Jakub Michálek: Vážené kolegyně, vážení kolegové, vážená vládo, dovoluji mi, abych pronesl pár slov k tomu zásadnímu tisku, který teď máme na stole. Já jsem chtěl říct, že poslanecký klub Pirátů byl prvním klubem, který se přihlásil k podpoře toho, že důchody se mají zvýšit, a od počátku jsme říkali a měli jsme to v programu, že by se měly zvyšovat spravedlivě všem. To znamená, aby to zvyšování nebylo pouze u těch, kteří berou nejvyšší důchody, ale aby ti lidé, kteří jsou ohroženi chudobou, benefitovali z tohoto zvýšení. Takže proto jsme ten návrh podpořili, měli jsme to v programu a docela mě mrzí, že některá tzv. pravicová média to interpretují úplně jiným způsobem, jako že Piráti se připojují ke komunistům. Není to pravda. My jsme ten návrh podpořili mnohem dřív, hned potom, co byl publikovaný. Takže to je základ.

My ten návrh podpoříme i v hlasování, tak jako jsme ho podpořili, když ho projednávala Poslanecká sněmovna poprvé. Ale myslím si, že bychom neměli myslet v tento okamžik jenom na seniory, ale měli bychom myslet na celou společnost. A je to něco, co mi v tomto vládním návrhu trochu chybí. Je to zejména otázka toho, že i senioři mají děti. I to, že tady existuje střední generace a mladá generace. A že ten systém je potřeba vnímat jako celek. Zejména bych upozornil na to, že vláda měla v programu důchodovou reformu. Jestli je něco opakem důchodové reformy, tak je to právě řekneme jednostranné navýšování výdajů státu, výdajů na důchody, aniž by se jednoznačně řeklo, z čeho se ty peníze vezmou. Protože rozdělovat peníze, to umí úplně každý. Brát si úvěry, vytvářet dluhy apod., to opravdu dokáže úplně každý. Ale tím zásadním úkolem je tedy říct, kde se na tento prospěšný krok, kterým zvýšení důchodů určitě je, vezme. A ty částky jsou nemalé, a když se podíváme na tu projekci, tak jsou opravdu dramatické.

Já teď budu vycházet z grafu 3, který je na straně 8 důvodové zprávy ke sněmovnímu tisku 120, který znázorňuje bilanci příjmů z pojistného na důchodové pojištění a výdaje na důchody. Já jsem si to, aby to bylo srozumitelné, rozvrhl na to, kolik mi bude let v jednotlivé části tohoto grafu.

Takže teď je mi nějakých třicet let, až mi bude čtyřicet, tak se důchodový systém se začne dostávat do poměrně významného deficitu, kolem 0,5 procenta. (Ukazuje dokument.) Ale ten nejhorší, nejdrastičtější okamžik, ten zhup, který v tom grafu je, k tomu dojde, až budu někde kolem hranice toho důchodu, kolem šedesáti osmi let. A v roce padesát sedm to vypadá, že roční deficit toho důchodového systému bude 3,5 procenta hrubého domácího produktu, čili 200 mld. korun ročně v minusu. 200 mld. korun ročně! To je obrovská suma, která zatíží státní rozpočet, který to bude muset dotovat. Nebo by vláda měla říct, jakou má dlouhodobě představu, pokud chce plánovat zodpovědně s výhledem na další generace, kde tuto částku vezme. (V sále je hlučno.)

Když se podíváme, o čem je tento návrh, tak tento návrh je, řekneme, kosmetickou změnou, která z hlediska vývoje důchodů bude mít dopad, že ten deficit se zvýší o dalších přibližně 20 mld. korun, protože teď se navrhuje rozdělovat více jak 12 mld. korun ročně. A pokud samozřejmě bude více seniorů, kteří budou mít právo na ta zvýšení po osmdesáti pěti letech a pokud bude více seniorů v důchodu, tak se ta částka samozřejmě dramaticky navýší. Ale bavíme se o nějakých 20 mld. korun ročně. O tom, co tady schvalujeme dneska.

No, na to, že se bavíme o 20 mld. korun ročně, je tady poměrně rušná atmosféra...

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Prosim Poslaneckou sněmovnu o klid, aby se pan poslanec mohl vyjádřit.

Poslanec Jakub Michálek: Takže ta zásadní věc je taková, že během několika desítek let se důchodový systém dostane do deficitu v řádu 200 mld. korun. A když si to rozpočteme, jaká bude celková částka za těch následujících pár desítek let, tak se bavíme o částce 2 biliony korun, přibližně. Plus minus nějaký bilion možná. A to navýšení celkové, které dneska schvalujeme, tak je 0,5 bilionu korun na těch dalších přibližně třicet, čtyřicet let. To znamená do té doby, dokud nedojde k tomu nejdramatičtějšímu okamžiku v důchodovém systému.

Takže proto jsem se chtěl zeptat ještě vlády, jestli by mohla ozřejmit, jestli má vůbec nějakou koncepci, z čeho bude získávat peníze, tyto dramatické částky, 200 mld. korun ročně, Česká republika, aby zvládla zajistit životní úroveň našich seniorů. To si myslím, že je celkem zásadní. Jestli se konečně začne realizovat to, o čem se tady několik let mluví, co si dokonce vláda dala do programového prohlášení, že začne řešit odlivy zisků z České republiky nejen v podobě legálních dividend, ale i v podobě nějakých různých nelegálních daňových optimalizací. To si myslím, že jsou ty kroky, které se od vlády očekávají, pokud chce být rozpočtově zodpovědná.

Já jsem chtěl tedy závěrem svého vystoupení požádat vládu, aby ustanovila nějaký orgán, který se bude seriózně zabývat důchodovou reformou, ideálně tak, aby předložil návrh, který se zvládne schválit ještě v tomto volebním období, protože jednat bychom měli začít teď a nenechávat to na další generace, které už budou vstupovat do systému, který bude deficitní a který bude Českou republiku zadlužovat. Takže proto závěrem mi dovoluňte požádat vládu, aby zřídila komisi, ve které budou zastoupeny všechny politické strany v Poslanecké sněmovně a na jejímž panelu se bude konečně připravovat něco, co bude dobré nazvat důchodovou reformou.

Takže shrnuji své vystoupení. Předložený návrh na navýšení důchodů podpoříme. Chceme, aby naši senioři měli důstojnou životní úroveň, zejména ti, kteří jsou nejvíce ohroženi chudobou, ale zároveň současně žádáme, aby se systematicky řešila potřeba důchodové reformy v České republice, aby pro tento účel vznikla komise, která bude mít jasný mandát předložit návrh, který se stihne projednat ještě v tomto volebním období.

Děkuji za pozornost. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Děkuji. Nyní bych přečetl jednu omluvu. Omlouvá se paní poslankyně Andrea Brzobohatá na celý jednací den. A nyní mám ještě jednu faktickou poznámku. A prosím Poslaneckou sněmovnu o klid. Víím, že se blíží polední pauza, ale ať to ještě doprojdnáme. Takže prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Leo Luzar: Děkuji. Já bych rád zareagoval vašim prostřednictvím na svého předřečníka, protože on vlastně neřekl, jak Piráti budou v tomto hlasovat. My podpoříme návrh na zvýšení důchodů – ale který? Původní vládní, nebo senátní? Čili takticky dobrá odpověď. Prostě občané, my stojíme za vámi, ale jestli více, nebo méně, to nevíme.

Druhá věc, která tady zazněla od kolegy, a to je argument, který se mi, přiznám se, nelíbí. Hovořit o tom, že 200 mld. je hodně peněz. Je hodně peněz, ale jaksi zapomíná, že v těch velkých číslech je to přesně ten argument, proč by důchodci v tom stávajícím stavu neměli dostat přidáno, protože přece státní rozpočet na to nemá. Ale já to otočím, ten argument, k Pirátům. Milí kolegové, uvědomte si, že tady je velká skupina seniorů, kteří pobírají pět, šest, sedm maxima osm tisíc korun starobního důchodu a z toho musí měsíc vyžít. Zkusme ty částky otočit. To jsou ti starodůchodci, u kterých ta valorizace se rozvíjí, rozvírá v těch nůžkách. Zkusme se bavit tady o tomto a ne o těch velkých číslech, protože každého samozřejmě zarazí 200 mld., a je to velká částka, ale už nikoho asi vcelku nezajímá... Chápu z tohoto vystoupení, že tady je velká skupina seniorů, kteří tyto peníze, které nejsou důstojné života seniora ve 21. století opravdu pobírají. A to je ten problém, ke kterému teď tady hovoříme a o kterém se bavíme, jak dalece přispět a jak velké skupině těch starodůchodců pomoci, aby z těch důchodů šli aspoň více nahoru. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Děkuji i za dodržení času. A nyní již nemám tedy žádnou přihlášku do diskuse. Tak ještě pan poslanec Michálek na faktickou. Takže pojďme ještě tedy faktickou poznámku. Vaše dvě minuty, pane poslanče. Prosim.

Poslanec Jakub Michálek: Opravdu jenom faktická poznámka na pana předřečníka. Já jsem říkal, že jsme byli první stranou, která podpořila vládní návrh, a že ho podpoříme i teď v hlasování v Poslanecké sněmovně. Říkal to přede mnou pan předseda Bartoš i Mikuláš Ferjenčík ve stanovisku našeho poslaneckého klubu. Takže v tomto ohledu my jsme konstruktivní, vždycky jsme byli konstruktivní a podpoříme všechny návrhy, které budou mít podle nás hlavu a patu, ať už je předloží ANO, ODS, TOP 09 nebo komunisti. (Potlesk z lavic Pirátů.)

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Děkuji. A nyní ještě tedy na závěrečné slovo, protože jako senátor byste neměl závěrečné slovo případně. Takže jestli si ho chcete vzít teď, tak si ho vezměte. A hlásíte se, takže nám ještě řekněte závěrečné slovo. Prosim, pane senátore.

Senátor Miloš Vystrčil: Vážený pane předsedající, vážená vládo, vážené kolegyně, kolegové, než budu reagovat na některé připomínky k tomu senátnímu návrhu zákona, protože to považuji za slušné, tak si dovolím ještě jednou zopakovat, o čem se tady bavíme.

Důchodová reforma je v nedohlednu. Minulá vláda žádnou nepředložila a současná vláda se rozhodla, že přidá na důchodech těm nejpotřebnějším, a řekla, že k těm nejpotřebnějším patří skupina lidí, kterým je více než 85 let, a že je jim potřeba přidat 1 000 Kč měsíčně. My jsme se v Senátu na ten návrh podívali a zjistili jsme, že dle našeho názoru, a je na každém, jak to bude potom aplikovat v tomto vašem hlasování, je to tak, že vláda na jednu velkou skupinu nejpotřebnějších zapomněla. Zjistili jsme totiž, že kromě těch, co je jim více než 85 let, ještě existuje zhruba 135 000 důchodkyň-matek, kterým je méně než 85 let a asi více než 80 let, které mají v naprosté většině nižší důchody než ti, co je jim více než 85 let, takže ta skupina je 130tisícičlenná, a že nedostala přidáno. Takže my jsme v Senátu udělali jenom tu věc, že jsme řekli: dobře, důchodová reforma je v nedohlednu, přidejme tedy k 200 000 těch, co je jim více než 85 let, 60 000 mužů, 140 000 žen, ještě dalších 145 000 lidí, z nichž 135 000 jsou ženy důchodkyně-matky, které vychovaly v průměru dvě děti. To je všechno, co jsme udělali.

Když takovou věc děláte a zároveň neexistuje ministr práce a sociálních věcí a v Senátu místo něj sedí místopředseda vlády, který je zároveň ministr zahraničí a zároveň ministr vnitra, tak je to z hlediska komunikace o tom, jak to udělat správně, docela obtížné. Tak se stalo, že vznikly některé problémy, které dle mého názoru jsou překonatelné, a administrativa je se s nimi schopná, buď hned, nebo v nějaké dohledné době, vypořádat.

Ta první připomínka, první obava je to technické řešení, že by se muselo zjišťovat, kdo má a kdo nemá nárok, protože není úplně jasné, kdo tedy kdy dostal ten první vyplacený důchod. Já jsem tady říkal, že už v zákoně jiným tento termín v případě invalidního důchodu používáme, a jsem přesvědčen o tom, že to je věc, která je překonatelná, a jsem přesvědčen o tom, že to, co říkala paní poslankyně Gajdůšková, je šíření poplašné zprávy, pokud říká, že hrozí, že by důchody také mohly být nevyplaceny. To je naprostý nesmysl a nedovedu si představit, že by to někdo nedokázal zůřadovat.

Zároveň bylo upozorněno od Pirátů, a tam musím říci, ty připomínky celkem jsou realistické, a vždycky to tak je, že prostě vznikají nějaké problémy, že to přináší určité administrativní problémy z hlediska určování data a té lokální spravedlnosti, ale opět jsou z hlediska toho počtu 135 000 lidí minoritní. Minoritní! Prostě není to zásadní problém. Je to pár lidí, kteří by měli ty problémy, které tady pan poslanec Ferjenčík říkal.

Zrovna tak je to s tím, co říkal ohledně těch předčasných důchodů, a s tou obavou, to zdůrazňuji, že by se mohlo stát zvykem v České republice, že budou všichni chtít jít do předčasného důchodu, aby dříve, po 25 letech, co budou v důchodu, potom dostali tisícikorunu. To je skoro legrační, protože samozřejmě důchodová reforma se musí udělat a tady ta obava dle mého názoru nehrozí, protože všichni víme, že musí dojít ke změně. To, co my děláme dneska tím senátním návrhem, je, že jdeme ve stopách vlády, která řekla "pomozme nejpotřebnějším", a upozorňujeme na to, že tam chybí 135 000 důchodkyň-matek. Tak je tam pojdme přidat. To je celé. Nic jiného neděláme a neříkáme, že děláme důchodovou reformu. Tu je potřeba udělat a je to potřeba udělat co nejrychleji. Ale to my teď neřešíme. My teď řešíme současnou, okamžitou situaci, která bude platit dva, tři, čtyři, pět let, a do

té doby prostě musíme s těmi důchody něco udělat, jinak to dopadne třeba i tak, jak říkal pan kolega Michálek.

A teď k některým poznámkám dalších. Já tedy chci poděkovat za podporu jak paní poslankyni Šafránkové, panu poslanci předsedovi Gazdíkovi, paní Aulické, která správně řekla, že nůžky mezi starodůchodci a novodůchodci se rozevírají. My s tím dneska něco děláme tím senátním návrhem zákona. Je na vás, jestli k tomu přistoupíte, nebo ne. Jestli chcete, aby novodůchodci měli mnohem větší příjmy než starodůchodci, tak s tím nedělejte nic.

Chci vlastně poděkovat i panu poslanci Benešíkovi a Výbornému. Opět, princip zásluhovosti, prosím vás, není pouze o výši důchodové daně, když to zjednoduším. Princip zásluhovosti je také o tom, kdo, která rodina dokáže kolik vychovat ekonomicky aktivních dětí. Bez ekonomicky aktivních dospělých by dneska náš průběžný důchodový systém vůbec nefungoval. To je zásadní. To znamená, pokud se bavíme o zásluhovosti, tak to není zdaleka jen o výši důchodové daně, ale i o tom, kdo dokáže nebo nedokáže vychovat ekonomicky aktivní děti. Na to velký pozor a nezapomínat na to.

Tedy tolik ode mne na závěr. Chci vás proto ještě jednou vyzvat, abyste skutečně zvážili, zda přes všechny ty problémy a nedokonalosti, které pozměňovací návrh ze Senátu obsahuje a které my bychom museli překonávat, byste nehlasovali pro něj, protože z hlediska toho hlavního, co má v sobě, a to je to nastolení spravedlnosti mezi těmi, co potřebují, co mají dneska nejnižší důchody a zaslouží si přidat, je správnější a spravedlivější než to, co předložila vláda. A naším úkolem přece je starat se, kromě jiného, i o ty, co to nejvíce potřebují. A jestli na tohleto současná vláda neslyší, tak nevím, na co ještě jiného chce slyšet.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Děkuji panu senátorovi. Pokud se tedy nikdo další nehlásí... tak ještě také vy se hlásíte. Prosím. Pan předseda poslaneckého klubu Stanjura. Prosím, máte slovo.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Děkuji za slovo. Jenom krátká rekapitulace toho, co tady zaznělo, těch argumentů pro a proti.

Za prvé už jsem říkal, že ten pozměňovací návrh, aby těch 1 000 Kč dostávali variantně buď penzisté, kteří jsou 25 let nebo 20 v penzi, byl řádně načten v průběhu druhého čtení. Není to nic nového, takže i administrativa se na to mohla připravit nebo začít připravovat. To za prvé.

Za druhé je to dotaz na paní ministryni. Možná mi tentokrát odpoví, na rozdíl od těch předchozích otázek. Ten spor, pokud pominu výmluvy na IT systémy, se týká skupiny penzistů, kterým je 85 a více a současně nejsou ještě 25 let v penzi a je jich 5 nebo 6 tisíc. Ten spor má poměrně jednoduché řešení, které nemůžeme sice udělat dneska, ale pokud by byla politická vůle, tak se to dá velmi jednoduše a velmi rychle vyřešit, protože dneska ty dva návrhy, sněmovní a senátní, je buď – anebo. A ten zákon, a já jsem o tom mluvil i se svým ctěným kolegou, předsedou našeho klubu

v Senátu Milošem Vystrčillem, možná jsme mohli my, kteří jsme byli ve Sněmovně, nebo kolegové v Senátu si to prosadili, mohli udělat, že těch 1 000 Kč dostanou ti, kterým je 85 let nebo jsou 25 let v penzi. A ta skupina těch 5 nebo 6 tisíc by vlastně neexistovala. Tento zástupný argument, kterým vlastně, pokud se připojím k této skupině 5 až 6 tisíc a hážu přes palubu těch 140 tisíc, by vlastně nebyl.

Politické východisko je velmi jednoduché. Stačí dnes schválit senátní verzi, a pokud vláda přijde s návrhem v devadesátce, který bude mít jiný paragraf, že tam bude 85 let nebo 25 let v penzi, tak za náš klub říkám, i za naše kolegy v Senátu, že jsme připraveni to v tom speciálním režimu schválit a tento spor a tato skupina, u které je ten souběh okolností, že jim je 85 a ještě nejsou 25 let v penzi, by najednou nebyl. Vyřešili bychom i těch 5 tisíc. Přitom by netrpělo těch 135 nebo 140 tisíc. Mně to přijde logické, správné i z vystoupení většiny řečníků dnes, i politicky průchodné, že to není žádný yettí typu: přijdu se systémovým řešením a s důchodovou reformou. My, kteří jsme někdy prosazovali ať už úspěšně, nebo neúspěšně důchodovou reformu, víme, jak je to komplikované.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Pane předsedo, já vás jenom na vtefinku přeruším. Navrhuji, protože nemáme dalšího přihlášeného, že bychom ještě dokončili tento bod. Jestli souhlasíte? A o to delší bychom dali pauzu. Nevidím nějakou zásadní námitku. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Jenom abyste mi nekričeli, že už chcete jít na oběd. Já jsem ještě neskončil.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Ne, já právě navrhuji, abychom pokračovali.

Poslanec Zbyněk Stanjura: Nám je to v zásadě jedno, jestli budeme hlasovat teď, nebo po přestávce.

Tohle je prostě politické řešení. Chtěl bych slyšet od paní ministryně, jestli se jí to líbí, nebo ne. Jestli je to cesta, jak vyřešit i těch 5 tisíc, aniž bychom těch 135 tisíc hodili přes palubu. A mohli bychom pomoci všem od 1. ledna. Ekonomika dlouhodobě roste. Pokud se podíváte, mluvil jsem o tom, do návrhu státního rozpočtu na příští rok, tak je tam předpokládané zvýšení příjmů o 100 miliard. Podívejte se například na rozpočet roku 2016, pak to porovnejte s rokem 2019. Podívejte se, o kolik se zvyšují příjmy státního rozpočtu. Takže ten prostor bezesporu existuje. Bylo by to elegantní řešení ve prospěch našich seniorů a ve prospěch těch, o kterých mluvil před chvílí můj kolega, pan senátor Vystrčil, vůči těm rodinám, které vychovaly děti a zabezpečily je díky tomu, že funguje průběžný systém, že ti dnes ekonomicky aktivní platí ze svých odvodů penze stávajících seniorů, a oni oprávněně očekávají, že až nebudou ekonomicky aktivní, že stejně úspěšně budou následující generace, které v tom průběžném systému jsou. Mluvili o tom mnozí kolegové, minimálně Petr Gazdík a mnozí další.

Když se podíváte na demografickou křivku, tak úplně jednoznačné to není, že by to automaticky fungovalo. Když si vezmete počty lidí v jednotlivých ročnících, tak skutečně nejohroženější skupinou nejsou stávající senioři nebo ti, kterým zbývá pár let do odchodu do penze, ale nejvíc ohrožené jsou ty nejmladší generace. A můžeme sice říkat, že nás nezajímá, co bude za 20, 25, 30 let, ale mělo by nás to zajímat a měli bychom nad tím přemýšlet.

Já nesdílím optimismus, že bude v brzké době představena důchodová reforma. Pamatuji si, a pan premiér se bude určitě zlobit, jak tady někdy v roce 2015 říkal: do šesti měsíců to předložím. Načež vystoupil nejvěrnější poslanec z hnutí ANO Martin Komárek a na tento mikrofon řekl tato slova, mírně parafrázuji: ještě jsem to neviděl, ale jsem si jistý, že to bude skvělá reforma. A platí, že jsme to zatím neviděli, a uplynuly tři roky. A tak to bude se slibem i této vlády. Pominu Potůčkovu důchodovou komisi, což byla komise sociální demokracie na zdůvodnění zrušení druhého pilíře. V pořádku, měli to v programu, prosadili. Nic mimo toho nepřinesli.

Paní ministryně za těch pár dnů – myslím, že její základní sloveso, které používá, je zvýšit. Všechno chce zvýšit, minimální mzdu, dávky, životní minimum, existenční minimum, důchody. Ale někdo to musí také zaplatit. Takže bychom měli říkat nejenom zvýšit, ale také jak, aby systém byl udržitelný. Heslo zvýšit je moc jednoduché.

Možná trochu odbíhám, ale využiji té příležitosti, protože mě znervózňují, a nejenom mě, ale zejména malé a drobné podnikatele, debaty o minimální mzdě. Já chci upřít vaši pozornost na efekt, o kterém se příliš nemluví. Jedna věc je minimální mzda, o tom dneska mluvit nechci, ale nařízení vlády obsahuje ještě něco jiného kromě minimální mzdy a to je zaručená mzda. A debaty se hrozně zužují jenom na tu nejnižší kategorii. Já jsem z regionu, a není to jediný moravskoslezský region, kde jsou průměrné platy nižší. Podívejte se na zaručenou mzdu třeba v kategoriích 5, 6, 7, jak neuvěřitelně jde nahoru, protože je navázaná na minimální mzdu, a jaké komplikace to už vytváří a může vytvářet zejména drobným zaměstnavatelům v příštích letech. A nemělo by být naším úkolem, abychom vyráběli nové adepty pro úřad práce, abychom pak mohli dát více peněz na aktivní politiku nezaměstnanosti. To by nemělo být.

Takže vyzývám vládu, aby promyslela, zda je dobré minimální mzdu takhle svazovat se zaručenou mzdou ve všech těch kategoriích, protože já tam cítím větší problém. Pořád se bavíme o těch, kteří jsou na minimální mzdě, zhruba 200 tisíc zaměstnanců, ale zaručená mzda se týká všech zaměstnanců – všech. A tím, že zvyšují to první, zvyšují to další. Přečtěte si někdy to nařízení vlády v kterékoliv podobě a podívejte se. Dneska jsme všichni, nebo skoro všichni schopni odpovědět na otázku, jaká je výše minimální mzdy, teď hned. Jaká je zaručená mzda v té kategorii 5 nebo 6? Jsme schopni takhle z fleku odpovědět? Já ne, musel bych se podívat do tabulky, kterou mám v počítači. Ale myslím, že ani mnozí z vás to nevědí. Ale ti zaměstnavatelé, drobní a malí podnikatelé, to musí každý měsíc aplikovat. A pokud zase dojde k dramatickému zvýšení minimální mzdy, o tom teď mluvit nechci, tak se podívejte, co to udělá se zaručenou mzdou. A k tomu bych chtěl vyjádření například ministryně průmyslu, ministryně financí. Co to udělá se zaměstnaností jako celkem?

Jestli nebudou zanikat pracovní místa z těchto důvodů? Já se obávám, že by zanikat mohla.

Debata je samozřejmě širší. Slyšeli jsme paní ministryni, že minimální mzda má být minimálně 50 % průměrné mzdy. Tak to už se trochu blížíme těm vtípům, že minimální mzda má být rovna minimálně průměrné mzdě. Ono to pak už matematicky ani nevychází. Poprosil bych o analýzu, kolik zaměstnanců je z těchto osmi kategorií. A když zvýšíme na nějaké procento minimální mzdu, co to udělá s tou zaručenou mzdou? Jestli jsme schopni to vůbec matematicky dát dohromady, že to vůbec sedí. Nebo to bude jenom takový plán, že prostě poručíme větru dešti a přikážeme mzdy, a pak se budeme divit, že to vůbec nefunguje. Ta debata je poměrně zmatečná.

Nevím, proč paní ministryni překvapuje, že pravicová strana má sociální aspekt. Já vím proč. Socialisté si pletou dvě slova – sociální a socialistický. To je velký rozdíl. Pravicové konzervativní hodnoty jsou solidarita, soucit, pomoc bližnímu a těm, kterým okolnosti nedovolují, aby si pomohli sami. Kdežto socialistický je, že si vytváří skupinu lidí, i těch, kteří tu pomoc nepotřebují, a ti pak jsou závislí na tom státu. To je pak skupina i voličsky velmi vděčná vůči těm, kteří si mohou pomoci a nechťjí. Ale je to na úkor těch, kteří pomoc od společnosti a státu potřebují a nedostanou ji v takové výši, jakou by si zasloužili. A o tom je přesně ten rozdíl mezi sněmovní a senátní verzí. Ta senátní verze pomáhá těm, kteří tu pomoc mnohem více potřebují. (Potlesk zprava.)

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Děkuji. Pokud se tedy dále nikdo nehlásí, rozpravu končím.

Přistoupíme tedy k hlasování podle § 97 odst. 4 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny. Já zagonguji. K přijetí následujícího usnesení je zapotřebí souhlasu nadpoloviční většiny přítomných poslanců.

Já tedy přednesu návrh usnesení: "Poslanecká sněmovna vyslovuje souhlas s návrhem zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, podle sněmovního tisku 120/6, ve znění schváleném Senátem, podle sněmovního tisku 120/7."

Máme tady žádost o odhlášení, takže vás odhlásím. Přihlaste se prosím znovu svými hlasovacími kartami.

Já tedy zahájím hlasování. Kdo je pro usnesení, stiskněte tlačítko a zvedněte ruku. Kdo je proti, stiskněte tlačítko a zvedněte ruku.

V hlasování pořadové číslo 7 přihlášeno 169 poslanců, pro 69, proti 69, zdrželo se 31. Konstatuji, že jsme návrh zákona ve znění schváleném Senátem nepřijali.

Nyní tedy budeme hlasovat znovu, a to podle § 97 odst. 5 jednacím řádu Poslanecké sněmovny. K přijetí tohoto usnesení je zapotřebí souhlasu nadpoloviční většiny všech poslanců, tedy souhlasu 101 poslanců. Prosím tedy, aby bylo nastaveno kvorum, ano, již je nastaveno.

Přednesu návrh usnesení: "Poslanecká sněmovna schvaluje návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, ve znění, ve kterém byl postoupen Senátu, podle sněmovního tisku 120/6."

Zahajují hlasování. Kdo je pro, stiskněte tlačítko a zvedněte ruku. Kdo je proti, stiskněte tlačítko a zvedněte ruku.

Hlasování číslo 8, přihlášeno 170 poslanců, pro 170, proti nula. Konstatuji, že jsme návrh zákona přijali. (Potlesk části poslanců.)

Tímto tedy přerušuji schůzi na hodinu a půl, to znamená, znovu se sejdem ve 14.41 hodin. Přeji hezké poledne, dobrou chuť.

(Jednání přerušeno ve 13.11 hodin.)

(Jednání pokračovalo v 14.41 hodin.)

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, dobré odpoledne. Poprosím o klid v sále, budeme pokračovat.

Než otevřu další body, přečtu vám některé omluvenky. Pan poslanec Julius Špičák se nám omlouvá od 12.00 do 13.30 z osobních důvodů. Pan poslanec Pavel Kováčik se nám omlouvá z odpolední části jednání z pracovních důvodů, pan poslanec Jan Birke se nám z pracovních důvodů omlouvá od 15 hodin a pan poslanec Pavel Staněk se nám omlouvá mezi 15. a 20. hodinou z rodinných důvodů. Děkuji.

Nyní nás dle schváleného pořadu čeká další, druhý bod.

2.

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 167/ - první čtení

Z pověření vlády předložený návrh uvede ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová. Prosím ujměte se slova.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová: Hezké odpoledne, vážený pane předsedající, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci. Cílem tohoto vládního návrhu zákona, který předložila ještě má předchůdkyně paní ministryně Němcová, je zmírnění značného nárůstu výše platových základů představitelů státní moci, který je zapříčiněn nejen průběžným růstem průměrné mzdy v nepodnikatelské sféře, ale také postupným zvyšováním násobku průměrné mzdy používaného za účelem stanovení platové základny představitelů státní moci na základě příslušného speciálního ustanovení zákona č. 236/1995 Sb. Podle současné právní úpravy obsažené v citovaném zákoně by totiž od 1. ledna 2019 mělo dojít k mimořádnému skokovému navýšení násobku platové základny představitelů státní moci, a to na 2,75násobku průměrné mzdy v nepodnikatelské sféře.

Jak jistě víte, návrh novely zákona stabilizuje do budoucna výši násobku pro výpočet platové základny představitelů státní moci na hodnotě 2,5, která je platná pro kalendářní rok 2018. V návaznosti na výklad Nejvyššího soudu se také upřesňuje, že pro účely výpočtu platových základen se má použít údaj o průměrné nominální měsíční mzdě na přepočtené počty zaměstnanců v nepodnikatelské sféře, nikoliv o průměrné nominální měsíční mzdě fyzických osob v nepodnikatelské sféře. Jedná se pouze o formální změnu. V praxi je údaj o průměrné mzdě na přepočtené počty zaměstnanců již používán.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já také děkuji za uvedení. A nyní prosím, aby se slova ujal zpravodaj pro první čtení pan poslanec Jan Volný.

Poslanec Jan Volný: Všechny vás srdečně zdravím, kolegyně, kolegové, pane předsedající. Myslím si, že to nebudu zvlášť protahovat. Myslím si, že bylo řečeno vše paní ministryni. Má to v podstatě v podtextu tu myšlenku, že pokud se zvyšují platy o 10 % všem pracovníkům ve státní správě, bylo by namísto, aby i poslanci, respektive ústavní činitelé, měli to tempo zachováno. Bylo by dobře, kdyby to dostalo nějaký trend a nějaký automat. Myslím si, že i tento návrh menšinové vlády toto obsahuje. Takže si myslím, že víc k tomu nemusím říkat. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já také děkuji za úvodní slovo a otevírám obecnou rozpravu, do které v tuto chvíli... Tak nejdřív pan předseda Okamura.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, tak jak už jsem říkal dopoledne, tak my jako poslanci SPD jsme před velmi komplikovanou situací. Protože na návrh Pirátů se dostal na program návrh hnutí ANO, že se platy ústavních činitelů, to znamená politiků, mají zvýšit cca o 10 %. Když tento návrh tady Sněmovna nepodpoří, tak se zdvihnou platy politiků o 20 %. A náš návrh zákona, to znamená SPD, který jsme tady v minulém volebním období u tohoto stejného zákona předložili, aby se zamrazily platy politiků, což je politika SPD, tak byl zamítnut většinou hlasů stran, které tady dneska jsou. Takže v podstatě to je tedy opravdu situace, kdy kromě nás jako SPD všichni ostatní navrhuji zvýšení platů politiků. Piráti prosadili s ANO, že to bude o 10 %, s čím my taky nesouhlasíme. Ano, je to tak, to je potřeba si říci. Piráti nenavrhují zamrazení, to není pravda. Vy navrhuje o 10 %. Vždyť to všichni vidíme, je to cca o 10 %. Jinak to bude o 20 %.

A teď mi dovoluji krátký exkurz, jak k tomu vlastně došlo. Došlo k tomu před cca čtyřmi lety v minulém volebním období, kdy tady přišly strany tehdejší vládní koalice, bylo to hnutí ANO, ČSSD a KDU-ČSL, s novelou zákona o platech ústavních činitelů. Já si na to velice dobře pamatuji. Přišly právě s tímto kvociemem a s tímto návrhem tyto tři strany, z kterého vyplývá, že teď od 1. 1. 2018 by se ty platy ústavních činitelů, respektive politiků, měly zvyšovat až o 20 %. My jsme před těmi čtyřmi lety u tohoto stejného zákona říkali, že s tím nesouhlasíme. Ale znovu je

potřeba zrekapitulovat, kdo tenkrát jak hlasoval. Pro zvýšení platů politiků – to znamená, teď by to bylo od 1. 1. 2018 o 20 %, o astronomických 20 % – tehdy hlasovali poslanci hnutí ANO, ČSSD, KDU-ČSL, TOP 09 a ODS. Teď nevím, jak tenkrát hlasovala KSČM. A jediní i s pozměňovacím návrhem k tomuto zákonu právě na to zamrazení na celé volební období, to znamená, aby bylo zvýšení nula – tak jsme byli tenkrát my a já konkrétně jsem to od tohoto stolku navrhl a hlasovalo se o tom.

Vy, ty stejné strany teď, kvůli vám to tady hlasujeme znovu, protože jste si uvědomili, že ten váš návrh je vlastně asociální, že je vlastně špatný, a teď to tady předkládáte, ovšem opět ve špatné verzi, protože si opět přidáváte 10 % cirká. A to mě teda překvapuje, že to podporují i třeba Piráti, kteří mediálně, kdybych si přečetl média, tak by mi z toho vyplynulo, že chtějí zamrazení. Ale oni nechtějí zamrazení. Oni chtějí, aby prošel ten návrh o 10 %. A pro mě je to prašť jako uhoď. O 10, nebo o 20.

Co s tím tedy? Náš návrh na zamrazení, jak jsem říkal, jste nám zamítli. Takže pochopitelně my jako SPD budeme bojovat a budeme hlasovat samozřejmě pro tu verzi, aby se navyšovalo co nejméně. Respektive aby prošla ta verze, kde se tedy navyšuje co nejméně, protože jsme tady osamoceni v tom návrhu na to zamrazení. A znovu říkám, že to je tedy opravdu nepřijemná situace. Já tedy doufám, že získáme podporu v Poslanecké sněmovně, ale evidentně to tak nevypadá, což poznáme na tomto hlasování, které za chvíli bude. Kdo tedy, vlastně jestli tady vůbec vůle na to zamrazení platů politiků vůbec je. Takže děkuji, a to je tedy, řekl bych velice zapeklitá situace pro nás. A samozřejmě budeme hlasovat tak, aby k tomu – ještě jednou zopakují – to snížení bylo úplně, úplně minimální z toho, co tady ostatní strany jsou schopny prohlasovat. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. A poprosím s faktickou poznámkou pana poslance Ferjenčíka a připraví se pan předseda Bartoš.

Poslanec Mikuláš Ferjenčík: Děkuji za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych chtěl upozornit prostřednictvím pana předsedajícího i pana kolegu Okamuru, že my jednáme o propuštění toho zákona do dalšího čtení. To znamená, tady se nehlasuje o finálním znění toho zákona, ale o tom, jestli se jím tato Sněmovna bude zabývat, nebo nebude. Myslím, že by se jím zabývat samozřejmě měla. My jsme se o to snažili několikrát už před prázdninami. Konečně se to podařilo. Tak já věřím, že dneska úspěšně to dostaneme do dalšího čtení.

Současně si dovoluji navrhnout zkrácení lhůty na třicet dnů, abychom to stihli ještě do konce roku. To by byla velká škoda, kdyby se to nestihlo.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já děkuji. A nyní prosím pana předsedu Bartoše do rozpravy. Připraví se pan poslanec Benda.

Poslanec Ivan Bartoš: Dobré odpoledne, vážené kolegyně, vážení kolegové. Já jsem původně také chtěl reagovat na pana předsedu Okamuru, nicméně kolega Ferjenčík již řekl vše.

Tady nebyla moc vůle se o tomto vládním návrhu bavit, ačkoliv byl na programu předchozích jednání. Já jsem proto rád, že se nám podařilo tento bod dneska zařadit. Je-li to také kvůli tomu, že máme třeba za rohem komunální volby, a ono to vlastně je i najednou jako PR pozitivní, to se o tom můžeme bavit, můžeme i spekulovat. Nicméně je to jedno. V tuto chvíli my jsme pro to, aby se tento návrh projednal. Bavíme se i o nějaké reálné úspoře, když ten vládní návrh projde, v rádech několika desítek milionů. Je to takové hezké gesto vůči tomu, a to tady správně zaznělo od pana zpravodaje a já za to děkuji, bavíme se o růstu platů ve státní sféře a je prostě i neetické z pohledu poslanců nějakým způsobem blokovat to, že by najednou to mělo naskočit poslancům o 20 procent. V podstatě pojďme se držet toho, co bylo ve vládním návrhu, a pusťme tento návrh do dalšího čtení a bavme se i o tom, zda je možné zkrátit tu dobu, jak zde navrhoval můj předřečník kolega Ferjenčík.

Já ještě jednou děkuji, že jste ráno, když jsme hlasovali o programu jednání této schůze, tento bod na schůzi zařadili a konečně se jím můžeme zabývat. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já také děkuji. A nyní prosím pana poslance Bendu. Prosím, je to vaše.

Poslanec Marek Benda: Vážený pane místopředsedo, vážená paní ministryně, vážený pane ministře, vážené dámy, vážení pánové, asi nikoho nepřekvapí, když vystoupím a řeknu, že ten návrh je špatně, chybně, že by měl být zamítnut a že je naprosto zbytečným populismem v této Sněmovně se bičovat a hlasovat pro takového návrhy.

Chápu, že Pirátům docházejí témata věčná a že potřebují... a dělali to mnozí před vámi. Dělali to Zelení přesně se stejnou tezí, dělali to Věci veřejné přesně se stejnou tezí. Podívejte se, kde skončili. Takže vám doporučuji, zkuste jiná témata než tuto hloupost.

Pani ministryně sice předložila návrh, který zřejmě předseda vlády rozkázal, že musí být předložen. Přesto tvrdím, že v něm není žádná smysluplná důvodová zpráva. Ani v tom návrhu, ani ve vystoupení. Pan zpravodaj řekne, všechno bylo vyčerpávajícím způsobem řečeno. No, nebylo řečeno vůbec nic. Tady před dvaceti dvěma, dvaceti třemi lety v roce 1995 byly nějakým způsobem nastaveny platy ústavních činitelů, soudců, nejvyšších představitelů výkonné moci, nejvyšších představitelů kontrolních orgánů, NKÚ a dalších, Ústavního soudu a poslanců a senátorů. Vycházelo se tehdy z koeficientu 3,0 mzdy v podnikatelské sféře. A jestli někdo má pocit, že má příliš vysoký plat nebo že jsou nějaké náhrady špatně, ať prosím navrhne snížení toho platu nebo snížení těch náhrad, že to nemá být takový nebo onaký koeficient.

Ale co pokládám za naprostý nesmysl je tato snaha odpoutat od sebe soudce a státní zástupce, kde státní zástupci jsou podle zákona o platu státního zástupce placeni

ve stejném režimu. Ti mají tři, protože si to vymohli u Ústavního soudu, a na zbytek těch mocí budeme šetřit. Budeme šetřit, protože to je populární a protože o tom hlasujeme my sami, takže my přeci si nikdy nemůžeme hlasovat pro to, abychom si zvýšili platy. Chápeme tento naprostý nesmysl? Mimořádně soudců jsou necelé 3 tisíce, státních zástupců asi 1 400. Ústavních činitelů placených podle tohoto zákona je něco kolem 340. Čili kdybychom chtěli jít cestou nějaké smysluplné úspory, o které tady mluvil pan předseda Bartoš, tak bychom samozřejmě museli říct: týká se to všech ústavních činitelů placených podle tohoto návrhu zákona. Ne. Dáme tady nesmyslný populistický výkřik, který řekne, nesmí to být 2,75, bude to 2,5. Já bych čekal, že ministryně aspoň to nějak zdůvodní. Aspoň přijde a řekne, víte, ona ta výkonná a zákonodárna moc je o těch 15 % nebo kolik to vychází, 20 % horší než ta moc justiční, tak navrhuji, aby měla koeficient 2,5 a ne 3. Ale udělat takovýhle krok, vždyť to je úplně srandovně.

Já vím, že ta chyba začala kdysi v minulosti, a tím trochu navazují na to, co říkal pan místopředseda Okamura. Největší nesmysl je samozřejmě zmrazování, protože to pak vede k takovýmhle chybám. Byli jsme na 3,0, pak se to slavnostně zamrazilo a od té doby se to zoufale pomalinku rozmrazuje, protože jsme zjistili, že po pěti letech jsme najednou na 2,25. A pak se postupně stoupá, že to je 2,35, 2,45, 2,55. Teď se řeklo, že od 2018 bude konečné číslo 2,75. Ještě zůstáváme pod těmi soudci a státními zástupci. Přesto se zase objeví pokřik – politici si zvyšují platy, což mimořádně není pravda, protože to je zákon, který platí. Kdyby do něj politici nesašli, tak je to automat. Ten automat, po kterém se tak často volá, a neřešíme tady při každé krizi, při každé potřebě se před komunálními volbami předvést, co uděláme s platy ústavních činitelů.

Já bych řekl, že tento zákon by měl patřit k těm zákonům, které jsou nedotknutelné pro poslance. Nesahejte na něj, nechte ho být a nechte to fungovat, a ne že se pokaždé tady budeme nešťastně takhle na podzim bičovat sami sebe. Nic to nepřinese. Buďte si jisti, že to nepřinese nic kromě několika pochvalných článků v některých médiích, ale žádný voličský hlas vám to nikdy nepřinese. Nikomu, nikomu z vás.

Já bych se klonil k tomu, abychom tento návrh zákona vrátili vládě k přepracování. Jestli chce vláda nějakým způsobem jinak pojmout a navrhnout pojetí platů ústavních činitelů, já jsem na to připraven, pojďme se o tom bavit a diskutovat. Ale samotné zmrazení na 2,5, když soudci mají a státní zástupci mají 3, mi nedává vůbec žádnou smysl jiný, než že říkáme: no asi ta zákonodárna výkonná moc jsou nějak méně schopní anebo možná zbabělejší. Pokud bychom ten návrh na vrácení v této Sněmovně nepřijali, navrhuji, abychom právě z důvodů vazeb ústavních činitelů na sebe navzájem ten návrh zákona přikázali i ústavněprávnímu výboru.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Jenom se zeptám: zazněl na začátku projevu návrh na zamítnutí také nebo na vrácení?

Poslanec Marek Benda: Ne. Zazněl na konci projevu návrh na navrácení vláde k přepracování. Ano.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Prosím dalšího řečníka, jímž bude s faktickou poznámkou pan předseda Bartoš. Připraví se pan poslanec Michálek.

Poslanec Ivan Bartoš: Já bych jenom krátce reagoval, vážené kolegyně, vážení kolegové, prostřednictvím pana předsedajícího na pana Bendu, který je jinak korektní. Tak buď ten návrh je vládní, anebo to je populistický návrh Pirátů, podobně jako Zelených, a nemůžete v jedné větě tvrdit, že to je nějaký náš populistický návrh, a pak říkat, že vlastně to je vládní návrh.

My jsme chtěli tento návrh projednat. To je krok, který Piráti udělali. Ta otázka je otázka etická. My se držíme hesla lead by example. A když se hádáme o tom, jestli mají být 10, nebo 15 %, tak si myslím, že ty platy, třeba pro mě není nějaký závažný poslanecký plat vůči mé praxi v oboru, ale prostě je to i dobré gesto vůči zaměstnancům, o jejich platu státní správy, o jejichž platech se bavíme.

A trochu bych prosil shovívavosti k nové paní ministryni, protože ona zde představovala návrh, který podědila, a my všichni dobře víme i z vyjádření médií, že pan předseda Hamáček je proti tomuto návrhu, takže ona tady musela ze solidarity prezentovat návrh, který nepochází z pera ČSSD. Tak jen trochu shovívavosti, když je to ten první den ve službě. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Také děkuji a nyní prosím s faktickou poznámkou pana poslance Michálka.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, mě tady v projevu pana předřečníka, předsedy ústavněprávního výboru Bandy, trochu zaniklo to, proč to tady řešíme. Řešíme to tady proto, že předchozí politická reprezentace připravila nějaké skokové navýšení koeficientu, kterým se násobí ten plat, takže teď tady máme novou politickou reprezentaci, která vzešla z voleb, a máme tady ekonomickou situaci, ve které platy rostou, a ten růst už je promítnutý v tom, že se podle toho navyšuje ten základ, protože ten se odvíjí od růstu v nepodnikatelském sektoru, takže jeden růst už tam je, a když se na to takhle díváme, tak nevidíme vůbec žádný důvod, proč by tam měl být ještě dodatečný růst dalších 10 %.

V těch třech variantách, které tady jsou, je mezi zamrazením, což je nesmysl, protože proč by měli mít politici zamrazené platy, když platy rostou teď nejrychleji za posledních asi osm let, a ten druhý extrém je, že bychom si je nějak dodatečně navyšovali, tak my říkáme: pojďme zlatou střední cestou, ať se to odvíjí od možnosti ekonomiky, ať to není podle úředníků, ale ať je to podle tržního hospodářství. Takže to budeme navrhovat i při projednání tohoto návrhu.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji za dodržení času a v tuto chvíli se hlásí ještě pan poslanec Benda s faktickou poznámkou. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Marek Benda: Já nevím, jestli mě pan kolega Michálek pozorně poslouchal, prostřednictvím pana předsedajícího možná, a jestli si četl důvodovou zprávu. Skutečnost je taková, že jsme v minulém volebním období stanovili, jakým způsobem dojde k odmrazování – ne navyšování, odmrazování platů ústavních činitelů. Od 1. ledna 2015 2,25, od 1. ledna 2016 2,35, od 1. ledna 2017 2,45, od 1. ledna 2018 2,5násobek a do příštího volebního období jsme vložili, že od 1. ledna 2019 by to mělo být 2,75. Vracíme se k tomu, co mělo být, a i tak jsme šli cestou, že se o těch 0,25 proti ostatním profesím placeným podle tohoto zákona snížilo. A teď říkáme, a bez jakéhokoliv zdůvodnění, číslo 2,5 je lepší, protože se stydíme před veřejností, za co jsme placeni. Já se před veřejností nestydím, za co jsem placen, myslím, že svou práci odvádím, a jenom prosím, ať mi někdo, kdo to prosazuje, zdůvodní, proč justice má mít koeficient 3 a ostatní moci 2,5.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji za dodržení času a prosím s faktickou poznámkou ještě pana poslance Ferjenčíka. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Mikuláš Ferjenčík: Děkuji za slovo. Já se pokusím zodpovědět tu otázku mého předřečníka. Tady se bavíme o tom, jaké budou platy politiků. Mně je upřímně docela jedno, kolik berou soudci, když projednáváme zákon o platech politiků, a tady poslanci berou cca 95 000 Kč čistého, každý z nás. Taková je realita v této zemi, je to velice dobrý plat a absolutně nevidím důvod, proč by ten plat měl růst o 20 %. A já, když přijdu k nám do Choltic do hospody, tak chci, abych mohl se tam podívat štamgastům do očí a říct, že nejsem taky takovej zmrď, kterej si přidá 20 % (nesouhlasné mručení v sále), když s tím mohl něco udělat, ale že prostě v souladu s tím, jak rostou ostatní platy v ekonomice, tak jsem se pokusil, aby ten růst byl aspoň trochu přiměřený. – Omlouvám se za sprosté slovo.

Každopádně to zdůvodnění je velice jednoduché. Nárůst platů politiků o 20 % je v současné situaci naprosto neadekvátní, není ničím podložený. A to, že pan Benda prostě před pěti lety hlasoval o nějakém zákoně, kterým se řeklo, že se to v budoucnosti navýší, to je mi upřímně jedno. Já jsem teď postavený do situace, že můj plat stoupne o 20 %, já s tím nesouhlasím. Myslím si, že 95 000 čistého je dost, zvláště když to stoupne příští rok o platy ve státní sféře. Takže z toho důvodu my podporujeme ten vládní návrh. Děkuje se za to, že ho vláda předložila, abychom se sami nemuseli stydět. Díky.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Také děkuji. Prosím s faktickou poznámkou pana poslance Plízaka, připraví se pan poslanec Válek. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Pavel Plízák: Děkuji, pane předsedající. Můj předřečník nás stáhl na úroveň té restaurace, do které zřejmě chodí. A já pro něj mám jednu radu: jestli

nechce vypadat v té restauraci jako to, za co se málem zde označil, po každé návštěvě, při každé návštěvě můžete hostit celou restauraci, já myslím, že tam budete vítán, panáky budou lítat a vy budete mít dobré svědomí. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Také děkuji a prosím pana poslance Válka.

Poslanec Vlastimil Válek: Dámy a pánové, mne ve snu nenapadlo, že budu vystupovat tady k tomuto bodu, ale musím, protože v srpnu si vždycky čtu knížky od Mňáčka a od Pavla Kohouta a od dalších spisovatelů a teď jsem si četl Jak chutná moc. Já jsem tady, ústy pana předsedajícího pane kolego Ferjenčíku, viděl vystoupení komunistických funkcionářů v období kultu osobnosti, kdy se bili v prsa, trhali si varlata a házeli je do davu, aby se jaksi dostatečně ponížili před dělnickou třídou. (Smích napříč sálem.) Tak já tedy, klobouk dolů. Klobouk dolů. (Potlesk napříč sálem.)

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Chtěl bych všechny poslance vyzvat, abychom se snažili tu diskusi udržet civilní, a prosím pana poslance Bendu. Připraví se paní poslankyně Němcová s faktickou poznámkou.

Poslanec Marek Benda: Vážený pane místopředsedo, vážené dámy, vážení pánové, tak za prvé k panu místopředsedovi, předsedajícímu této schůze. Chceme-li udržet diskusi civilní, pak musíte i svého stranického kolegu napomenout, pokud použije slovo, které tady použil a které myslím na půdu Poslanecké sněmovny v žádném případě nepatří. (Potlesk napříč sálem.)

A druhá poznámka k panu kolegovi Ferjenčíkovi prostřednictvím pana předsedajícího. No, že se bavím o soudcích, není úplně náhodou, když jsou v té samé větě. Ta věta v zákoně o platech, dosavadní, říká: Platová základna činí od 1. ledna do 31. prosince kalendářního roku 2,75násobek a pro soudce 3násobek průměrné nominální mzdy. A teď se navrhuje, aby se to snížilo na 2,5násobek. Bez jakéhokoliv zdůvodnění. Pak se nedivte, že mluvím o soudcích, když jsou v té samé větě.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já velice děkuji. A tady byly nějaké změny, takže prosím pana poslance Ferjenčíka a připraví se paní poslankyně Němcová s faktickou poznámkou.

Poslanec Mikuláš Ferjenčík: Děkuji za slovo. Já se ještě jednou omlouvám za to sprosté slovo, nechal jsem se unést. A chtěl bych ke kolegovi Váلكovi prostřednictvím pana předsedajícího. Tady se skutečně nebavíme o nějakém sebetryznění, ale o tom, že nám stoupnou platy ne o 20, ale o 10 %.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já děkuji a prosím paní poslankyni Němcovou s faktickou poznámkou.

Poslankyně Miroslava Němcová: Děkuji, vážený pane místopředsedo. Já mám pouze dvě věty, které se vztahují jako faktická poznámka k tomu, co jsme slyšeli. Po věcné stránce podporuji ve všem slova pana poslance Marka Bendy. Po formální stránce mám vážnou výhradu k tomu, jak vy řídíte průběh schůze ve chvíli, kdy musíte dohlédnout na to, aby měla nějakou úroveň. Vyhrazuji se proti vašemu způsobu řízení schůze. Žádám vás, abyste se v případě, kdy nechcete jednat nestranně a chcete krýt své kolegy ze své vlastní strany, pro tuto část schůze nechal napříště vystřídat. (Potlesk poslanců ODS, TOP 09, ANO.)

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já děkuji a prosím pana poslance Michálka s faktickou poznámkou.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, mě samozřejmě taky mrzí to, k čemu došlo, nicméně byl bych rád, abychom se teď vrátili k věcnému projednání návrhu zákona a k té zprávě.

Jenom jsem chtěl doplnit, abychom měli základní fakta. Pan předseda ústavněprávního výboru Benda zde trošku žongloval s koeficienty a mluvil o tom, že soudci mají koeficient 3, poslanci 2,5. To je samozřejmě pravda. Nicméně je potřeba říct, že ten zákon je plný koeficientů. Takže nastupující soudce má ještě redukční koeficient 0,88 a 0,88 krát 3 je 2,64. Takže soudce nastupující na okresní soud má koeficient 2,64. Poslanec má naopak zvyšující koeficient 1,08, takže 2,5 krát 1,08 je 2,7. Takže má víc nastupující poslanec než nastupující soudce. Tolik k tomu vyrovnání moci v našem ústavním systému. To si myslím, že bychom si měli uvědomit.

A ještě jedna krátká poznámka, spíš takový napůl vtip. Podle § 28 se koeficient soudce zvyšuje podle toho, kolik odsloužil v soudnictví let. Možná by pan kolega Benda chtěl navrhnout tento systém i pro Poslaneckou sněmovnu. (Smích.)

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Prosím obraťte se na ostatní řečníky mým prostřednictvím. A já v tuto chvíli nemám žádné faktické poznámky ani žádné přihlášky do rozpravy, nevidím ani nikoho, že by se hlásil z místa, takže rozpravu končím.

A chtěl bych se zeptat, jestli je zájem o závěrečná slova od navrhovatele nebo od pana zpravodaje, který opouští stůl (poslanec Volný jde pouze ke své lavici pro hlasovací kartu). Předpokládám, že ne.

Tedy se přesuneme k hlasování o návrzích. Byl předložen návrh na vrácení předloženého návrhu navrhovateli k dopracování. Takže já svolám kolegy do sálu. Slyším žádost o odhlášení, takže vás odhlásím, prosím, přihlaste se znovu svými kartami.

Pro příchozí zopakují, o čem budeme hlasovat. Budeme hlasovat o vrácení předloženého návrhu navrhovateli k dopracování.

Já zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti? Děkuji.

V hlasování číslo 9 bylo přihlášeno 149 poslanců, pro bylo 44, proti 39. Návrh nebyl přijat, resp. byl zamítnut.

Takže nyní se budeme zabývat návrhem na přikázání výborům k projednání. Nejprve rozhodneme o přikázání garančnímu výboru. Pokud jsem dobře zaznamenal, tak ústavněprávní výbor byl navrhován jako další výbor.

Organizační výbor navrhl přikázat předložený návrh k projednání rozpočtovému výboru jako garančnímu. Navrhuje někdo přikázání jinému výboru jako garančnímu? Není tomu tak. V tom případě přistoupíme k hlasování.

Já se ptám, kdo souhlasí s tím, aby předložený návrh byl přikázán k projednání rozpočtovému výboru jako výboru garančnímu, a zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti? Já vám děkuji.

V hlasování číslo 10 bylo přihlášeno 153 poslanců, pro 149, proti nikdo. Návrh byl tedy přijat.

Organizační výbor nenavrhl přikázat tento návrh dalšímu výboru k projednání. Já jsem ovšem zaznamenal návrh na to přikázat návrh ústavněprávnímu výboru jako dalšímu výboru. Má někdo jiný návrh na další výbor? Není tomu tak.

V tom případě zahajuji hlasování o přikázání ústavněprávnímu výboru jako dalšímu výboru. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování číslo 11 bylo přihlášeno 156 poslanců, pro 140, proti 8. Návrh byl přijat. Já tedy konstatuji, že návrh jsme také přikázali ústavně právnímu výboru jako dalšímu výboru.

V rozpravě zazněl návrh na zkrácení lhůty pro projednávání ve výborech o 30 dnů na 30 dnů. Já se ptám, jestli má někdo jiné návrhy. Není tomu tak.

V tom případě zahajuji hlasování o zkrácení lhůty. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V tomto hlasování číslo 12 bylo přihlášeno 157 poslanců, pro 39, proti 43. Návrh nebyl přijat.

Takže konstatuji, že jsme ukončili první čtení tohoto návrhu a setkáme se nad ním znovu ve druhém čtení. Já vám děkuji, děkuji též zpravodajům a navrhovatelům.

Na dnešní schůzi jsme ještě zařadili bod číslo

3.

Uctění památky obětí k 50. výročí invaze a okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy v roce 1968

Tento bod otevírám. Prosím, aby se slova ujal navrhovatel tohoto bodu poslanec Jan Bartošek, který se, bude-li souhlasit, stane zároveň i jeho zpravodajem. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jan Bartošek: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vzhledem k tomu, že jsme si včera připomněli 50 let invaze vojsk Varšavského paktu na území České republiky, tak je potřeba jasně deklarovat, jakým způsobem se s tím vypořádáme. Jasně říct, že vtrhnutí vojsk Varšavské smlouvy na území Československa v srpnu 1968 bylo invazí a následnou okupací, a je potřeba, aby usnesení, které bude navrženo, bylo jasným vzkazem veřejnosti, jasným vzkazem lidem, ale i ostatním státům včetně Ruska, že neakceptujeme komentáře, které v poslední době zaznívají, a to komentáře, které relativizují události 21. srpna, při nichž v důsledku okupace v roce 1968 zemřelo 137 lidí. Do těchto komentářů se pouštějí nejen mnohé proruské servery, ale také někteří čeští politici, většinou z řad KSČM. Například včera jsme byli účastní toho, že se pan poslanec Grospič prostřednictvím pana předsedajícího bránil tomu, abychom používali pro invazi slovo okupace. Takovýmto chováním však politici připouštějí, že o událostech srpna 1968 máme pochybovat, připouštějí překrucování historických událostí.

Je potřeba jasně říct, že v noci z 20. na 21. srpna došlo k agresivní invazi vojsk Varšavské smlouvy. Byla to invaze v rozporu s mezinárodním právem, po které následovalo období okupace.

Mohli bychom si říct, kde si komunistická strana připomněla oběti okupace, ale tady asi není potřeba se ptát, protože si včera okupaci poměrně intenzivně připomněli u sochy Koněva. To si myslím, že je ta odpověď.

Proto navrhujeme, aby se Poslanecká sněmovna dnes usnesla na tom, že není dobré dávat prostor dezinterpretacím, relativizováním této pro historii Československa a České republiky tragické události. Je potřeba vyslat jasný vzkaz, a ne zjemňovat nebo omlouvat něco, co žádnou omluvu nezaslouží. Téměř třicet let se snažíme vzpamatovat z toho, jaké rány nám totalita uštědřila. Pokračujeme v tom a vážme si svobody, kterou máme a kterou jsme po roce 1968 na dvacet let naprosto ztratili. Neříkejme, že to bylo jinak. Byla to invaze, byla to agrese vůči Československu.

Je důležité, abychom na tyto události nezapomněli. A musíme si je připomínat nejenom kvůli minulosti, kterou máme za sebou a kterou již dnes nezměníme, ale především kvůli naší budoucnosti, abychom si připomínali, co se odehrálo v České republice, aby se naše minulost neopakovala a aby naše děti mohly žít v demokracii a ve svobodě. Je potřeba si uvědomit, že důsledky roku 1968 se promítly do toho, že řada lidí byla přinucena k emigraci. Důsledky roku 1968 zničily obrovské množství lidských životů, osudů. Nastaly prověrky, nastalo vyhazování z práce, ze škol. Je potřeba jasně říct, že odmítáme manipulovat s historií a naopak ji chceme nazvat pravými jmény. Událostí v roce 1968 byla agrese okupačních vojsk.

V podrobné rozpravě přečtu návrh usnesení, ale přečtu ho už dopředu. Návrh usnesení bude znít: "Poslanecká sněmovna deklaruje, že vtrhnutí vojsk pěti států Varšavské smlouvy v srpnu 1968 do Československa bylo aktem invaze a následné okupace a bylo v rozporu s mezinárodním právem."

Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Také děkuji. Prosim, abyste potom návrh usnesení doručil mně jako předsedajícímu.

A sešla se nám tady sbírka omluvenek. Omlouvá se nám pan poslanec Vácha mezi 15. a 19. hodinou ze zdravotních důvodů. Omlouvá se nám paní poslankyně Levová od 15 hodin do konce jednacího dne z pracovních důvodů. Omlouvá se nám pan poslanec Julius Špičák do konce jednacího dne z pracovních důvodů. Omlouvá se nám pan poslanec Lukáš Černohorský z celého dne z rodinných důvodů. Omlouvá se nám pan poslanec Ivo Vondrák mezi 16.45 a 19.00 z důvodu jednání ve volebním kraji. Omlouvá se nám pan poslanec Patrik Nacher mezi 14. a 22. hodinou z důvodu jednání. Děkuji.

A nyní zahajuji všeobecnou rozpravu, do které nemám písemné přihlášky, nicméně přihlásil se mi z místa pan poslanec Valenta. Prosim, pane poslanče.

Poslanec Jiří Valenta: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Dámy a pánové, chtěl bych z tohoto místa ve velké krátkosti – možná by mi na to stačila technická poznámka, ale nechci, abych byl přerušován – bych chtěl reagovat a zdůvodnit, proč jsem se zdržel při hlasování o návrhu zařazení tohoto bodu, protože víceméně s principem toho bodu souhlasím, ale některé věci mě v této souvislosti znepokojují.

Vůbec nejsem proti tady debatovat o tom, že invaze vojsk Varšavské smlouvy byla proti principům mezinárodního práva a v konečném důsledku poškodila celý socialismus, a to jako myšlenkový rámeček. I moje rodina měla s odsudky zmíněné invaze dlouhodobé politické problémy a například moje matka, která byla tehdy členkou KSČ, od té doby již členkou strany nebyla.

Ovšem to, co mi vadí, že právě s tímto návrhem přicházejí lidovci, jejichž představitelé dnes otevřeně podporují Sudetoněmecký landsmanšaft, který spoluvytváří mimo jiné i protičeský spolek Witikobund, tedy organizace založená sudetoněmeckými nacisty v roce 1948. Jmenovitě lze uvést předsedu KDU-ČSL Bělobrádka či bývalého ministra kultury Hermana, taktéž lidoveckého protagonistu a našťáště v současné době již neúspěšného kandidáta do Sněmovny.

Ještě pro vaši bližší informaci, dámy a pánové, mezi zakládajícími členy obskurního společenství, jako je zmíněný Witikobund, a nyní cituji z otevřených zdrojů, byli například: Walter Brand – vedoucí úřadu Konrada Henleina, organizátor Sudetendeutsches Freikorps a Hauptsturmführer SA, ten byl předsedou Witikobundu v letech 1950 – 1952; Frank Seiboth – Hauptsturmführer SS, předsedou Witikobundu v letech 1953 – 1955. A dále například také Heinz Lange – člen NSDAP, příslušník tankové divize SS Das Reich, která má na svědomí mnoho válečných zločinů, a ten byl – a teď poslouchejte, dámy a pánové – předsedou Witikobundu v letech 1959 až do roku 1983. A mnozí další a další váleční zločinci. A s jejich přímými pokračovateli stojí dnes kolegové z KDU-ČSL názorově prakticky v jedné, a tento svůj přístup považují dokonce za akt jakéhosi mezinárodního usmíření.

Co jsem tím chtěl ale obecně říci? Že jakýkoli politický subjekt, který má sám máslo na hlavě a sám v podstatě omlouvá německou okupaci Československa v období druhé světové války a přepisuje takto novodobé dějiny a přitom se v jiném ohledu staví za neohroženého ochránce našeho národního celku, navíc ještě toho,

kteřý sám napomáhal v 90. letech demontovat na dva menší celky a odjinud lépe ovladatelné, je pro mne a každého rozumně smýšlejícího, uvažujícího člověka nedůvěryhodný.

Suma sumárum, a znova opakují, návrh k diskusi o této problematice je zcela legitimní, ovšem nemůže přicházet z dílny KDU-ČSL a některých jiných. Takto ji bohužel osobně musím považovat za pokrytecký, jako předvolebně načasovanou agitku a v neposlední řadě za zcela nesmyslně rusofobní a také odvádějící pozornost od problémů jiných, trápících občany této země dnes nesporně více, a to z toho důvodu, že do stejné řeky prostě již znovu vstoupit nelze. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Také děkuji. A teď se mi s přednostním... Zeptám se pana zpravodaje, jestli to přihlášení byla faktická poznámka, nebo vystoupení. (Poslanec Bartošek: Řádná.) Tak v tom případě pan poslanec Luzar.

Poslanec Leo Luzar: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, dovoluji mi, abych zde citoval náš web strany www.kscm.cz, na který se mnoho našich představitelů odvolává, když hovoří o srpnu 1968. Již před dvaceti lety při kulatém výročí – také kulatém výročí – této události Komunistická strana Čech a Moravy zaujala svými orgány stanovisko. My se na něj odvoláváme, opakujeme ho. Málodko z vás si ale našel ten čas, aby si ho přečetl, aby věděl, jaké to je stanovisko. A neustále každý rok jsme konfrontováni s těmi snahami nás coby KSČM posunout do té role zodpovědných za to, co se v roce 1968 dělo a stalo. Dovolte mi tedy, abych citoval to naše stanovisko, abyste si udělali obrázek, co jsme před dvaceti lety schválili, co naše orgány schválily a podle čeho posuzujeme rok 1968.

"Datum 21. 8. 1968 je součástí československé, ale i evropské historie, kterou nelze vytrhnout z celkových souvislostí. Neblahé události srpna 1968 v Československu byly spojeny s působením řady sil. Byly poznamenány především tehdejšími blokovanými rozdělení Evropy i světa. Výrazná část členů a představitelů KSČ s podporou většiny společnosti usilovala v předchozím období o překonání společenských nedostatků a chyb minulosti, o nastartování nového ekonomického rozvoje a širokou demokratizaci společnosti. Většina společnosti si přála lepší, efektivnější socialismus. Komunistická strana měla tehdy v ČSSR důvěru většiny občanů, danou především relativně nejstabilnější sociální i ekonomickou úrovní ve srovnání s ostatními státy Varšavské smlouvy. Některá uskupení v ČSSR sice i tehdy skutečně usilovala o převrat a změnu společenského systému, nikoliv o demokratizaci socialismu, ale neměla širokou podporu občanů ČSSR.

V kontextu blokovaného rozdělení Evropy měl násilný zásah vojsk Varšavské smlouvy, provedený ostatně za tichého souhlasu Spojených států amerických, jeho realizátorům zaručit setrvání našeho státu v rámci takzvaného sovětského bloku. Na úspěchu výraznější demokratizace socialismu v tehdejší ČSSR nemělo zájem ani vedení Sovětského svazu, ani západní mocenská uskupení. Tento nedemokratický krok doslova šokoval většinu občanů České republiky, včetně mnoha tehdejších členů KSČ. Násilný vstup vojsk posloužil spíše ku prospěchu zemí kapitalistické orientace. Zablokoval perspektivu dalšího postupu k sociálně spravedlivější, demokratičtější

socialistické společnosti. Přispěl ke ztrátě důvěry v komunistickou stranu a spolu s prověrkami v období takzvané normalizace postavil proti KSČ i mnohé její členy, kteří se jinak zejména s jejím sociálním programem plně ztotožňovali. Řada z nich vstoupila do komunistické strany znovu po roce 1989.

Přes dočasné udržení poměrů sil a rovnováhy v mezinárodním měřítku, které respektovaly i velmoci NATO, srpnový vstup vojsk česká společnost nepřijala a jako celek se s ním neztotožnila. Stín mocenského zásahu pak hluboce ovlivnil možnosti rozvoje socialismu u nás a negativně ovlivnil i postavení levice v celé Evropě."

Toto je stanovisko, které KSČ přijala před 20 lety. A je stále platné a my se podle něho řídíme a držíme se ho. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Já také děkuji. Jako další dám slovo panu poslanci Bartoškovi. Poté mám do obecné rozpravy přihlášeného pana poslance Závčka.

Poslanec Jan Bartošek: Děkuji. Pravda, čekal jsem, kdo se za komunistickou stranu toho výpadu ujme. Základem prokremelské strategie je vždycky znevěrohodnit toho, kdo přináší ať už jakoukoliv myšlenku, a na ni zaútočit.

Pro pořádek říkám, že s Witikobundem se nikdo z KDU-ČSL nikdy nesesetkal. To je potřeba jasně říct.

My stále zastáváme názor, že chceme-li jít dopředu, tak je potřeba, aby došlo k usmíření. A k usmíření může dojít pouze na základě toho, kdy přijde žádost o odpuštění od těch, kdo byli agresivní. Je potřeba si uvědomit všechno to, co se děje v kontextu světa kolem nás. Za deset let stoupl dvojnásobek Rusů, kteří schvalují okupaci Československa v roce 1968. Těch, kteří to schvalují, je více než těch, kteří nesouhlasí. Noviny píší, že ruští vojáci čestně plnili svůj úkol, a říkají, že okupace Československa byla tehdy nezbytná. Je také třeba vnímat výsledek snah dnešního ruského vedení o rehabilitaci doby Sovětského svazu. A my odmítáme snahy o rehabilitaci politiky Leonida Brežněva, anebo dokonce i Stalina, kterou můžeme občas v Rusku vidět. Také odmítáme naskakovat na to tvrzení, že tehdy přece byla taková doba.

Musíme to vidět v kontextu mezinárodních událostí. Já říkám, že jsme samostatný národ a měli jsme právo se samostatně rozhodnout. Je také potřeba chápat tento postoj po anexi Krymu Ruskou federací, protože ani zde se nebavíme o anexi, ale ruská propaganda to nazývá jinak. Možná se taky jedná opět o spřátelenou pomoc.

Já respektuji vaše usnesení, které jste zde citoval, před dvaceti lety. Ale je potřeba si říct nedávné výroky zástupců komunistické strany. Předseda Filip říká pro list The Guardian, že Rusové za invazi v roce 1968 nemůžou, že historie je ze sta procent zfalšovaná, že nikdo nenapíše, že celá pozice je protiruská. Dále říká: nevidíme důvod se omlouvat za padesát let starou událost.

Je potřeba si uvědomit, že Varšavská smlouva nebyl svazek rovnoprávných států. To byl svazek vazalů Moskvy, kdy nebylo na výběr. Já to vnímám jako manipulaci s historií Československa, respektive České republiky. Vnímám to jako prokremelské

metody lži. Sám za sebe říkám, že je to znevažování obětí z roku 1968 a následně z roku 1969. Ale tam už je potřeba si uvědomit, že do našich lidí nestříleli ruští vojáci, ale naši milicionáři.

A snad jenom pro úplnost, abychom si uvědomili, co dneska slavíme za den: 22. 8. 1969 byl přijat onen slavný pendrekový zákon. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já také děkuji. Než pozvu další řečníky, tak tady mám jednu omluvenku. Omlouvá se nám pan předseda vlády a poslanec Andrej Babiš, který má od 15 hodin pracovní důvody.

Nyní prosím s dvěma faktickými poznámkami – nejdřív pan poslanec Benešík.

Poslanec Ondřej Benešík: Vážený pane místopředsedo, dámy a pánové, vážená vládo, já vám přečtu úryvek z takzvané Česko-německé deklarace. Německá strana přiznává odpovědnost Německa za jeho roli v historickém vývoji, který vedl k Mnichovské dohodě z roku 1938, k útěku a vyhánění z československého pohraničí, jakož i k rozbití a obsazení Československé republiky. Lituje utrpení a křivd, které Němci způsobili českému lidu nacionálněsocialistickými zločiny. Německá strana vzdává čest obětem nacionálněsocialistické vlády násilí a těm, kteří této vládě násilí kladli odpor.

Toto je nepřekročitelný rámec, v rámci kterého se KDU-ČSL s kýmkoliv baví o druhé světové válce a o událostech, které tomuto konfliktu předcházely. Nic víc, nic má. Pokud by kdokoliv toto zpochybňoval, Němci, sudetští Němci, Maďaři, kdokoliv jiný, tak se s námi do diskuse prostě a jednoduše nedostane! A v době, kdy komunistická strana za první republiky přiznávala sudetským Němcům právo na sebeurčení, to jsou fakta, ve 30. letech jinými slovy byla pro to, aby se Sudety odtrhly od Československa, tak lidovci prostřednictvím svého předsedy Šrámka, který také založil tělovýchovnou organizaci Orel, právě zintenzivněli práci této organizace, protože chtěli připravit naše mladé na obranu vlasti. A tito orlové, lidovci, bojovali za osvobození naší vlasti! A čeho se nakonec dočkali orlové? Rozprašení komunistickou stranou. Minulý týden jsme si připomínali jejich pouť na Hostýn.

A jenom pro připomenutí. Dva z parašutistů, kteří provedli atentát na Heydricha, byli právě orlové, byli to odchovanci tělovýchovné organizace Lidové strany! (Předsedající upozorňuje na čas.)

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Prosím pana poslance Luzara. Dvě minuty, pane poslanče.

Poslanec Leo Luzar: Děkuji za slovo. Vzal jsem si faktickou. Nechci protahovat tuto debatu, jen faktické poznámky k předřečníkům. Slyšeli jsme zde úryvek z deklarace. Já bych byl taky velice rád, aby si kolegové vzpomněli na svého ministra české vlády pana Hermana a jeho spanilé jízdy, a co říkal a s kým se setkával hlavně

na těchto spanilých jízdách, abychom si ujasnili, jak to v té pozici tehdy bylo a co je deklarace a co jsou faktické skutky bohužel českého ministra.

A vašim prostřednictvím ke kolegovi Bartoškovi. Zase se dopustil té určité zkratkovitosti ve svém vystupování, kterou je pověstný. Prostě Sovětský svaz není Rusko a Rusko není Sovětský svaz. Zkuste si uvědomit, že prostě Brežněv není Putin, byť se vám líbí sjednocení dohromady, ale že je to prostě jiný stát. Historie taková byla. Ano, Sovětský svaz byl dominantní, ostatní byli vazalové. Rusko je v trošku jiné pozici a nepletěte to tady dohromady zvlášť s tímto výročím, protože to zkratkovité jednání potom vede právě k vážným důsledkům. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já děkuji. Mám tady opět nějaké omluvenky. Omlouvá se nám pan poslanec Ondráček od 15.30 do konce jednacího dne z pracovních důvodů. A omlouvá se nám z pracovních důvodů pan poslanec Řehounek od 15.45.

A nyní poprosím pana poslance Žáčka, který je písemně přihlášen do obecné rozpravy. Připraví se pan poslanec Rakušan, který se mi hlásil z místa.

A já nyní poprosím pana poslance Žáčka, který je písemně přihlášen do obecné rozpravy. Připraví se pan poslanec Rakušan, který se mi hlásil z místa.

Poslanec Pavel Žáček: Děkuji za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych se chtěl vrátit zpátky k tématu. To téma je uctění památky obětí invaze a okupace Československa v roce 1968, jak jsme si schválili. A je samozřejmě absurdní poslouchat zde litanie kolegů z KSČM o jejich ambivalentním vyrovnání se s minulostí.

Abych to tedy vrátil zpátky, tak včerejšího dne, jak jsme si zajisté všichni všimli, proletěla Českou republikou řada událostí, řada piet, kdy jsme si připomínali jména mrtvých bezprostředně spjatých s okupací, která začala z 20. na 21. srpna. A první fáze těch mrtvých, která je spojována s tímto počátkem, je ukončena prosincem 1968. Mimořádně, tato okupace podle posledních součtů kolegů historiků z Vojenského historického ústavu přinesla více než 400 mrtvých. Včera jsme to připomínali, pro vaši informaci, půl dne na Václavském náměstí za poměrně velkého zájmu občanů, a nikoliv pouze Pražanů.

Jediné místo, kde jsme si nepřipomněli ještě pietně ty mrtvé, které okupace přinesla, je Poslanecká sněmovna. Čili já bych si zde dovolil načíst podle abecedy, a prosím o ztišení se a nějakou příslušnou atmosféru, jména těch obětí, která jsou dodnes známa. Předem říkám, že ten seznam není úplný. Budu je číst podle abecedy:

Albert Pavel, Baborovský Jan, Bajtoš Ján, Baloun Václav, Beránek Miroslav, Boháč Josef, Bonk Jozef, Březina Vincenc, Bulík Josef, Cibera Jozef, Čermák Štefan, Čermák Olaf, Čížek Miroslav, Davídek Pavel, Debnár Viliam, Dragoun Zdeněk, Fialka Josef, Fridrich Petr, Frydrychovský Václav, Gavorník Rudolf, Hamrák Michal, Hanus Josef, Hatala Ján, Hlaváč Pavol, Hnulík Vladimír, Holík Ján, Horváth Bartolomej, Chalupa Karel, Charousková Marie, Chlup Jaromír, Chlupová Naděžda, Chlup Miroslav, Jenšovský Jan, Kadeřábková Bedřiška, Kadlec Milan, Kahoun Alois, Kadura Jozef,

Klapka Jiří, Klimešová Zdenka, Klůc František, Kobr Bohumil, Kolesár Jozef, Korenko Michal, Košanová Dana, Krahulec Jindřich, Kubeš Jaroslav, Kuliš Jindřich, Laita Ivan, Lamper Milan, Lang Ladislav, László Ján, Legner Peter, Levák Jozef, Livečková Eva, Luzar Jan, Malečka Milan, Málek Jaroslav, Martoník Ladislav, Miřková Helena, Modr Jiří, Moštenický František, Musich Mario, Mušec Filip, Netušil Eduard, Němec Karel, Novák František, Novák Jaroslav, Očovánová Mária, Oprendeck Ondrej, Páník Jaroslav, Parišek Karel, Paulík Milan, Petrucha Ján, Pícl Lubomír, Příhoda Zdeněk, Půlkrábková Helena, Reichl Josef, Rybárová Viktória, Řepa Bedřich, Říhová Marta, Sabol Štefan, Sadílek Václav, Sekel Ján, Schmiedt Ivan, Sivák Stanislav, Sokol František, Soukup Bohumír, Stachura Miroslav, Starý Rudolf, Stojec Luboš, Sušánková Ilja, Szvityel Jozef, Šablatura Ignác, Škavová Dagmar, Švec Jaroslav, Teplan Dominik, Tomšíková Aloisie, Tóth Jan, Trechová Anna, Trousil Otto, Ulická Anna, Verwalter Leopold, Veselá Božena, Veselý Jaroslav, Veselý Stanislav, Vodáková Marie, Winter Zdeněk, Zdechovan Štefan, Zinovjev Boris, Zsigárdi Alojz, Žemlička Josef. A dalších několik bohužel stále neznámých.

Myslím si, že bychom jim mohli, a je to nad všechna další slova, věnovat dvě minuty ticha, těmto padlým v důsledku okupace armád Varšavského paktu. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Také děkuji a prosím o dvě minuty ticha. (Poslanci povstávají a uctívají památku obětí.) Děkuji.

Pani poslankyně Němcová stahuje svoji přihlášku, dobře. Tak prosím pana poslance Rakušana, který je teď přihlášen.

Poslanec Vít Rakušan: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové. Já vám děkuji za slovo. A pane předsedající, vaším prostřednictvím bych chtěl poděkovat zástupcům KDU-ČSL, ale i panu Žáčkovi za to, co tady bylo proneseno. Měl bych pro to dva krátké důvody. Za prvé jsme možná všichni zaregistrovali, jakým způsobem je obeznámena naše mládež o událostech z roku 1968 v anketě, kterou odprezentovala Česká televize. Ty znalosti byly tristní a mě jako učitele dějepisu se to hluboce dotýkalo. A myslím si, že i jakýkoli projev, který padne na půdě Poslanecké sněmovny a který si připomene události, které jsou 50 let staré a tak dramaticky změnily směřování našeho státu, je velmi potřebný. Je to signál do společnosti, je to signál pro mladou generaci, je to signál, že i my tady v Poslanecké sněmovně jsme si vědomi našich vlastních dějin.

A potom bych chtěl připomenout jako vystudovaný nikoli historik, ale učitel dějepisu – je to velký rozdíl – ještě jednu důležitou věc. Víte, těsně po druhé světové válce mezi námi popírači holocaustu nebyli. A proč? Protože byli konfrontováni s těmi, kdo přežili koncentrační tábor, kdo se vrátili. Byli konfrontováni s těmi, kdo cítili zápach spálených těl z krematorií v koncentračních táborech. Nikdo se v té době neopovážil tvářit v tvář těm, kteří přežili, těm pamětníkům, zpochybňovat takovouto tragédií.

Je dobré mluvit o roku 1968 nahlas ještě teď, dokud je mezi námi velký počet pamětníků. Já jim nejsem, ale rád jim naslouchám. Rád poslouchám jejich životní příběhy a rád poslouchám o tom, jakým způsobem se jim změnil život, jak odešly

jejich životní naděje, jak se jim rozpadly rodiny vlivem emigrací. Jak přicházeli o práci, když byli podrobováni výsledku na prověřkových komisích. Je prostě dobré toto nerelativizovat a pomalu jistě cítíme, že i v různých rozhovorech, o kterých už tady byla před chvílí řeč, přichází doba, kdy se ty 50 let staré dějiny naší země pomalu, ale jistě relativizovat začínají. Už se najednou říká, že to místo, odkud přišla ta tragédie a hrůza, možná nebylo to Rusko a vlastně za tím stojí někdo jiný a bůhví, jak to bylo, a je potřeba to celé zasadit do nějakého mezinárodního kontextu, který byl jistě složitý, a kdoví, co by se stalo, kdyby ti Sověti nepřišli, s tou naší zemí. To je to relativizování historie, které už si můžeme dovolit po nějaké době, když už ta událost je přece jenom daleko, ale ještě stále si ho nemůžeme dovolit úplně, protože mezi sebou máme lidi, kteří v té době žili, dokonce sedí tady ve Sněmovně a už na ulicích tu ruské vojáky potkávali a už cítili tu deziluzi, kterou tehdy národ zažíval.

Proto je důležité o těchto událostech mluvit nejenom dneska, ale i za rok, ale i za dva. A především je velmi důležité, abychom o nich mluvili v našich rodinách, protože vzdělávání nezačíná školou, kde se to dvakrát probere a tomu pravěku je tam stále věnována stejná pozornost jako 20. století. To začíná v rodinách, kdy budeme našim dětem říkat, že jakákoliv relativizace utrpení a našich vlastních dějin je pro každý národ zhoubná. A nedopusťme ji ani na půdě Poslanecké sněmovny! Děkuji vám. (Potlesk poslanců TOP 09 a Starostové.)

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já také děkuji. A mám tady omluvenku. Paní poslankyně Maxová se nám omlouvá od 15.45 do konce jednacího dne z pracovních důvodů.

V tuto chvíli nemám žádné faktické poznámky ani přihlášky do rozpravy, přesto bylo avizováno, že bude načten návrh usnesení... Pan poslanec Fiala se hlásí. Tak prosím, pane předsedo.

Poslanec Radim Fiala: Vážené kolegyně, vážení kolegové, dovoluji, abych vás ještě seznámil se stanoviskem klubu SPD. Dovolte mi, abych se jasně vyjádřil k projednávanému bodu. Naše hnutí Svoboda a přímá demokracie je hnutím, které programově brání svobodu, demokracii, národní zájem a suverenitu České republiky. Z těchto programových principů jasně vyplývá náš postoj k událostem v srpnu 1968. Tyto události hodnotíme jako jednoznačné a hrubé porušení zbytků suverenity a nezávislosti tehdejší Československé socialistické republiky. Šlo o ozbrojenou invazi naprosto v rozporu s mezinárodním právem. Tímto také trochu předbírám a přímo se hlásíme k tomu usnesení, které jste tady přečetl.

V souvislosti s tímto aktem ozbrojené agrese vůči tehdejší republice je třeba vyjádřit nehlubší úctu a pietu nevinným obětem tohoto agresivního vpádu. V otázce politické odpovědnosti jednoznačnou politickou odpovědnost za tuto agresi má tehdejší vedení Komunistické strany Sovětského svazu a samozřejmě politika Komunistické strany Československa, která si uzurpovala v roce 1948 politickou moc v tehdejší Československu a postupně odevzdala suverenitu Československa do rukou totalitního sovětského impéria. Invaze vojsk Varšavské smlouvy byla logickou součástí budování tohoto komunistického impéria sovětského typu. Následně

umístění vojsk sovětské armády na území Československé socialistické republiky bylo vyjádřením naprosté ztráty suverenity, nezávislosti a nelze najít jiné slovo pro hodnocení tohoto stavu než slovo okupace. Je zcela bezpředmětné, že byla formálně schválena tehdejšími politickými představiteli Československé socialistické republiky a Komunistické strany Československa.

Na rozdíl od okupace nacistickým Německem okupace sovětskou armádou pomáhala potlačovat politická práva československých občanů, avšak neusilovala přímo o faktickou likvidaci našeho národa.

To bylo vyjádření k roku 1968 a teď mi dovoluňte, abych učinil ještě krátkou paralelu a takové malé memento. Naše hnutí Svoboda a přímá demokracie vidí zásadní aktuální memento roku 1968 v tom, že stejně tak jako tehdy, i dnes pomalu Česká republika odevzdává stále významnější část své státní suverenity, tentokrát v rámci projektu evropské integrace. Současná podoba Evropské unie nese jasné prvky neomarxistické totality, jako je pozitivní diskriminace menšin, diktát menšin, multikulturalismus, dotační ekonomika a ničení tradičních rodinných hodnot. Ten, kdo mluví v souvislosti s dnešní EU o západním ukotvení České republiky a obhajuje současnou podobu této evropské integrace, buď žije ve fatálním politickém omylu, anebo vědomě pomáhá nástupu této postupující nebezpečné totality. Současná podoba evropské integrace usiluje o úplnou likvidaci suverenity České republiky a politika multikulturalismu a řízené imigrace Evropské unie přímo usiluje o likvidaci evropských národů. Dnes je nutné bránit každou píď zbytku naší suverenity proti zásadnímu nebezpečí neomarxistické totality, které nám hrozí od bruselských elit. Naše hnutí SPD odmítá zneužívání připomínky tragédie roku 1968 k vyvolávání iracionální nenávisti k dnešnímu Rusku. Stejně tak ale odmítáme přepisování historie některými představiteli dnešní komunistické strany, kteří se snaží nahrazovat v hodnocení událostí roku 1968 slova agrese nebo okupace.

Na závěr mi dovoluňte dvě věci. Za prvé, abych ještě jednou vyjádřil úctu k nevinným obětem agrese vojsk Varšavské smlouvy. To je věc, na které bychom se mohli shodnout napříč politickým spektrem, představitele komunistů nevyjímaje.

Za druhé bych chtěl říct, že se bohužel velmi málo udělalo po roce 1989 ve věci potrestání osob, které se zpronevěřily své přísaze nebo ústavnímu slibu a pomáhaly této agresi a pošlapání suverenity České republiky. Takové lidi je nutné trestat, neboť jde o nejzávažnější trestný čin proti našemu státu a národu.

Děkuji vám za pozornost. (Potlesk poslanců SPD.)

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já také děkuji. A přihlásil se ještě s faktickou poznámkou do rozpravy pan poslanec Veselý. Pan poslanec Veselý s faktickou poznámkou. Prosím.

Poslanec Ondřej Veselý: Děkuji za slovo. Dámy a pánové, já opravdu dlouho nezdržím. Já se musím obrátit na svého předřečníka prostřednictvím pana předsedajícího. Pane kolego, první část vašeho vystoupení mě tak potěšila, že jsem si říkal, že poprvé bude vystoupení, kdy s SPD budu beze zbytku souhlasit. Druhou

částí jste si to definitivně pokazil. Jsem rád, že jsem tam, kde jsem byl, vy asi také. A chci jenom říct, že se samozřejmě připojím k tomu usnesení, které bude načteno, a předpokládám, že kolega, který ho načte, se samozřejmě vrátí jenom k té první části a ta druhá bude úplně opominuta. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já také děkuji a nyní prosím pana zpravodaje, aby načel usnesení.

Poslanec Jan Bartošek: Děkuji. Skutečně bod, který byl zařazen, se týkal roku 1968 a uctění památky obětí těchto lidí, nikoliv aktuální situace, byť respektuji váš projev.

Přečtu návrh usnesení, který říká, že Poslanecká sněmovna prohlašuje, že vtrhnutí vojsk pěti států Varšavské smlouvy v srpnu 1968 do Československa bylo aktem invaze a následné okupace a bylo v rozporu s mezinárodním právem.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já děkuji. Poprosím ještě jednou o jeho doručení potom předsedajícimu v písemné podobě. (Předáno.) Děkuji. V tuto chvíli tedy končím obecnou rozpravu. Předpokládám, že není zájem o závěrečné slovo v tuhle chvíli, takže otevírám rozpravu podrobnou, do níž se hlásí se pan předseda Bartošek.

Poslanec Jan Bartošek: Děkuji. Odkazuji na usnesení, které jsem přečetl v obecné rozpravě. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já také děkuji. Ptám se, jestli se ještě někdo hlásí do podrobné rozpravy v tuhle chvíli. Není tomu tak, tedy podrobnou rozpravu končím. Předpokládám, že opět není zájem o závěrečné slovo. V tom případě budeme hlasovat o návrhu usnesení jako celku. Žádné pozměňovací návrhy nebyly. Já jej ještě jednou načtu: Poslanecká sněmovna prohlašuje, že vtrhnutí vojsk pěti států Varšavské smlouvy v srpnu 1968 do Československa bylo aktem invaze a následná okupace a bylo v rozporu s mezinárodním právem.

Já děkuji. Předpokládám, že... (Poznámky, zda bylo přečteno usnesení správně.) Já se poradím. Minutu. Já to přeruším na chvilku, ono to není úplně dokonalé. Přerušíme jednání do 16.00, abychom vyřešili nějaké technické nedostatky.

(Jednání přerušeno v 15.59 hodin.)

(Jednání pokračovalo v 16.00 hodin.)

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Omlouvám se. Já to tedy pro jistotu načtu ještě jednou. Pokud by k tomu byly výhrady, tak to budeme řešit.

Takže: "Poslanecká sněmovna prohlašuje, že vtrhnutí vojsk pěti států Varšavské smlouvy v srpnu 1968 do Československa bylo aktem invaze a následné okupace a bylo v rozporu s mezinárodním právem."

Předpokládám, že návrh usnesení je v tuto chvíli všem jasný. Pro jistotu svolám kolegy do sálu.

Nevidím v tuto chvíli žádost o odhlášení. Takže zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

Je to hlasování číslo 13. Přihlášeno je 156 poslanců, pro 145, proti nikdo. Konstatuji, že Sněmovna vyslovila s návrhem usnesení souhlas, a tedy byl schválen.

S přednostním právem se hlásí pan předseda Bartošek.

Poslanec Jan Bartošek: Děkuji. Než bude ukončena tato schůze, kolegyně a kolegové, chtěl bych vám poděkovat za to, že jste podpořili návrh usnesení KDU-ČSL a vyjádřili tím úctu a respekt lidem, kteří padli v roce 1968 v důsledku invaze varšavského paktu. Děkuji vám za spolupráci.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já také děkuji. Paní poslankyně, páni poslanci, konstatuji, že tímto jsme projednali stanovený pořad 18. schůze Poslanecké sněmovny, kterou tímto končím.

(Schůze skončila v 16.02 hodin.)